

Teismo praktikos rinkinys

EUROPOS SĄJUNGOS TARNAUTOJŲ TEISMO (plenarinė sesija) SPRENDIMAS

2010 m. sausio 13 d.*

„Viešoji tarnyba — Pareigūnai — Ieškinys dėl panaikinimo — Nereikalingumas priimti sprendimą — Ieškinys dėl atsakomybės — Priimtinumai — Privilegijos ir imunitetai — Imuniteto nuo teismų jurisdikcijos panaikinimas — OLAF tyrimų konfidencialumas — IDOC tyrimai — Teisė susipažinti su medicininio pobūdžio dokumentais — Teisė susipažinti su asmens byla — Drausminė procedūra — Protingas terminas“

Sujungtose bylose F-124/05 ir F-96/06

dėl pagal EB 236 ir AE 152 straipsnius pareiktų ieškinių

A, buvęs Europos Komisijos pareigūnas, gyvenantis Port-Vendres (Prancūzija), iš pradžių atstovaujamas advokatų B. Cambier ir L. Cambier, vėliau advokatų B. Cambier, L. Cambier ir R. Born, vėliau advokatų B. Cambier ir A. Paternostre,

ieškovas byloje F-124/05,

G, buvęs Europos Komisijos pareigūnas, gyvenantis Port-Vendres (Prancūzija), iš pradžių atstovaujamas advokatų B. Cambier ir L. Cambier, vėliau advokatų B. Cambier, L. Cambier ir R. Born, vėliau advokatų B. Cambier ir A. Paternostre,

ieškovas byloje F-96/06,

prieš

Europos Komisiją, atstovaujamą J. Currall ir V. Joris, padedamų advokato D. Waelbroeck,

atsakovę,

TARNAUTOJŲ TEISMAS (plenarinė sesija),

kurį sudaro pirmininkas P. Mahoney (pranešėjas), kolegijos pirmininkas S. Gervasoni, teisėjai H. Kreppel, H. Tagaras ir S. Van Raepenbusch,

kanclerė W. Hakenberg,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2009 m. balandžio 1 d. posėdžiui,

priima šį

* Proceso kalba: prancūzų.

Sprendimą

- 1 Tarnautojų teismo kanceliarijai 2005 m. gruodžio 16 d. pateiktu ieškiniu, įregistruotu numeriu F-124/05, ieškovas prašo, viena vertus, panaikinti 2005 m. vasario 28 d. Komisijos sprendimą, kuriuo atmestas jo 2004 m. spalio 22 d. prašymas dėl jam 2004 m. sausio 16 d. sprendimu (toliau – ginčijamas sprendimas, arba sprendimas, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą) iškelto drausminės procedūros nutraukimo ir, kita vertus, priteisti iš Komisijos žalos atlyginimą.
- 2 2006 m. rugpjūčio 10 d. Tarnautojų teismo kanceliarijoje faksu gautu ieškiniu (originalas įteiktas 2006 m. rugpjūčio 17 d.), įregistruotu numeriu F-96/06, tas pats ieškovas prašo priteisti iš Komisijos žalos atlyginimą dėl įvairių jos padarytų pažeidimų.

Teisinis pagrindas

I – Nuostatos dėl privilegijų ir imuniteto

- 3 Pagal 1965 m. balandžio 8 d. Protokolo dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, pridedamo prie Jungtinės Tarybos ir Jungtinės Komisijos steigimo sutarties (OL 152, 1967, toliau – Protokolas dėl privilegijų ir imunitetų arba Protokolas), 12 straipsnį:

„Bendrijų pareigūnams ir kitiems tarnautojams, neatsižvelgiant į jų pilietybę, kiekvienos valstybės narės teritorijoje:

a) pagal Sutarčių nuostatas dėl pareigūnų ir kitų tarnautojų atsakomybės Bendrijoms ir dėl Teismo jurisdikcijos spręsti ginčus tarp Bendrijų ir jų pareigūnų bei kitų tarnautojų suteikiamas imunitetas nuo jurisdikcijos dėl jų veiksmų, atliktų einant pareigas, įskaitant pasakytas ar rašytines kalbas. Šis imunitetas lieka galioti ir jiems nustojus eiti pareigas;

b) <...>“

- 4 Pagal Protokolo dėl privilegijų ir imunitetų 18 straipsnį:

„Privilegijos, imunitetai ir lengvatos Bendrijų pareigūnams ir kitiems tarnautojams yra taikomos tikrai Bendrijos labui.

Kiekviena Bendrijų institucija privalo atšaukti savo pareigūno ar kito tarnautojo imunitetą, jei, šios institucijos nuomone, tokio imuniteto atšaukimas neprieštarauja Bendrijų interesams.“

- 5 Protokolo dėl privilegijų ir imunitetų 19 straipsnyje nustatyta:

„Taikydamos šį Protokolą, Bendrijų institucijos bendradarbiauja su atitinkamomis suinteresuotų valstybių narių valdžios institucijomis.“

- 6 Europos Sąjungos pareigūnų tarnybos nuostatų 23 straipsnio pirmos pastraipos pirmame sakinyje primenama, kad privilegijos ir imunitetai, kuriais naudojasi pareigūnai, yra suderinti tik su Bendrijų interesais.

II – Nuostatos dėl tyrimų, atliekamų kovojant su sukčiavimu

- 7 1999 m. gegužės 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1073/1999 dėl Europos kovos su sukčiavimu tarnybos (OLAF) atliekamų tyrimų (OL L 136, 1999, p. 1) 10 konstatuojamojoje dalyje numatyta:

„kadangi šie tyrimai turi būti atliekami laikantis Sutarties, pirmiausia Protokolo dėl Europos Bendrijų privilegijų ir imunitetų, taip pat Pareigūnų tarnybos nuostatų ir kitų Europos Bendrijų tarnautojų įdarbinimo sąlygų <...> ir visapusiškai gerbiant žmogaus teises ir pagrindines laisves, ypač sąžiningumo principą, atitinkamų asmenų teisei reikšti savo nuomonę apie su jais susijusius faktus, ir principą, kad tyrimų išvados gali būti grindžiamos tik įrodomąją vertę turinčiais faktiniais duomenimis; <...>“

- 8 Reglamento (EB) Nr. 1073/1999 8 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„Vidaus tyrimų metu siunčiamai ar gautai bet kurios formos informacijai taikomi profesinės paslapties reikalavimai ir ji saugoma atitinkamomis nuostatomis, kurios taikomos Europos Bendrijų institucijoms.

Tokia informacija gali būti perduota tik tiems asmenims, kurie dirba Europos Bendrijų institucijose arba valstybėse narėse ir kurie pagal savo pareigas turi būti susipažinę su ja, ir ši informacija negali būti naudojama kitais, o ne kovos su sukčiavimu, korupcija ar kita neteisėta veika tikslais.“

III – Nuostatos dėl drausminių procedūrų

- 9 Pagal iki 2004 m. balandžio 30 d. galiojusios Tarnybos nuostatų 88 straipsnio penktos pastraipos redakciją, jei pareigūnas už tuos pačius veiksmus, dėl kurių jam pradėta drausminė procedūra, patraukiamas baudžiamojon atsakomybėn, galutinis sprendimas priimamas tik tada, kai bylą išnagrinęjęs teismas priima galutinį sprendimą.
- 10 Tarnybos nuostatų IX priedo 25 straipsnyje pakartojamos iki 2004 m. balandžio 30 d. galiojusios 88 straipsnio penktos pastraipos nuostatos.
- 11 2004 m. balandžio 28 d. Komisijos sprendimo, nustatančio bendrąsias vykdymo sąlygas, susijusias su administracinių tyrimų ir drausminių procedūrų vykdymu (toliau – BVS, susijusios su administraciniais tyrimais ir drausminėmis procedūromis), 1 straipsnio 1 dalyje, pakartojančioje šiuo aspektu 2002 m. vasario 19 d. Komisijos sprendimą C(2002) 540, nustatyta, kad įsteigiama Komisijos tyrimų ir drausmės tarnyba (IDOC).
- 12 BVS, susijusių su administraciniais tyrimais ir drausminėmis procedūromis, 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatyta:

„1. IDOC atlieka administracinius tyrimus. Šiose nuostatose „administraciniai tyrimai“ reiškia bet kokius veiksmus, kuriuos atlieka įgaliotas pareigūnas ir kuriais siekiama išaiškinti aplinkybes ir pririnkti nustatyti, ar buvo pažeistos prievolės, kurių privalo laikytis Komisijos tarnautojai.

<...>

2. IDOC gali būti pavesta vykdyti ir kitokius tyrimus, kuriais siekiama patikrinti tam tikras aplinkybes, konkrečiai kalbant, pagal nuostatų 24, 73 ir 90 straipsnius.“

IV – Nuostatos dėl draudimo profesinių ligų ir nelaimingų atsitikimų atveju

13 Pagal nuostatų 73 straipsnio 1 ir 2 dalis:

„1. Nuo tarnybos pradžios pareigūnas yra apdraudžiamas profesinės ligos ir nelaimingų atsitikimų draudimu pagal taisykles, priimtas Bendrijos institucijų bendru sutarimu, pasikonsultavus su Tarnybos nuostatų komitetu. <...>

2. Išmokos yra tokios:

a) <...>

b) visiškos negalios atveju:

pareigūnui išmokama vienkartinė išmoka, sudaranti jo aštuonias metines bazines algas, apskaičiuotas pagal mėnesinį atlyginimą, gautą paskutinius 12 mėnesių iki nelaimingo atsitikimo;

c) dalinio nuolatinio invalidumo atveju:

pareigūnui išmokama b papunktyje nurodytos išmokos dalis, apskaičiuota pagal 1 dalyje nurodytose taisyklėse nurodytą skaičiavimo metodą.

<...>“

14 2005 m. gruodžio 13 d. Bendrijų institucijos priėmė bendras taisykles dėl Europos Bendrijų pareigūnų draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų, kurios įsigaliojo 2006 m. sausio 1 d. (toliau – draudimo taisyklės, arba naujosios draudimo taisyklės). Iki minėtos datos buvo taikomos bendros Bendrijų pareigūnų draudimo nuo nelaimingų atsitikimų ir profesinių ligų taisyklės su paskutiniu pakeitimu 1997 m. liepos 18 d. (toliau – ankstesnės draudimo taisyklės).

15 Naujųjų draudimo taisyklių 30 straipsnyje nustatytos tokios pereinamojo laikotarpio nuostatos:

„[Ankstesnės draudimo taisyklės] panaikinamos.

Tačiau jos ir toliau turi būti taikomos visiems sprendimo projektams, priimtiems pagal 20 straipsnio 1 dalį iki 2006 m. sausio 1 d. <...>.“

16 Naujųjų taisyklių 2 straipsnio 1 dalyje nelaimingas atsitikimas apibrėžiamas kaip bet koks fizinei ar psichinei apdraustojo sveikatai žalą sukėlęs staigus įvykis, kurio priežastis ar viena iš priežasčių kyla ne iš nukentėjusiojo organizmo. Ankstesniųjų taisyklių 2 straipsnio 1 dalyje nelaimingas atsitikimas apibrėžiamas kaip bet koks išorinis ir staigus ar šiurkštus arba neįprastas įvykis ar faktorius, sukėlęs žalą pareigūno fizinei ar psichinei sveikatai.

17 Pagal naujųjų draudimo taisyklių 11 straipsnio 1 dalį nuolatinis ar dalinis invalidumas vertinamas pagal žalą fizinei ir psichinei sveikatai (toliau – ŽFPS), kaip nurodyta Europos žalos fizinei ir psichinei sveikatai klasifikacijoje, pateiktoje minėtų taisyklių priede.

18 Naujųjų draudimo taisyklių 11 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad nuolatinio apdraustojo invalidumo, kilusio dėl nelaimingo atsitikimo ar profesinės ligos, atveju ŽFPS yra 100 %, ir apdraustajam sumokama Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta išmoka. Pagal naujųjų draudimo taisyklių 11 straipsnio 3 dalį nuolatinio dalinio apdraustojo invalidumo, kilusio dėl nelaimingo atsitikimo ar profesinės ligos, atveju apdraustajam sumokama Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta išmoka, kurios dydis nustatytas Europos ŽFPS įvertinimo klasifikacijoje.

- 19 Naujųjų draudimo taisyklių 15 straipsnyje nustatyta, kad pareigūnas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo, ar jo teisių perėmėjai privalo pranešti apie nelaimingą atsitikimą institucijai, kurioje apdraustasis dirba, administracijai. Pranešime apie nelaimingą atsitikimą turi būti detalios nurodytos nelaimingo atsitikimo diena ir valanda, priežastys ir aplinkybės bei galimų liudininkų ir trečiojo atsakingo asmens pavardės. Prie pranešimo turi būti pridėta medicinos pažyma, kurioje nurodomas sužeidimų pobūdis ir tikėtinos nelaimingo atsitikimo pasekmės. Pranešimas turi būti pateiktas per dešimt darbo dienų nuo nelaimingo atsitikimo dienos. Šioje nuostatoje iš esmės pakartojamas ankstesniųjų draudimo taisyklių 16 straipsnis.
- 20 Pagal naujųjų draudimo taisyklių 16 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmą sakinį pareigūnas, kuris prašo, kad jam būtų pritaikytos minėtos taisyklės dėl profesinės ligos, per protingą terminą nuo ligos pradžios ar pirmosios medicininės diagnozės momento turi pateikti pranešimą administracijai. Šioje nuostatoje pakartotas ankstesniųjų draudimo taisyklių 17 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmas sakiny.
- 21 Pagal naujųjų draudimo taisyklių 16 straipsnio 2 dalį administracija atlieka tyrimą visai būtinai informacijai surinkti, kad galėtų nustatyti ligos pobūdį, išsiaiškinti, ar ji kilo dėl apdraustojo profesijos, taip pat jos atsiradimo aplinkybes. Šioje nuostatoje pakartojama ankstesniųjų draudimo taisyklių 17 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą.
- 22 Naujųjų taisyklių 18 straipsnyje nustatyta, kad sprendimus dėl įvykio pripažinimo nelaimingu atsitikimu ar dėl ligos pripažinimo profesine liga bei sprendimus dėl nuolatinio invalidumo laipsnio nustatymo priima Paskyrimų tarnyba (toliau – Paskyrimų tarnyba) pagal procedūrą, nustatytą šių taisyklių 20 straipsnyje, remdamasi institucijų paskirtų gydytojų pateiktomis išvadomis, ir jei apdraustasis to reikalauja, po konsultacijų su minėtų taisyklių 22 straipsnyje nurodyta medikų komisija. Šioje nuostatoje iš esmės pakartojamas ankstesniųjų draudimo taisyklių 19 straipsnis.
- 23 Naujųjų taisyklių 20 straipsnyje nustatyta:
- „1. Prieš priimdama sprendimą pagal 18 straipsnį Paskyrimų tarnyba pateikia apdraustajam ar jo teisių perėmėjams sprendimo projektą bei institucijų paskirtų gydytojų išvadas. Apdraustasis ar jo teisių perėmėjai gali reikalauti, kad visa medicininė ataskaita būtų persiųsta pasirinktam gydytojui arba pateikta jiems.
2. Per šešiasdešimties dienų terminą apdraustasis ar jo teisių perėmėjai gali reikalauti, kad medikų komisija, nurodyta 22 straipsnyje, pateiktų savo nuomonę. Prašyme kreiptis į medikų komisiją turi būti nurodytas apdraustajam ar jo teisių perėmėjams atstovaujančio gydytojo pavardė bei pridėta šio gydytojo ataskaita su nurodytais ginčijamais institucijos paskirtų gydytojų medicinos klausimais dėl šių taisyklių taikymo.
3. Jei pasibaigus šiam terminui nepateikiamas joks prašymas dėl kreipimosi į gydytojų komisiją, Paskyrimų tarnyba priima sprendimą, atitinkantį jai pateiktą projektą.“
- 24 Pagal ankstesniųjų taisyklių 21 straipsnį pareigūnas galėjo reikalauti, kad visa medicininė ataskaita būtų perduota pasirinktam gydytojui. Be to, skirtingai nei naujųjų draudimo taisyklių 20 straipsnyje, ankstesniųjų draudimo taisyklių 21 straipsnyje nenumatyta galimybė pareigūnui reikalauti, kad medicininė ataskaita jam būtų pateikta tiesiogiai.
- 25 Naujųjų draudimo taisyklių 22 straipsnio 1 dalyje, kurioje dėl gydytojų komisijos sudarymo iš esmės pakartojama ankstesniųjų draudimo taisyklių 23 straipsnio 1 dalis, nustatyta:

„1. Gydytojų komisiją sudaro trys paskirti gydytojai:

— pirmąjį gydytoją skiria apdraustasis ar jo teisių perėmėjai,

- antrąją – Paskyrimų tarnyba,
- trečiąją gydytoją bendru sutarimu skiria du anksčiau nurodyti paskirti gydytojai.

<...>.“

- 26 Galiausiai pagal naujųjų draudimo taisyklių 19 straipsnio 3 dalį:

„Sprendimas, kuriuo nustatomas invalidumo laipsnis, priimamas įvertinus ir apibendrinus apdraustojo patirtus sužalojimus. Nelaimingo atsitikimo ar profesinės ligos pasekmės yra apibendrinamos, kuomet jos stabilizuojasi arba yra žinoma, kad jų poveikis mažės tik labai lėtai ar labai ribotai. <...>

Jei užbaigus medicininį gydymą invalidumo laipsnio negalima galutinai nustatyti, gydytojo ar gydytojų, nurodytų 18 straipsnyje, nuomonėje arba atitinkamu atveju 22 straipsnyje nurodytos gydytojų komisijos ataskaitoje turi būti nurodyta data, kada vėliausiai turi būti iš naujo išnagrinėta apdraustojo byla.“

V – Nuostatos dėl išmokų invalidumo atveju

A – Tarnybos nuostatai

- 27 Pagal Tarnybos nuostatų 53 straipsnį pareigūnas, kuriam Invalidumo komisija nusprendžia taikyti 78 straipsnio nuostatas, iš karto atsistatydina paskutinę mėnesio, kuri Paskyrimų tarnyba jį pripažįsta pareigūnu, nuolat negalinčiu atlikti savo pareigų, dieną.

- 28 Pagal Tarnybos nuostatų 59 straipsnio 4 dalį Paskyrimų tarnyba gali kreiptis į Invalidumo komitetą dėl bet kurio pareigūno, kurio bendra laikinojo nedarbingumo atostogų trukmė per bet kurį trejų metų laikotarpį viršija 12 mėnesių.

- 29 Tarnybos nuostatų 78 straipsnio pirmoje pastraipoje numatyta, kad:

„<...> jei dėl visiško nuolatinio invalidumo pareigūnas negali atlikti savo grupę ir postą atitinkančių pareigų, jis turi teisę gauti invalidumo pašalpą.“

- 30 Pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio trečią pastraipą invalidumo pašalpa sudaro 70 % pareigūno paskutinio bazinio darbo užmokesčio.

- 31 Tarnybos nuostatų 78 straipsnio ketvirtoje pastraipoje nustatyta, kad nuo invalidumo pašalpos atskaitomi pensijos įnašai apskaičiuojami pagal tos pašalpos dydį.

- 32 Pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktą pastraipą, jeigu invalidumas atsirado pareigūnui dėl profesinės ligos, visą įmokų pagal pensijų sistemą sumą moka institucija.

- 33 Pagal Tarnybos nuostatų VIII priedo 13 straipsnio 1 dalį:

„Atsižvelgiant į 1 straipsnio 1 dalį, 65 metų nesulaukęs pareigūnas, kuris bet kuriuo metu per laikotarpį, kuriuo jis įgyja teisę į pensiją, Invalidumo komiteto sprendimu buvo pripažintas kenčiančiu nuo visiško nuolatinio nedarbingumo, neleidžiančio jam atlikti jo pareigybę atitinkančių pareigų, ir kuris dėl to yra priverstas nutraukti tarnybą Bendrijose, turi teisę, kol toks nedarbingumas egzistuoja, į invalidumo pašalpą, kaip numatyta Tarnybos nuostatų 78 straipsnyje.“

B – *Tarnybos nuostatų redakcija, taikyta iki 2004 m. balandžio 30 d.*

- 34 Tarnybos nuostatų 53 straipsnio iki 2004 m. balandžio 30 d. taikyta redakcija yra identiška Tarnybos nuostatų 53 straipsniui.
- 35 Tarnybos nuostatų 78 straipsnio pirmos pastraipos iki 2004 m. balandžio 30 d. taikytoje redakcijoje nustatyta:
- „Jei dėl visiško nuolatinio invalidumo pareigūnas negali atlikti savo pareigybę atitinkančių pareigų, jis turi teisę gauti invalidumo pašalpą“.
- 36 Pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio antros pastraipos iki 2004 m. balandžio 30 d. taikytą redakciją, jei pareigūnas tapo invalidu dėl profesinės ligos, jo invalidumo pensija sudaro 70 % pareigūno bazinės algos.
- 37 Pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio trečios pastraipos iki 2004 m. balandžio 30 d. taikytą redakciją, jei pareigūnas tapo invalidu dėl kokios nors kitos priežasties nei priežastys, nurodytos antroje minėto straipsnio dalyje, invalidumo pensija yra lygi senatvės pensijai, į kurią pareigūnas būtų turėjęs teisę sukakus 65 metams, jei būtų iki tokio amžiaus išdirbęs tarnyboje.

VI – *Nuostatos dėl pareigūno asmens bylos*

- 38 Pagal Tarnybos nuostatų 26 straipsnį:

„Pareigūno asmens bylą sudaro:

- a) visi dokumentai, susiję su jo administraciniu statusu, ir visos ataskaitos apie jo sugebėjimus, naudingumą ir elgesį;
- b) pareigūno pastabos dėl tų dokumentų.

Dokumentai registruojami, numeruojami ir klasifikuojami eilės tvarka; institucija negali naudoti arba remtis a punkte nurodytais dokumentais prieš pareigūną, jeigu jie jam nebuvo perduoti prieš juos suklasifikuojant.

Bet kokio dokumento perdavimas pareigūnui patvirtinamas jo parašu arba, jei to negalima padaryti, tai atliekama registruotu laišku, siunčiamu paskutiniu pareigūno praneštu adresu.

<...>

Kiekvienas pareigūnas turi tik vieną asmens bylą.

Net baigęs tarnybą, pareigūnas turi teisę sužinoti visą jo bylos dokumentuose nurodytą informaciją ir daryti jos kopijas.

Asmens byla yra konfidenciali ir pasižiūrėti ją galima tik administracijos biuruose arba saugiose elektroninėse laikmenose. Tačiau ji siunčiama [Europos Sąjungos] Teisingumo Teismui, jei Teisme pareiškiamas ieškinys dėl pareigūno.“

- 39 Tarnybos nuostatų 26 a straipsnyje nustatyta:

„Pareigūnai turi teisę susipažinti su savo medicininėmis bylomis tokia tvarka, kurią turi nustatyti institucijos.“

VII – Nuostatos dėl dokumentų viešumo

- 40 2001 m. gegužės 30 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (EB) Nr. 1049/2001 dėl galimybės visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais (OL L 145, p. 43) 4 straipsnio 2 dalyje nustatyta:

„2. Institucijos nesuteikia galimybės susipažinti su dokumentais, dėl kurių atskleidimo nukentėtų apsauga:

— <...>

— patikrinimo, tyrimo ir audito tikslų,

nebent atskleidimo reikalautų viršesnis viešasis interesas.“

Faktinės bylos aplinkybės

- 41 Ieškovas yra buvęs AD 15 lygio pareigūnas. Pradėjęs dirbti Komisijoje 1979 m., jis šioje institucijoje užėmė įvairias pareigas.
- 42 Nuo 1995 m. gruodžio 21 d. iki 1997 m. liepos mėnesio ieškovas vadovavo Komisijos narės É. Cresson kabinetui, šias pareigas perėmęs iš F.Lamoureux.
- 43 Kadangi šio ginčo faktinės aplinkybės minėtu laikotarpiu susijusios su É. Cresson kabinetu, jas būtina trumpai priminti.

I – Cresson bylos kontekstas

- 44 É. Cresson buvo Komisijos narė nuo 1995 m. sausio 24 d. iki 1999 m. rugsėjo 8 dienos. Tuomet Komisijai vadovavo J.Santer. É. Cresson kompetencijai priklausė šios sritys: mokslas, mokslo tyrimai ir plėtra, žmogiškieji ištekliai, švietimas, mokymas ir jaunimo reikalai, taip pat Jungtinis tyrimų centras (toliau – JTC).
- 45 É. Cresson pradėjęs eiti pareigas jos kabinetas jau buvo suformuotas. Nepaisant to, É. Cresson pareiškė norą įdarbinti vieną savo artimą pažįstamą R. Berthelot kaip „asmeninį patarėją“. Dėl savo amžiaus – faktinių bylos aplinkybių metu jam buvo 66 metai – R. Berthelot negalėjo būti įdarbintas kaip laikinasis tarnautojas dirbti Komisijos nario kabineto nariu. É. Cresson kabineto vedėjas F. Lamoureux pranešė jai, kad, atsižvelgdamas į R. Berthelot amžių, jis nemato jokių galimybių įdarbinti šį asmenį Komisijoje. Tuomet É. Cresson, kuri vis dėlto norėjo įdarbinti R. Berthelot kaip asmeninį patarėją, kreipėsi į administraciją, prašydama išsiaiškinti, kokiomis sąlygomis būtų galima įdarbinti interesantą. 1995 m. rugsėjo 1 d. R. Berthelot buvo įdarbintas Mokslo tyrimų generaliniame direktorate kaip kviestinis mokslininkas pradiniam šešių mėnesių laikotarpiui. Vėliau šis laikotarpis buvo pratęstas iki 1997 m. vasario pabaigos. Taikant kelių išmokų sutapimo vengimo taisyklę, nuo 1996 m. balandžio E. Berthelot mėnesio atlyginimas, kurį jis gaudavo kaip kviestinis mokslininkas, buvo sumažintas atsižvelgiant į jo Prancūzijoje gaunamos pensijos dydį. Netrukus po šio sumažinimo É. Cresson kabinete buvo išleista trylika įsakymų dėl E. Berthelot komandiruočių į Châtellerault miestą laikotarpiu nuo 1996 m. gegužės 23 d. iki 1996 m. birželio 21 d., išmokant jam apie 6 900 EUR. Nuo 1996 m. rugsėjo 1 d. R. Berthelot buvo perkeltas iš II į I kviestinių mokslininkų grupę. Jo mėnesinis atlyginimas, tuo metu buvęs apie 4 500 EUR, padidėjo apytikriai 1 000 EUR. Pasibaigus jo sutarčiai su Mokslo tyrimų generaliniu direktoratu, t. y. 1997 m. kovo 1 d., R. Berthelot buvo pasiūlyta kita kviestinio mokslininko sutartis su JTC vienu metų laikotarpiui iki 1998 m. vasario pabaigos.

- 46 Po Europos Parlamento narių pareiškimų, kuriuose É. Cresson kaltinama favoritizmu įdarbinant ir proteguojant du savo pažįstamus, įvairios institucijos atliko keletą tyrimų.
- 47 Nepriklausomų ekspertų komitetui, įsteigtam 1999 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Komisijos iniciatyva, buvo pavesta parengti pirminę ataskaitą siekiant nustatyti, kiek Komisija, kaip kolegiali institucija, arba vienas ar keli jos nariai buvo atsakingi už parlamentinėse diskusijose minėtus nesenus sukčiavimo, netinkamo administravimo ar nepotizmo atvejus. Savo 1999 m. kovo 15 d. ataskaitoje šis komitetas padarė išvadą dėl akivaizdaus favoritizmo atvejo, kiek tai susiję su R. Berthelot.
- 48 1999 m. kovo 16 d. Komisija pateikė bendrą atsistatydinimo pareiškimą, tačiau toliau ėjo pareigas iki tų pačių metų rugsėjo 8 dienos.
- 49 1999 m. liepos 20 d. OLAF pradėjo vidaus tyrimą dėl R. Berthelot, kaip kviestinio mokslininko, įdarbinimo sąlygų. OLAF pateikė savo ataskaitą 1999 m. lapkričio 23 d. Šioje ataskaitoje daroma išvada: „kadangi R. Berthelot parengtos ar pasirašytos ataskaitos ir <...> komandiruotės gali būti kvalifikuojamos kaip klastojimas ir suklastotų dokumentų naudojimas, būtina [minėta] ataskaitą <...> perduoti jurisdikciją turinčioms teisinėms institucijoms pagal Reglamento Nr. 1073/99 10 straipsnio nuostatas“.
- 50 OLAF ataskaita buvo perduota Personalo ir administracijos generalinio direktorato generaliniam direktoriui, kad būtų galima pradėti drausmines procedūras, bei Briuselio prokuratūros Karaliaus prokurorui. Šios ataskaitos pagrindu buvo pradėtos drausminės procedūros keliems Komisijos pareigūnams ir tarnautojams bei R. Berthelot nepagrįstai išmokėtų sumų išieškojimo procedūra. Šiame etape ieškovo atžvilgiu nebuvo pradėta jokia drausminė procedūra.
- 51 Personalo ir administracijos generalinis direktoratas (toliau – GD ADMIN), vėliau – IDOC, po jo įsteigimo 2002 m. vasario 19 d. sprendimu atliko du papildomus tyrimus dėl R. Berthelot, iš kurių vienas buvo susijęs su Mokslo tyrimų GD vaidmeniu, o kitas – su JTC dalyvavimu. 2002 m. vasario 22 d. IDOC pateikė papildomo administracinio tyrimo ataskaitą dėl R. Berthelot, kaip kviestinio mokslininko Mokslo tyrimų generaliniame direktorate ir JTC, darbo laikotarpiu. IDOC ataskaitoje daroma išvada, jog „atsižvelgiant į visus atitinkamų papildomų tyrimų metu surinktus įrodymus ir pareiškimus atrodo, kad R. Berthelot darbas Komisijoje pridengė būtinybę atlyginti suinteresuotajam asmeniui už jo tiesioginę pagalbą, kurią iš jo, kaip asmeninio patarėjo, tikėjosi gauti É. Cresson“.
- 52 2003 m. sausio 21 d. Komisijos narių kolegija nusprendė nusiųsti É. Cresson pranešimą apie jai pareikštus kaltinimus, svarstant galimybę pradėti procedūrą pagal EB 213 straipsnio 2 dalį ir AE 126 straipsnio 2 dalį.
- 53 2003 m. kovo 18 d. ikiteisminio tyrimo teisėjas M. V. Briuselio pirmosios instancijos teisme pareiškė kaltinimus É. Cresson, R. Berthelot bei dar aštuoniems Komisijos pareigūnams ir tarnautojams, tarp jų ir ieškovui, dėl dokumentų klastojimo, suklastotų dokumentų naudojimo, sukčiavimo ar piktnaudžiavimo tarnybine padėtimi. 2003 m. rugsėjo 11 d. Komisija šioje byloje pareiškė civilinį ieškinį baudžiamojame byloje, nagrinėjamoje Belgijos teisme.
- 54 2004 m. birželio 30 d. nutartimi Briuselio pirmosios instancijos teismo uždaroji kolegija, išklausiusi valstybės prokuroro kalbą ir atsižvelgusi į jo 2004 m. vasario 3 d. rašytinėse pastabose išdėstytus motyvus, nusprendė neperduoti bylos baudžiamajam teismui. Sprendime nurodyta, kad tyrimų medžiaga neleidžia abejoti kaltinimais dėl klastojimo ir sukčiavimo, tačiau nėra jokių konkrečių įrodymų kurio nors iš kaltinamųjų, dėl kurių buvo atliekamas tyrimas, atžvilgiu.
- 55 2004 m. spalio 7 d. Komisija savo ieškiniu prašė Teisingumo Teismo konstatuoti favoritizmo atvejį ar bent jau akivaizdų aplaidumą, kuriuo É. Cresson pažeidė EB 213 straipsnyje, taip pat AE 126 straipsnyje numatytus išpareigojimus, ir atimti iš É. Cresson visą ar dalį pensijos ar kitas susijusias išmokas.

56 2006 m. liepos 11 d. Sprendimu *Komisija prieš Cresson* (C-432/04, Rink. p. I-6387, toliau – Sprendimas *Komisija prieš Cresson*) Teisingumo Teismas nusprendė, kad É. Cresson pažeidė su savo, kaip Europos Bendrijų Komisijos narės, pareigomis susijusius įsipareigojimus įdarbinant R. Berthelot ir nustatant jo darbo sąlygas. Tačiau dėl Komisijos pateikto prašymo atimti iš É. Cresson pensiją Teisingumo Teismas nusprendė, kad pats pažeidimo konstatavimas yra tinkama sankcija ir dėl tos priežasties tikslinga atleisti suinteresuotąjį asmenį nuo baudmės.

II – *Aplinkybės, susijusios su ieškovu*

57 Ieškovas vadovavo É. Cresson kabinetui nuo 1995 m. gruodžio 21 d. iki 1997 m. liepos mėnesio. 1996 m. gruodžio mėnesį jis buvo paskirtas į Mokslo tyrimų generalinio direktorato pirmojo patarėjo pareigas, į kurias buvo pateikęs savo kandidatūrą. Jis norėjo palikti É. Cresson kabinetą dėl įtemptų santykių su ja nuo 1996 m. gegužės mėnesio. Tačiau iš tikrųjų kabinetą jis paliko tik 1997 m. liepos mėnesį, kuomet É. Cresson priėmė jo atsistatydinimą, nes iki to laiko nebuvo atrinktas jį pakeisiantis kandidatas.

58 1999 m. rugsėjo 15 d. ieškovas buvo neformaliai apklaustas atliekant OLAF tyrimą. 1999 m. lapkričio 17 d. jam buvo pranešta, kad jo atžvilgiu pradėtas tyrimas. 1999 m. lapkričio 19 d. jis buvo formaliai apklaustas. 1999 m. lapkričio 23 d. OLAF ataskaitoje dėl ieškovo nurodyta, jog remiantis iš dalies sutampančiais pareigūnų parodymais, tikėtina, kad ieškovo biure vyko susirinkimas, kuriame aptarta galimybė perkelti R. Berthelot į I kviestinių mokslininkų grupę (OLAF ataskaitos 4.2.2 punktą). OLAF ataskaitos pagrindu ieškovo atžvilgiu nebuvo pradėta jokia drausminė procedūra.

59 2000 m. gruodžio 27 d. Belgijos radijas ir televizija prancūzų kalba (RTBF) transliavo didelę auditoriją turinčią laidą „Įstatymo vardu“, kuri buvo skirta „Cresson bylai“. Laidoje trumpai buvo paminėta ieškovo pavardė bei parodytas dokumentas, komentaruose pristatytas kaip ieškovo apklausos OLAF protokolas.

60 2001 m. vasario 7 d. raštu Personalo ir administracijos generalinis direktoratas informavo ieškovą apie Komisijos sprendimą panaikinti jo neliečiamybę, remiantis Briuselio pirmosios instancijos ikiteisminio tyrimo teisėjo M. V. prašymu, pateiktu Komisijos pirmininkui.

61 2002 m. vasario 22 d. IDOC ataskaitoje dėl ieškovo nurodyta, kad tyrimo elementų analizė leidžia teigti, jog susirinkimas, kuriame buvo aptariama galimybė perkelti R. Berthelot į I kviestinių mokslininkų grupę, vyko ieškovo biure laikotarpiu nuo 1996 m. lapkričio 21 d. iki 29 dienos (IDOC ataskaitos 4.4 punktą).

62 2003 m. kovo 18 d. (žr. 53 punktą) ieškovui pareikšti kaltinimai kaip organizatoriui ar bendrininkui, viena vertus, dėl dokumentų klastojimo, būtent dėl to, kad jis parengė ar nurodė parengti trylika įsakymų dėl komandiruočių ir trylika komandiruotės išlaidų ataskaitų, užrašydamas ar duodamas nurodymą užrašyti kiekviename iš jų neatitinkančius tikrovės faktus, kita vertus, dėl sukčiavimo dėl komandiruotės išlaidų, nurodytų minėtame kaltinime, padengimo. 2003 m. balandžio 7 d. ieškovas gavo ikiteisminio tyrimo teisėjo laišką, kuriuo pranešama apie jam pateikiamus kaltinimus.

63 Po šių kaltinimų ieškovas patyrė nervinę depresiją, dėl kurios kelis kartus buvo laikinai nedarbingas.

64 2003 m. liepos 25 d. ieškovas pateikė Komisijai „pranešimą dėl nelaimingo atsitikimo darbe / profesinės ligos“. Šiame pranešime, su kuriuo buvo pateikta ir ieškovo gydytojo ataskaita, institucija nebuvo aiškiai kaltinama psichologiniu priekabiavimu.

65 2003 m. liepos 31 d. Komisija patvirtino, kad gavo ieškovo 2003 m. liepos 25 d. pranešimą, ir pranešė jam, kad bus atliekamas tyrimas, siekiant nustatyti jo ligos pobūdį ir kilmę.

- 66 2003 m. rugsėjo mėnesį, savaitę po to, kuomet ieškovas grįžo į darbą po ligos, tyrimų programa, už kurią ieškovas buvo atsakingas, tariamai buvo „sustabdyta“ Personalo ir administracijos generalinio direktorato reikalavimu. Dėl šio įvykio ieškovas vėl tapo nedarbingas iki 2004 m. sausio mėnesio pradžios.
- 67 2004 m. sausio 16 d. Mokslo tyrimų generalinio direktorato generalinis direktorius ieškovui tariamai žodžiu pranešė, kad Paskyrimų tarnyba ketina atleisti jį iš darbo gindama institucijos interesus pagal Tarnybos nuostatų 50 straipsnį. 2004 m. sausio 20 d. šią informaciją ieškovui tariamai patvirtino Komisijos nario, atsakingo už mokslo tyrimus, kabineto vadovas, nors šis ketinimas niekada nebuvo įgyvendintas. Po šio pranešimo buvo konstatuota, kad ieškovui paūmėjo depresija, dėl ko jis vėl tapo nedarbingas nuo 2004 m. sausio 22 d. iki 2004 m. pabaigos.
- 68 2004 m. sausio 16 d. sprendimu Komisijos narys N. Kinnock, atsakingas už personalą ir administravimą, taigi atitinkamai ir už tyrimus bei drausmines procedūras, Paskyrimų tarnybos vardu ieškovo atžvilgiu pradėjo drausminę procedūrą ir sustabdė ją pagal iki 2004 m. balandžio 30 d. taikytų Tarnybos nuostatų 88 straipsnio penktos pastraipos redakciją, kol Belgijos baudžiamojo teismo nuosprendis taps galutinis. Šiame sprendime nurodyta, kad, be baudžiamųjų kaltinimų ieškovui, jis taip pat kaltinamas, pirma, tuo, kad, kaip É. Cresson kabineto vadovas, suvaidino aktyvų vaidmenį neteisėtai perkeliant R. Berthelot į I kviestinių mokslininkų grupę ir, antra, kad šį įdarbino kviestiniu mokslininku JTC, o tai irgi laikoma neteisėtu elgesiu.
- 69 2004 m. vasario 3 d. valstybės prokuroro baigiamajame akte (žr. kaltinamojo akto 54 punktą) dėl kaltinimų ieškovui klastojimu buvo nurodyta:
- „Nors [ieškovas] buvo É. Cresson kabineto vadovas, jokie pareiškimai nėra susiję su juo nei tiesiogiai, nei netiesiogiai; joks daiktinis įrodymas, kaip antai pastaba ar parašas, neleidžia nustatyti jo dalyvavimo; jis pats pateikė įrodymų dėl komandiruočių įsakymų suklastojimo, pareikšdamas, kad antrasis kaltinamasis (R. Berthelot) antradieniais atvykdavo į Briuselį kartu su É. Cresson jos automobiliu ir išvykdavo ketvirtadieniais į Châtellerault (Prancūzija), nors šios dienos tiksliai atitinka komandiruočių į priešingą pusę dienas <...>.“
- 70 Valstybės prokuroro baigiamajame akte daroma išvada, kad nėra jokio kaltinimo ieškovui dėl klastojimo ir sukčiavimo.
- 71 2004 m. gegužės 25 d. laišku Komisijos skyriaus „Medicinos tarnyba (Briuselis)“ vadovas pranešė ieškovui, kad, atsižvelgdamas į ieškovo nedarbingumo dėl ligos dienas, jis ketina kreiptis į Paskyrimų tarnybą su prašymu pradėti jo atžvilgiu invalidumo procedūrą, ir klausė, ar ieškovas šiuo klausimu turi prieštaravimų.
- 72 2004 m. birželio 23 d. laišku ieškovas atsakė, kad neprieštarauja tokios procedūros pradžiai, su sąlyga, kad ji vyks išimtinai pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktą pastraipą, susijusią su atveju, kuomet invalidumą sukelia profesinė liga.
- 73 2004 m. birželio 29 d. Komisijos skyriaus „Medicinos tarnyba (Briuselis)“ vadovas patvirtino ieškovui, kad gavo jo 2004 m. birželio 23 d. laišką. Jis taip pat atkreipė ieškovo dėmesį į tai, kad neįmanoma iš anksto numatyti Invalidumo komisijos išvadų dėl invalidumo profesinės kilmės, bet kad ši komisija tą klausimą turės nagrinėti.
- 74 2004 m. liepos 13 d. po Belgijos baudžiamojo teismo sprendimo, paskelbto 2004 m. birželio 30 d., nutraukti bylą ieškovo ir kitų kaltinamųjų atžvilgiu (žr. 54 punktą) Komisija ieškovui išsiuntė tokį laišką:
- „Kaip Jums yra žinoma, drausminė procedūra prieš Jus buvo sustabdyta, kol Komisijos narių kolegija priims sprendimą dėl É. Cresson.“

<...>

Kai [Belgijos baudžiamojo teismo] nutarties nebebus galima apskūsti ir kai ją išnagrinės teisės skyrius, visi klausimai dėl É. Cresson bus pateikti Komisijos narių kolegijai, kad ši priimtų sprendimą. Nedelsiant po to kitos bylos, įskaitant ir Jūsų bylą, bus iš naujo išnagrinėtos, atsižvelgiant į priimtą sprendimą ir bus dar kartą pateiktos Paskyrimų tarnybai.“

- 75 Iš karto įsigaliojusiu 2004 m. liepos 20 d. sprendimu Paskyrimų tarnyba perkėlė ieškovą į naujai sukurtas Mokslo tyrimų generalinio direktorato generalinio direktoriaus „pirmojo patarėjo, atsakingo už ekonominius klausimus“, pareigas (toliau – sprendimas dėl perkėlimo). Šio sprendimo pirmoje pastraipoje nurodyta, kad juo įgyvendinama aukštesniųjų pareigūnų mobilumo politika ir atsižvelgiama į tarnybos interesą.
- 76 2004 m. spalio 14 d. ieškovas pateikė Paskyrimų tarybai skundą, ginčydamas sprendimą dėl perkėlimo. 2005 m. kovo 15 d. sprendimu Paskyrimų tarnyba atmetė minėtą skundą. Ieškovas šio sprendimo teismui neapskundė.
- 77 2004 m. spalio 22 d. ieškovas pagal Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 1 dalį pateikė prašymą nutraukti jo atžvilgiu pradėtą drausminę procedūrą. Savo prašymui pagrįsti jis taip pat pateikė Belgijos baudžiamojo teismo sprendimą nutraukti bylą.
- 78 2004 m. spalio 25 d. ieškovas pateikė Komisijai naują „nelaimingo atsitikimo darbe / profesinės ligos pranešimą“, kuriame nurodė, kad nervinė depresija, kuria jis serga, kilo dėl visų Komisijos prieš jį vykdytų priemonių, patvirtinančių siekį jam pakenkti bei psichologiškai priekabiauoti.
- 79 2004 m. spalio 29 d. Invalidumo komisija pateikė savo išvadą. Jose nurodyta, kad ieškovas turi nuolatinį invalidumą, kuris laikytinas visišku, dėl kurio negali vykdyti jo kategoriją atitinkančių pareigų. Išvadose taip pat nurodyta, kad šiame etape Invalidumo komisija negali daryti išvados dėl galimo ryšio tarp nustatyto invalidumo ir profesinės ieškovo veiklos, „kol nebus prieinami reikiami duomenys iš *ad hoc* institucijų“.
- 80 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimu, įsigaliojusiu 2004 m. lapkričio 30 d., ieškovas buvo *ex officio* išleistas į pensiją pagal Tarnybos nuostatų 53 straipsnį ir jam buvo suteikta teisė į invalidumo pensiją, nustatytą pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio trečią pastraipą.
- 81 2004 m. lapkričio 25 d. Komisija patvirtino, jog gavo ieškovo 2004 m. spalio 25 d. laišką, ir jam nurodė, kad 2003 m. liepą pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį pradėta byla bus greitai užbaigta. Komisija taip pat informavo ieškovą, kad todėl, jog ieškovas pateikė teiginius dėl psichologinio priekabiavimo, prašymas pripažinti profesinį jo ligos pobūdį turėtų būti pateiktas IDOC, kuri vienintelė kartu su OLAF turi teisę atlikti administracinius tyrimus.
- 82 2004 m. gruodžio 24 d. ieškovas išsiuntė Komisijai laišką, prašydamas peržiūrėti Komisijos sprendimą perduoti tyrimą IDOC. Pagrįsdamas savo prašymą ieškovas nurodė, viena vertus, aplinkybę, kad toks tyrimas tik papildomai prailgintų procedūrą, kuri tęsiasi jau beveik dvejus metus, ir, kita vertus, nurodė, kad ši tarnyba nėra nešališka. Minėtame laiške ieškovas Komisijos taip pat prašė jam nurodyti, ar, pirma, dėl tokio sprendimo gali būti pateiktas skundas pagal Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalį, ir, antra, ar Komisija galutinai atmetė galimybę jį pripažinti nukentėjusiu nuo nelaimingo atsitikimo darbe.
- 83 2005 m. vasario 4 d. laišku Komisija ieškovui atsakė, kad sprendimo perduoti jo bylą IDOC apskūsti negalima ir kad abejojimas šios tarnybos nešališkumu nėra priimtinas. Komisija ieškovui taip pat nurodė, kad jis nepateikė pranešimo apie nelaimingą atsitikimą, nes savo 2003 m. liepos 25 d. pranešime aiškiai nurodė ankstesnių draudimo taisyklių 17 straipsnį (dėl pranešimo apie profesinę ligą), o ne minėtų taisyklių 16 straipsnį (dėl pranešimo apie nelaimingą atsitikimą).

84 2005 m. vasario 28 d. sprendimu Paskyrimų tarnyba atmetė 2004 m. spalio 22 d. ieškovo prašymą nutraukti prieš jį drausminę procedūrą. Paskyrimų tarnyba šį sprendimą grindė tuo, kad drausminė procedūra ir baudžiamoji byla viena nuo kitos nepriklauso, ir faktas, kad baudžiamoji byla Belgijos teisme buvo nutraukta, nereiškia, jog turi būti nutraukta drausminė procedūra. Paskyrimų tarnyba taip pat nurodė, kad drausminė procedūra ieškovo atžvilgiu turėjo būti sustabdyta dėl jos sąryšio su 2004 m. spalio 7 d. pradėta byla prieš É. Cresson. Drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu sustabdymas buvo pagrįstas šitaip:

„Bet koks sprendimas iš esmės Jūsų byloje dėl bylos nutraukimo ar tęsimo yra susijęs su Teisingumo Teisme nagrinėjama byla prieš É. Cresson ir galėtų būti vertinamas kaip neleistas bandymas daryti įtaką.

Nors [Teisingumo Teisme nagrinėjama byla prieš É. Cresson] nėra baudžiamoji, vis dėlto galima taikyti teismų praktiką, susijusią su drausminės procedūros sustabdymu vykstant baudžiamajam procesui pagal Tarnybos nuostatų IX priedo 25 straipsnį (pagal Tarnybos nuostatų <...> 88 straipsnio [penktos pastraipos] [redakciją, taikytą iki 2004 m. balandžio 30 d.]). [Pirmosios instancijos teismas] šiuo klausimu nusprendė, kad šio straipsnio tikslas taip pat yra „nesukurti atitinkamam pareigūnui, prieš kurį vykdomas baudžiamasis persekiojimas, blogesnės padėties nei ta, kurioje jis galėtų būti, jei tokio administracinės institucijos sprendimo nebūtų <...>“ (1998 m. [kovo] 19 d. Sprendimas *Tzoanos prieš Komisiją*, T-74/96, Rink. VT p. [I-A-129 ir] II-343 <...>).“

85 2005 m. kovo 24 d. laišku ieškovas pateikė trečią „nelaimingo atsitikimo darbe / profesinės ligos pranešimą“.

86 2005 m. gegužės 12 d. laišku Komisija informavo ieškovą, kad jo naujasis pranešimas, kuriame nebuvo jokių esminių pakeitimų, bus tiesiog pridėtas prie jo bylos. Be to, ieškovui šiame laiške buvo nurodyta, kad 2005 m. kovo 16 d. IDOC persiuntė „Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo“ biuro (Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro) „Draudimo ir profesinių ligų“ skyriui „medžiagą“, kuri leis užbaigti tyrimą, pradėtą pagal ankstesniųjų draudimo taisyklių 17 straipsnį (toliau – IDOC medžiaga).

87 2005 m. gegužės 19 d. laišku ieškovas pareikalavo, kad jam būtų pateikta minėta IDOC medžiaga.

88 2005 m. gegužės 20 d. ieškovas pateikė skundą dėl sprendimo, kuriuo atsisakyta jo prašymu nutraukti drausminę procedūrą.

89 2005 m. birželio 9 d. laišku Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro „Draudimo ir profesinių ligų“ skyriaus vadovas atsisakė perduoti ieškovui pagal ankstesniųjų draudimo taisyklių 17 straipsnį pradėto tyrimo IDOC medžiagos kopiją. Tokį atsisakymą „iki vėlesnio sprendimo“ jis pagrindė dviem motyvais. Pirmas, minėta medžiaga yra parengiamasis aktas, kurį institucijos paskirtas gydytojas turi gauti nesibaimindamas, kad jo atskleidimas galėtų turėti įtakos ataskaitos išvadoms, kurias jis privalėjo parengti. Antra, yra taikytina išimtis, numatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, leidžianti institucijoms atsisakyti leisti susipažinti su dokumentu, jeigu jo atskleidimas galėtų pažeisti inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugą.

90 2005 m. liepos 4 d. ieškovas 2005 m. birželio 29 d. laišku Paskyrimų tarnybai pateikė prašymą dėl visos žalos, kurią jis patyrė dėl, jo teigimu, įvairių Komisijos padarytų pažeidimų, atlyginimo.

91 2005 m. gegužės 20 d. skundas buvo atmestas 2005 m. rugsėjo 26 d. Paskyrimų tarnybos sprendimu.

92 2005 m. birželio 29 d. prašymas buvo atmestas 2005 m. lapkričio 10 d. Paskyrimų tarnybos sprendimu. 2006 m. sausio 23 d. ieškovas 2006 m. sausio 19 d. laišku pateikė skundą dėl šio paskutinio sprendimo. Šis skundas buvo tariamai atmestas pagal Tarnybos nuostatų 90 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą.

- 93 Priėmus 2005 m. rugsėjo 26 d. sprendimą, kuriuo buvo atmestas 2005 m. gegužės 20 d. skundas (žr. 88 ir 91 punktus), 2005 m. gruodžio 16 d. ieškovas pateikė ieškinį, įregistruotą numeriu F-124/05.
- 94 Sprendimas *Komisija prieš Cresson* buvo paskelbtas 2006 m. liepos 11 dieną.
- 95 Tariamai atmetus 2006 m. sausio 19 d. skundą (žr. 92 punktą), 2006 m. rugpjūčio 10 d. ieškovas pateikė ieškinį, įregistruotą numeriu F-96/06.
- 96 2006 m. spalio 16 d. Komisijos pirmininko pavaduotojas S. Kallas pranešė ieškovui, kad detaliai išnagrinėjęs Sprendimą *Komisija prieš Cresson* jis nusprendė nutraukti ieškovo atžvilgiu pradėtą drausminę procedūrą.
- 97 2007 m. kovo 16 d. Komisija pateikė ieškovui sprendimo projektą, kuriuo, atsižvelgiant į institucijos paskirto gydytojo išvadas, atsisakoma pripažinti profesinį jo ligos pobūdį.
- 98 2007 m. gegužės 3 d. ieškovas pareikalavo sudaryti medicininę komisiją, numatytą draudimo taisyklių 22 straipsnyje.
- 99 2007 m. gruodžio 5 d. gydytojų komisija pateikė savo ataskaitą, kurioje vienbalsiai pripažino profesinį ieškovo ligos pobūdį. Medicininės komisijos ataskaitos išvados buvo šios:
- „1. Dėl psichologinio šoko, kurį patyrė 2003 m. [balandžio 7 d.] vykdydamas savo profesinę veiklą, [ieškovas] patyrė visiško laikinojo nedarbingumo būklę nuo 2003 m. balandžio 10 d. iki mažiausiai 2003 m. rugpjūčio 31 dienos.
  2. Vėliau [ieškovas] du kartus trumpai bandė vėl pradėti dirbti, tačiau nesėkmingai, kaskart patirdamas visiško laikinojo nedarbingumo būklę, kuri akivaizdžiai susijusi su pradiniu patologiniu procesu.
  3. Medicininės ekspertizės užbaigimo momentu [ieškovas] vis dar yra laikinai nedarbingas ir neatrodo, kad tai gali stabilizuotis.
  4. Apytikriai po dvejų metų [ieškovas] turės būti vėl tikrinamas pagal rūpestingesnės šalies reikalavimą.
- <...>.“
- 100 Be to, medicininės komisijos ataskaitos dalyje „diskusija“ nurodyta:
- „Šiomis aplinkybėmis gydytojų komisija vienbalsiai mano, kad [ieškovo] psichologinė būklė turi būti vertinama kaip nuolatos kintanti ir šiuo metu nėra stabili.
- Atsižvelgdama į šiuos skirtingus elementus, gydytojų komisija vienbalsiai mano, kad yra tinkamas pagrindas nuo 2003 m. [kovo 18 d.] [ieškovą] pripažinti nedarbingu daugiau kaip 66 %.“
- 101 2008 m. kovo 28 d. Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro „Draudimo ir profesinių ligų“ skyriaus vadovas nusiuntė ieškovui laišką, kuriame nurodė, kad, atsižvelgdamas į medicininės komisijos 2007 m. gruodžio 5 d. ataskaitą, jis gali pripažinti profesinį ieškovo ligos pobūdį. Prie šio laiško buvo pridėta 2007 m. gruodžio 5 d. medicininės komisijos ataskaita.
- 102 2008 m. balandžio 8 d. ieškovas išsiuntė laišką Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro „Draudimo ir profesinių ligų“ skyriaus vadovui, reikalaudamas nedelsiant priimti sprendimą dėl Tarybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo.

- 103 2008 m. balandžio 28 d. Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro „Draudimo ir profesinių ligų“ skyriaus vadovas ieškovui atsakė: kadangi 2007 m. gruodžio 5 d. medicininės komisijos ataskaitoje nurodyta, jog ieškovo būklė dar nėra „stabili“ ir turi būti iš naujo įvertinta po apytikriai dvejų metų, šiuo metu jis negali nuspręsti dėl Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkto taikymo.
- 104 2008 m. birželio 9 d. Invalidumo komisija vėl susirinko ir, atsižvelgdama į medicininės komisijos 2007 m. gruodžio 5 d. ataskaitą, nusprendė, kad ieškovo invalidumą lėmė profesinio pobūdžio liga.
- 105 2008 m. birželio 16 d. sprendimu, panaikinančiu ir pakeičiančiu 2004 m. lapkričio 8 d. sprendimą, Paskyrimų tarnyba, atsižvelgdama į Invalidumo komisijos 2008 m. birželio 9 d. išvadas, skyrė ieškovui nustatyto dydžio invalidumo pensiją nuo ieškovo pripažinimo invalidu dienos, t. y. nuo 2004 m. lapkričio 30 d., pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktos pastraipos nuostatas.
- 106 2009 m. vasario 18 d. ieškovas pateikė trečią ieškinį Tarnautojų teisme, įregistruotą numeriu F-12/09, *A prieš Komisiją*, kuriuo prašo, pirma, panaikinti Komisijos 2008 m. balandžio 28 d. sprendimą, kuriuo atsisakoma spręsti dėl Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkto ir, antra, atlyginti žalą, kurią patyrė, jo teigimu, dėl visų Komisijos padarytų pažeidimų vykdant jo ligos pripažinimo profesine liga procedūras.

Procesas

I – Byloje F-124/05, prieš ją sujungiant su byla F-96/06

- 107 Atskiru aktu, kurį Tarnautojų teismo kanceliarija gavo 2006 m. balandžio 12 d., Komisija pareiškė prieštaravimą dėl ieškinio priimtimumo pagal Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalį, kuris *mutatis mutandis* taikomas Tarnautojų teismui pagal 2004 m. lapkričio 2 d. Tarybos sprendimo 2004/752/EB, Euratomas, įsteigiančio Europos Sąjungos tarnautojų teismą (OL L 333, p. 7), 3 straipsnio 4 dalį, kol įsigalios Tarnautojų teismo procedūros reglamentas.
- 108 Laiške, kurio faksimilę Tarnautojų teismo kanceliarija gavo 2008 m. sausio 21 d. (originalas gautas 2006 m. sausio 24 d.), ieškovas pateikė pastabas dėl prieštaravimo dėl priimtimumo.
- 109 2006 m. birželio 29 d. nutartimi Tarnautojų teismas prijungė prieštaravimą dėl priimtimumo prie bylos pagrindo pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą.
- 110 Priėmus sprendimą, kuriuo buvo nutraukta drausminė procedūra ieškovo atžvilgiu, Komisija atskiru aktu, kurį Tarnautojų teismo kanceliarija gavo 2006 m. spalio 18 d. faksu (originalas pateiktas 2006 m. spalio 19 d.), pateikė prašymą dėl nereikalingumo priimti sprendimą remdamasi Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 1 dalimi.
- 111 Aktu, kurį Tarnautojų teismo kanceliarija gavo 2006 m. lapkričio 2 d. faksu (originalas pateiktas 2006 m. lapkričio 6 d.), ieškovas pateikė savo pastabas dėl prašymo dėl nereikalingumo priimti sprendimą.
- 112 2006 m. lapkričio 22 d. nutartimi Tarnautojų teismas prijungė prašymą dėl nereikalingumo priimti sprendimą dėl esmės remdamasis Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 114 straipsnio 4 dalies pirmą pastraipą.
- 113 Komisija pateikė savo atsiliepimą į ieškinį 2007 m. sausio 8 d. faksu (originalas pateiktas 2007 m. sausio 11 d.).

- 114 2007 m. kovo 27 d. nutartimi Tarnautojų teismas sustabdė procesą bendru šalių prašymu, kol bus užbaigtas ieškovo pradėtas procesas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, arba vėliausiai iki 2007 m. birželio 30 d. pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 77 straipsnio c punktą. 2007 m. liepos 24 d. ir 2007 m. spalio 26 d. nutartimis procesas vėl sustabdytas tuo pačiu pagrindu, bendru šalių prašymu, kol bus užbaigtas ieškovo pradėtas procesas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, arba vėliausiai iki atitinkamai 2007 m. spalio 31 d. ir 2008 m. kovo 1 dienos.
- 115 Įgyvendindamas proceso organizavimo priemones Tarnautojų teismas paprašė šalių atsakyti į tam tikrus raštu pateiktus klausimus ir pateikti tam tikrus dokumentus. Šis prašymas buvo šalių patenkintas per nustatytą laikotarpį.
- 116 2008 m. liepos 9 d. Tarnautojų teismas nusprendė perduoti bylą nagrinėti plenarinei sesijai.

II – *Byloje F-96/06, prieš ją sujungiant su byla F-124/05*

- 117 Komisija pateikė savo atsiliepimą į ieškinį 2006 m. lapkričio 20 d. faksu (originalas pateiktas 2006 m. lapkričio 22 d.).
- 118 2007 m. kovo 27 d. nutartimi Tarnautojų teismas sustabdė procesą bendru šalių prašymu, kol bus užbaigtas ieškovo pradėtas procesas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, arba vėliausiai iki 2007 m. birželio 30 d. pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 77 straipsnio c punktą. 2007 m. liepos 24 d. ir 2007 m. spalio 26 d. nutartimis procesas vėl sustabdytas tuo pačiu pagrindu, bendru šalių prašymu, kol bus užbaigtas ieškovo pradėtas procesas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, arba vėliausiai iki atitinkamai 2007 m. spalio 31 d. ir 2008 m. kovo 1 dienos.
- 119 Įgyvendindamas proceso organizavimo priemones Tarnautojų teismas paprašė šalių atsakyti į tam tikrus raštu pateiktus klausimus ir pateikti tam tikrus dokumentus. Šis prašymas buvo šalių patenkintas per nustatytą laikotarpį.
- 120 2008 m. liepos 9 d. Tarnautojų teismas nusprendė perduoti bylą nagrinėti plenarinei sesijai.

III – *Sujungtose bylose F-124/05 ir F-96/06*

- 121 2009 m. sausio 22 d. Tarnautojų teismo pirmininko nutartimi bylos F-124/05 ir F-96/06 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas galutinis sprendimas pagal procedūros reglamento 46 straipsnį.
- 122 Įgyvendindamas proceso organizavimo priemones Tarnautojų teismas paprašė šalių atsakyti į tam tikrus raštu pateiktus klausimus ir pateikti tam tikrus dokumentus. Šis prašymas buvo šalių patenkintas per nustatytą laikotarpį.

Šalių reikalavimai

I – Byloje F-124/05

- 123 Ieškovas Tarnautojų teismo prašo:
- panaikinti sprendimą, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą,
  - panaikinti 2005 m. rugsėjo 26 d. Komisijos sprendimą, kuriuo atmetamas 2005 m. gegužės 20 d. ieškovo skundas,

- nuspręsti, kad ieškovo 2004 m. spalio 22 d. reikalavimas turi būti nagrinėjamas ir yra pagrįstas,
- pripažinti, kad priimdama sprendimą, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą, ir 2005 m. rugsėjo 26 d. sprendimą Komisija padarė pažeidimus,
- priteisti iš Komisijos ieškovo bei jo šeimos naudai 3 163 602 eurų,
- nurodyti, kad pagal 1994 m. gegužės 3 d. Nurodymų Pirmosios instancijos teismo kancleriui 17 straipsnio 4 dalį jo tapatybė nebūtų atskleista skelbiant bet kokią šio ginčo medžiagą,
- nurodyti Komisijai padengti visas bylinėjimosi išlaidas.

124 Komisija Tarnautojų teismo prašo:

- palikti ieškinį nenagrinėtą,
- nepatenkinus pirmojo reikalavimo – atmesti ieškinį kaip nepriimtina,
- nepatenkinus pirmųjų reikalavimų, pripažinti ieškinį nepagrįstu,
- priimti tinkamą sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų arba atidėti bylinėjimosi išlaidų klausimo nagrinėjimą, kol bus priimtas sprendimas byloje, įregistruotoje numeriu F-96/06.

II – *Byloje F-96/06*

125 Ieškovas Tarnautojų teismo prašo:

- pripažinti Komisiją kalta dėl jos padarytų pažeidimų,
- priteisti iš Komisijos ieškovo bei jo šeimos naudai 3 163 602 eurų,
- nurodyti, kad pagal 1994 m. gegužės 3 d. Nurodymų Pirmosios instancijos teismo kancleriui 17 straipsnio 4 dalį jo tapatybė nebūtų atskleista skelbiant bet kokią šio ginčo medžiagą,
- įpareigoti Komisiją apmokėti visas bylinėjimosi išlaidas.

126 Komisija Tarnautojų teismo prašo:

- pripažinti ieškinį iš dalies nepriimtinu arba bent jau nepagrįstu,
- priimti tinkamą sprendimą dėl bylinėjimosi išlaidų.

Dėl teisės

I – *Dėl ieškinio F-124/05*

127 Pirmiausia būtina išnagrinėti Komisijos prašymą dėl nereikalingumo priimti sprendimą.

A – Šalių argumentai

- 128 Komisija grindžia savo prašymą dėl nereikalingumo priimti sprendimą dviem argumentais. Pirmia, nebėra ieškovo intereso reikalauti panaikinti sprendimą, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą, nes dėl byloje *Komisija prieš Cresson* priimto sprendimo 2006 m. spalio 16 d. Paskyrimų tarnyba priėmė sprendimą, kuriuo minėta drausminė procedūra buvo nutraukta. Antra, F-124/05 bylos reikalavimai atlyginti žalą yra iš esmės tapatūs F-96/06 ieškinio reikalavimams.
- 129 Ieškovas nurodo, jog neginčija, kad ieškinys neteko dalyko, kiek tai susiję su sprendimu, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą. Tačiau, ieškovo nuomone, jo reikalavimas atlyginti žalą visiškai neprarado svarbos. Jo nuomone, kadangi byla F-124/05 buvo pradėta anksčiau nei byla F-96/06, Tarnautojų teismas pirmiausia turėtų priimti sprendimą pirmojoje byloje ir paskui į ją atsižvelgti priimant sprendimą antrojoje byloje.

B – Tarnautojų teismo vertinimas

- 130 2004 m. spalio 22 d. ieškovo reikalavimo dalykas buvo drausminės procedūros jo atžvilgiu nutraukimas. 2006 m. spalio 16 d. sprendimu Paskyrimų tarnyba nutraukė minėtą bylą. Taigi šis sprendimas užtikrino ieškovui jo siektą rezultatą.
- 131 Be to, ieškovas pats pripažįsta, kad Komisijai priėmus sprendimą, kuriuo nutraukiama drausminė procedūra jo atžvilgiu, reikalavimas panaikinti sprendimą neteko dalyko. Toks pripažinimas gali būti aiškinamas kaip ieškovo minėtų reikalavimų atsisakymas.
- 132 Iš to, kas pasakyta, aišku, jog nėra reikalo priimti sprendimą dėl reikalavimų panaikinti sprendimą.
- 133 Tačiau ieškinio reikalavimai dėl žalos atlyginimo tebeturi savo dalyką.
- 134 Pirmiausia, būtina pabrėžti, kad aštuntajame ieškinio, įregistruoto numeriu F-96/06, pagrinde daroma nuoroda į visus argumentus, nurodytus ieškinyje, įregistruotame numeriu F-124/05, ir, antra, kad ieškinio, įregistruoto numeriu F-96/06, reikalavimai yra tapatūs reikalavimams atlyginti žalą, nurodytiems ieškinyje, įregistruotame numeriu F-124/05.
- 135 Taip pat būtina pabrėžti, kad jei ieškinyje šalys, dalykas ir argumentai sutampa su anksčiau pateikto ieškinio šalimis, dalyku ir argumentais, pagal nusistovėjusią teismų praktiką (1973 m. gegužės 17 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Perinciolo prieš Tarybą*, 58/72 ir 75/72, Rink. p. 511, 3–5 punktai; 1985 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Hoogovens Groep prieš Komisiją*, 172/83 ir 226/83, Rink. p. 2831, 9 punktas ir 1988 m. rugsėjo 22 d. Teisingumo Teismo sprendimas *Prancūzija prieš Parlamentą*, 358/85 ir 51/86, Rink. p. 4821, 12 punktas; 2006 m. rugsėjo 19 d. Tarnautojų teismo nutartis *Vienne ir kt. prieš Parlamentą*, F-22/06, Rink. VT p. I-A-1-101 ir II-A-1-377, 12 punktas) jis turi būti atmetas kaip nepriimtinas.
- 136 Tačiau, nepaisant to, kad ieškinys F-124/05 buvo įregistruotas anksčiau nei ieškinys F-96/06, atsižvelgiant į tai, jog bylos F-124/05 ir F-96/06 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma žodinė proceso dalis ir priimtas galutinis sprendimas, Tarnautojų teismo nuomone, siekiant gero teisingumo administravimo, tinkamiau spręsti dėl ieškovo reikalavimų atlyginti žalą ne nagrinėjant ieškinį, įregistruotą numeriu F-124/05, o nagrinėjant ieškinį, įregistruotą numeriu F-96/06.
- 137 Todėl reikia visiškai patenkinti Komisijos prašymą dėl nereikalingumo priimti sprendimą.

II – Dėl ieškinio F-96/06

A – Dėl priimtimumo

1. Šalių argumentai

- 138 Posėdyje Komisija nurodė, jog ieškinys dėl žalos atlyginimo yra per ankstyvas ir todėl nepriimtinas dėl ieškovo pradėto proceso, kuriuo jis siekia, kad būtų pripažintas profesinis jo ligos pobūdis. Komisija remiasi 1999 m. gruodžio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimu *Latino prieš Komisiją* (T-300/97, Rink. VT p. I-A-259 ir II-1263, 94 ir 95 punktai), kuriame buvo nuspręsta, kad pareigūno prašymas dėl moralinės žalos atlyginimo, kilusios dėl jo profesinės ligos, yra per ankstyvas, nes ieškinio pateikimo metu nebuvo įmanoma įvertinti teisės aktuose numatyto žalos atlyginimo tinkamumą, į kuri suinteresuotas asmuo turi teisę. Nagrinėjamu atveju Komisija atkreipė dėmesį, jog medicininės komisijos ataskaitoje buvo nurodyta, kad neįmanoma nustatyti ieškovo invalidumo laipsnio, kol jo sveikatos būklė nestabili, ir kad suinteresuoto asmens atvejis turi būti iš naujo išnagrinėtas po apytikriai dvejų metų. Komisijos nuomone, nežinant pakartotino tyrimo rezultato neįmanoma nustatyti, kokią sumą ieškovas turi teisę gauti pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalį. Ši informacija yra būtina Tarnautojų teismui, siekiant nustatyti, ar pagal minėtą nuostatą ieškovo gaunamas žalos atlyginimas yra pakankamas jo patirtai žalai atlyginti.
- 139 Ieškovas atsako, jog tam, kad Paskyrimų tarnyba galėtų priimti sprendimą pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalį, nėra būtina, kad medicininė komisija nustatytų invalidumo laipsnį. Iš tiesų pagal naujųjų draudimo taisyklių 11 straipsnio 2 dalį apdraustojų visiško nuolatinio invalidumo atveju, atsiradusio dėl nelaimingo atsitikimo ar profesinės ligos, ŽFPS yra 100 % ir Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkte nustatyta suma išmokama suinteresuotam asmeniui. Be to, 2004 m. spalio 29 d. Invalidumo komisija nustatė, kad ieškovas turi visišką nuolatinį invalidumą.
- 140 Ieškovas nurodo, jog, be kita ko, Pirmosios instancijos teismas 2008 m. gruodžio 10 d. Sprendime *Nardone prieš Komisiją* (T-57/99, Rink. VT p. I-A-2-83 ir II-A-2-505), nusprendė, kad taisyklė, nustatyta minėtame Sprendime *Latino prieš Komisiją*, pagal kurią galimas žalos, kilusios dėl institucijos kaltės, atlyginimas, tik papildo Tarnybos nuostatuose numatytą sumą ir taikoma tik tuomet, jei nustatoma, kad šiuo pagrindu gautų sumų nepakanka, nėra taikytina visais atvejais. Ieškovo nuomone, sprendimas, nurodytas minėtame Sprendime *Nardone prieš Komisiją*, turėtų būti taikomas jo atveju tiek, kiek pratęsus nepagrįstą procesą, pradėtą pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, toliau tęstųsi situacijos, kurioje ieškovas yra jau kelerius metus, neapibrėžtumas ir tai trukdytų stabilizuotis jo sveikatos būklei. Tačiau Komisija atsisako jam atlyginti žalą, kol jo sveikatos būklė nebus stabili. Ieškovo nuomone, taip dėl Komisijos veiksmų jis patektų į „užburtą ratą“, „pragarą spiralę“, o tokią situaciją galima būtų nutraukti tik Tarnautojų teismui nusprendus, kad institucija jam turi nedelsiant atlyginti žalą.
- 141 Komisija į šį argumentą atsako, kad nagrinėjamu atveju nėra tokių išimtinių aplinkybių, kuriomis buvo priimtas Sprendimas *Nardone prieš Komisiją*.

2. Tarnautojų teismo vertinimas

- 142 Visų pirma Tarnautojų teismas pastebi, jog savo atsiliepime į ieškinį, pateiktame byloje F-96/06, Komisija nereikalavo, kad ieškinys būtų pripažintas nepriimtinu kaip per ankstyvas, o rėmėsi šiuo argumentu, pirmiausia tik savo atsiliepime į ieškinį, pateiktą byloje F-124/05, nurodydama, kad šis argumentas taip pat taikomas ir byloje F-96/06; vėliau šiuo argumentu ji rėmėsi savo 2008 m. vasario 25 d. laiške, atsakydama į Tarnautojų teismo įgyvendinamą proceso organizavimo priemonę dėl dviejų bylų; galiausiai šiuo argumentu Komisija rėmėsi bendrame abiejų bylų posėdyje.

- 143 Tačiau tai, kad Komisija nenurodė šio pagrindo dėl nepriimtino savo atsiliepime į ieškinių byloje F-96/06, nedraudžia Tarnautojų teismui jo išnagrinėti, atsižvelgiant į pagal Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsnius pateiktą ieškinių priimtino kriterijų (2008 m. gruodžio 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Belgija ir Komisija prieš Genette*, T-90/07 P ir T-99/07 P, Rink. p. II-3859, 87 punktą ir nurodyta teismų praktika). Be to, nagrinėjamu atveju būtina atsižvelgti į dvi sujungtas bylas (šiuo klausimu žr. 1980 m. kovo 18 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Forges de Thy-Marcinelle ir Monceau prieš Komisiją*, 26/79 ir 86/79, Rink. p. 1083, 4 punktą) ir į aplinkybę, kad šalys galėjo diskutuoti šiuo klausimu bendrame abiejų bylų posėdyje.
- 144 Nagrinėjamu atveju ne visa ieškovo nurodyta žala kyla dėl žalos jo sveikatai ir negali būti *a priori* vertinama, kad ji turėtų būti visiškai atlyginta pradėjus procesą dėl profesinės jo ligos kilmės nustatymo. Kai kurie ieškovo nurodyti pagrindai susiję su atvejais, kuomet pareigūnui gali būti padaryta moralinė žala, net nesant profesinės ligos.
- 145 Konkrečiai kalbant, daugelis ieškovo nurodytų teisės į gynybą pažeidimų galėjo jam sukelti moralinę žalą, kuri nesusijusi su žala sveikatai ir kuri dėl to negali būti atlyginta išmokant sumą, nustatytą Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje.
- 146 Ieškovas taip pat reikalauja atlyginti moralinę žalą, kurią patyrė dėl per ilgą drausminės procedūros jo atžvilgiu trukmės.
- 147 Šiuo klausimu reikia konstatuoti, kad drausminė procedūra bet kuriam pareigūnui sukuria neapibrėžtumo dėl jo profesinės karjeros situaciją, jam, be abejo, sukeldama tam tikrą stresą ir baimę. Jei šis neapibrėžtumas tęsiasi per ilgai, pareigūno streso ir baimės lygis pakyla daugiau, nei tai būtų galima pateisinti. Taigi, jei drausminė procedūra yra per ilga, galima daryti prielaidą, kad ji sukelia moralinę žalą suinteresuotam asmeniui.
- 148 Tokioje visiškai neapibrėžtoje situacijoje, kuri tęsiasi ilgai nei protingą laiką, žmonės elgiasi skirtingai, pavyzdžiui, tai priklauso nuo jų psichologinio pažeidžiamumo. Taigi nepagrįstai ilga drausminės procedūros trukmė gali sukelti psichines kančias arba sunkiausiais atvejais – tikrą psichinę ligą ar lemti jau buvusios psichinės ligos komplikacijas.
- 149 Taigi dėl moralinės žalos, kuri gali kilti dėl per ilgą drausminės procedūros, būtina atskirti, viena vertus, moralinę žalą, sukeltą bet kuriam pareigūnui ar tarnautojui, kuri nepriklauso nuo galimos ligos, ir, kita vertus, žalą dėl galimos psichinės ligos ar tokios ligos pasunkėjimo, kurią lemia per ilgai minėtos bylos trukmė (pagal analogiją žr. 2007 m. gegužės 2 d. Tarnautojų teismo sprendimo *Giraudy prieš Komisiją*, F-23/05, Rink. VT p. I-A-1-121 ir II-A-1-657, 197–202 punktus).
- 150 Todėl prašymas atlyginti pirmojo tipo žalą yra priimtinas neatsižvelgiant į tai, kokios stadijos yra pareigūno inicijuotas procesas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį.
- 151 Priešingai, pagal teismų praktiką, pareigūno prašymas atlyginti žalą, kuriuo siekiama, kad būtų atlyginta turtinė ar moralinė žala, kilusi dėl profesinės ligos, paprastai nėra priimtinas, kol nėra baigtas procesas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį.
- 152 Šiuo klausimu būtina pabrėžti, jog Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatyta, kad išmoka žalai atlyginti nelaimingo atsitikimo arba profesinės ligos atveju išmokama nereikalaujant, kad suinteresuotasis pareigūnas įrodytų institucijos klaidą. Taip pat iš teismų praktikos aišku, kad tik tuo atveju, jeigu atsižvelgus į aplinkybes matyti, jog pagal Tarnybos nuostatus negalima tinkamai atlyginti pareigūno patirtos žalos, jis turi teisę prašyti papildomos kompensacijos (šiuo klausimu žr. 1986 m. spalio 8 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Leussink prieš Komisiją*, 169/83 ir 136/84, Rink. p. 2801, 13 punktą ir 1999 m. rugšėjo 9 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*,

C-257/98 P, Rink. p. I-5251, 22 punktą; 1998 m. gegužės 14 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Lucaccioni prieš Komisiją*, T-165/95, Rink. VT p. I-A-203 ir II-627, 71 punktą ir minėto Sprendimo *Latino prieš Komisiją* 94 punktą).

- 153 Todėl buvo nuspręsta, kad prašymas, kuriuo pareigūnas prašo atlyginti žalą, jo teigimu, patirtą dėl profesinės ligos, ir kuris buvo pateiktas anksčiau, nei buvo užbaigtas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį pradėtas procesas, yra per ankstyvas, nes ieškinio pateikimo metu neįmanoma nustatyti, kokią atlygintinos žalos sumą ieškovas turi teisę gauti (minėto Sprendimo *Latino prieš Komisiją* 94 ir 95 punktai).
- 154 Tačiau neseniai paskelbtame sprendime Pirmosios instancijos teismas nusprendė, jog dėl neužbaigtos medicininės procedūros negalima automatiškai daryti išvados, kad prašymas atlyginti žalą, tariamai kilusią dėl institucijos kaltės, yra per ankstyvas (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Nardone prieš Komisiją* 56 punktą). Šiame sprendime nustatyta, jog nors dažniausiai pareigūnui yra greičiau ir pigiau įrodyti, kad jis turi teisę į Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatytą kompensaciją, nei įrodyti, kad yra visos aplinkybės, lemiančios Bendrijos deliktinės atsakomybės atsiradimą, taip yra ne visuomet (Sprendimo *Nardone prieš Komisiją* 56 punktas). Atsižvelgdamas į proceso ekonomijos principą, pagal kurį kiekvienu atskiru atveju turi būti įvertinti įvairūs veiksniai, Pirmosios instancijos teismas savo minėtame Sprendime *Latino prieš Komisiją* nusprendė, kad ieškinio dėl žalos atlyginimo pagal bendrąją teisę priimtumas priklauso nuo Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatytos kompensavimo procedūros priemonių išnaudojimo (minėto Sprendimo *Nardone prieš Komisiją* 56 punktas).
- 155 Šiuo atžvilgiu dėl žalos, kilusios dėl profesinės ligos, nustatymo ir įvertinimo, galima pabrėžti, kad Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatyta procedūra turi būti vertinama kaip *lex specialis* bendrosios deliktinės atsakomybės teisės atžvilgiu (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Giraudy prieš Komisiją* 193–196 punktus).
- 156 Daugeliu atvejų priežastiniam ryšiui tarp pareigū atlikimo sąlygų ir nagrinėjamos žalos nustatyti bei minėtai žalai įvertinti būtina atlikti medicininę ekspertizę, todėl minėto ryšio ir minėtos žalos nustatymas Europos teisme anksčiau, nei bus baigta Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatyta procedūra, būtų beprasmis ar net neįmanomas.
- 157 Taip yra ir nagrinėjamu atveju, todėl minėto Sprendimo *Nardone prieš Komisiją* išvadų taikyti negalima.
- 158 Šis sprendimas buvo priimtas siekiant proceso ekonomijos „išimtinėmis [šios] bylos aplinkybėmis“ (minėto Sprendimo *Nardone prieš Komisiją* 57 punktas). Iš tiesų šioje byloje medicininė ekspertizė nebuvo būtina siekiant įvertinti A. Nardone patirtą moralinę žalą ir buvo remtasi tuo, kad A. Nardone dirbo dulkinoje ir nešvarioje aplinkoje (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Nardone prieš Komisiją* 98–123 punktus).
- 159 Tačiau nagrinėjamoje byloje, siekiant nustatyti fizinę ir psichologinę žalą, kilusią dėl ieškovo profesinės veiklos aplinkybių, medicininė ekspertizė yra būtina.
- 160 Be to, kaip per posėdį nurodė Komisija, atrodo, kad ieškovo pradėta procedūra pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį bus greitai baigta. Iš tiesų 2007 m. gruodžio 5 d. medicininės komisijos ataskaitoje nurodyta, kad apytikriai po dvejų metų ieškovas turės būti vėl tikrinamas pagal anksčiausiai prašymą pateikusios šalies reikalavimą.
- 161 Be to, reikia priminti, kad draudimo taisyklių 19 straipsnio 3 dalies antroje pastraipoje nustatyta, kad tuo atveju, jei nutraukus medicininį gydymą invalidumo laipsnio dar neįmanoma galutinai nustatyti, medicininės komisijos ataskaitoje turi būti nurodyta data, kada vėliausiai reikia iš naujo peržiūrėti apdraustojo bylą. Šią nuostatą būtina aiškinti siaurai. Iš tiesų, jei medikų komisija galėtų keletą kartų nukelti datą, kada turi būti iš naujo peržiūrėta apdraustojo byla, kai kurie apdraustieji būdami gyvi

niekada negautų Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatytos kompensacijos. Be to, plačiu šios nuostatos aiškinimu nebūtų atsižvelgta į draudimo taisyklių 19 straipsnio 3 dalyje nustatytą konsolidavimo sąvoką, pagal kurią nelaimingo atsitikimo ar profesinės ligos pasekmės yra konsoliduotos, kuomet jos stabilizuojasi arba mažėja tik labai lėtai ar labai ribotai. Taigi, atsižvelgiant į konsolidavimo sąvoką, ji reiškia ne tai, kad paciento būklė gali visiškai nekisti, bet tai, kad ji turi stabilizuotis arba tik labai lėtai kisti.

- 162 Iš viso to, kas pasakyta, išplaukia, kad nagrinėjamu atveju pagal proceso ekonomijos principą būtina užbaigti specialiąją procedūrą, nustatytą Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje.
- 163 Todėl ieškovo prašymas, kiek jis susijęs su žalos, kilusios dėl jo profesinės ligos, atlyginimu, yra per ankstyvas ir todėl turi būti atmestas kaip nepriimtinas, ir nėra būtinybės priimti sprendimo dėl ieškovo prieštaravimų dėl procedūros, pradėtos pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, eigos, įskaitant šio sprendimo 139 punkte nurodytus prieštaravimus dėl naujųjų draudimo taisyklių 11 straipsnio 2 dalies netaikymo. Tačiau ieškovo prašymas dėl žalos atlyginimo, kiek jis susijęs su moraline žala, kuri nepriklauso nuo ieškovo ligos, yra priimtinas.

B – Dėl esmės

- 164 Ieškovas teigia, kad Komisija padarė daug pažeidimų, kurie patvirtina psichologinį priekabiavimą jo atžvilgiu. Dėl šių įvairių pažeidimų ieškovas susirgo nervine depresija, kuri keletą kartų atsinaujino, dėl ko jis pripažintas invalidu. Taigi jis dėl to patyrė materialinę žalą, kurią sudaro skirtumas tarp pareigūno algos ir jo invalidumo pašalpos, bei ypač didelę moralinę žalą.
- 165 Pirmiausia reikia pripažinti, kad savo pareiškime ieškovas prašė paskirti ekspertą, kuris nustatytų ieškovo patirtos materialinės ir moralinės žalos dydį. Per posėdį ieškovas šio reikalavimo nebekėlė ir pateikė atnaujintą jo patirtos žalos įvertinimą, nuroydamas 3 163 602 eurų sumą. Tai turėtų būti vertinama kaip ieškovo prašymo skirti ekspertą atsisakymas.
- 166 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką pareigūnui pateikus prašymą atlyginti žalą Bendrijos atsakomybė kyla tik kai yra įvykdytos visos sąlygos, susijusios su institucijų veiksmų neteisėtumu, žalos realumu ir veiksmų bei nurodytos žalos priežastiniu ryšiu (2008 m. vasario 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Girardot*, C-348/06 P, Rink. p. I-833, 52 punktas ir minėta teismų praktika; 2009 m. gegužės 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *M prieš EMEA*, T-12/08 P, Rink. VT p. I-B-1-31 ir II-B-1-159, 98 punktas).
- 167 Pirmiausia būtina nustatyti, ar Komisija padarė pažeidimą, sukeltą jos atsakomybę.

1. Dėl pažeidimų, kuriais kaltinama Komisija

- 168 Ieškovas nurodo aštuonis pagrindus, grindžiančius prašymą dėl žalos atlyginimo. Iš esmės jis tvirtina, kad:
- jam pareikšti kaltinimai byloje *Berthelot* buvo tariamai nepagrįsti (pirmasis pagrindas),
  - buvo įvairių administracinių tyrimų trūkumų ir teisės į gynybą pažeidimų (antrasis pagrindas),
  - buvo pažeistas OLAF tyrimų konfidencialumo principas (trečiasis pagrindas),
  - ieškovo imuniteto nuo teismo proceso atšaukimas buvo neteisėtas (ketvirtasis pagrindas),
  - ieškovo sprendimas dėl perkėlimo buvo neteisėtas (penktasis pagrindas),

- buvo įvairių procedūros, susijusios su profesinės ieškovo ligos kilmės pripažinimu, pažeidimų (šeštasis pagrindas),
- 2004 m. spalio 29 d. Invalidumo komisijos nuomonė buvo neteisėta (septintasis pagrindas),
- drausminės procedūros pradėjimas ir vykdymas ieškovo atžvilgiu buvo neteisėtas (aštuntasis pagrindas).

a) Dėl pirmojo pagrindo, jog pareikšti kaltinimai ieškovui byloje *Berthelot* buvo tariamai nepagrįsti

Šalių argumentai

- 169 Pirmajame pagrinde ieškovas tvirtina, kad jam pareikšti kaltinimai byloje *Berthelot* tariamai visiškai nepagrįsti. Nesant jokių įrodymų, laikydama ieškovą pagrindiniu bylos *Berthelot* iniciatoriumi, „be jokio pagrindo pateikdama tokius sunkius kaltinimus [ieškovui], nuslėpdama nuo Belgijos teisminių institucijų esmines [ieškovo pateiktas] pastabas, tokį ilgą laiką laikydamosi tų kaltinimų net nemėgindama jų patikrinti bent atlikdama tyrimą ir net pradėdama drausminę procedūrą [ieškovo] atžvilgiu“ Komisija pažeidė savo rūpestingumo ir pagalbos suteikimo pareigas, gero administravimo principą, taip pat suinteresuotojo asmens teisėtus lūkesčius bei Reglamento Nr. 1073/1999 10 konstatuojamąją dalį, kurioje nustatyta, kad OLAF tyrimų išvados gali būti grindžiamos tik įrodomąją vertę turinčiais faktiniais duomenimis.
- 170 2005 m. lapkričio 10 d. sprendime, kuriuo buvo atmestas ieškovo prašymas, Paskyrimų tarnyba nurodė, kad ieškovo argumentus, pateiktus šiame pirmajame pagrinde, reikia nagrinėti atsižvelgiant į drausminės procedūros esmę.
- 171 Atsakydamas į šį argumentą ieškovas savo ieškinyje nurodė, kad šis pagrindas yra platesnis nei aštuntasis ieškinio pagrindas, susijęs su pažeidimais drausminėje byloje.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 172 Kadangi šiame pagrinde nurodyti argumentai glaudžiai susiję su aštuntuoju pagrindu dėl drausminės bylos iškėlimo pagrįstumo, šie argumentai bus išnagrinėti nagrinėjant šį pagrindą.
- 173 Kadangi nagrinėjamas pagrindas gali būti suprantamas kaip prieštaraujantis tam, jog OLAF ir IDOC tyrimai buvo pradėti ieškovo atžvilgiu, būtina pabrėžti, kad institucija turi didelę diskreciją pradėti ir vykdyti administracinius tyrimus, jei yra pagrįstas įtarimas, jog buvo padarytas drausmės pažeidimas.
- 174 Nagrinėjamu atveju ieškovas vadovavo Komisijos narės É. Cresson kabinetui tuo metu, kai R. Berthelot buvo neteisėtai priskirtas prie lygio ir neteisėtai įdarbintas JTC. Be to, ieškovas buvo minimas kai kurių pareigūnų ir tarnautojų liudijimuose. Konkrečiai kalbant, JTC asistentė T teigė siuntusi ieškovui jo aiškiu prašymu galimybių studiją dėl R. Berthelot priskyrimo prie lygio ir dėl galimo jo įdarbinimo kviestiniu mokslininku JTC.
- 175 Taigi OLAF ir IDOC atlikdamos tyrimus teisėtai aiškinosi, ar ieškovas, kaip kabineto vadovas, dalyvavo nustatytuose pažeidimuose, ir, jei taip, koks buvo jo vaidmuo.
- 176 Atsižvelgiant į bylos *Berthelot* elementus, dėl kurių galėjo kilti pagrįstų įtarimų ieškovo atžvilgiu, pagrindas, kiek jis susijęs su tyrimų ieškovo atžvilgiu pradžia ir vykdymu, turi būti atmestas.

b) Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo administracinių tyrimų trūkumais ir teisės į gynybą pažeidimais

Šalių argumentai

- 177 Antrąjį pagrindą sudaro dvi dalys. Pirmoje pagrindo dalyje ieškovas kaltina dėl įvairių administracinių tyrimų trūkumų ir teisės į gynybą pažeidimų. Antroje pagrindo dalyje ieškovas kaltina administracinius tyrimus vykdžiusias institucijas šališkumu.
- 178 Pirmoje pagrindo dalyje ieškovas pateikia toliau nurodytus argumentus.
- 179 Pirmiausia ieškovas buvo „išstumtas į scenos priekį“, nors kiti asmenys, net prisidėję prie R. Berthelot priskyrimo prie lygio ir jo įdarbinimo JTC, nebuvo apkaltinti.
- 180 Antra, kai kurie ieškovo pateikti parodymai nesukėlė nė menkiausio tyrimus vykdančių atsakingų tarnybų susidomėjimo. Pirmiausia OLAF atsisakė priimti darbo kalendorių, kurių ieškovas norėjo pateikti. Antra, Komisija, OLAF ir IDOC nesiekė patikrinti Mokslo tyrimų generalinio direktorato personalo ir administravimo direktorato direktoriaus L pateikto atsakymo į klausimą, kodėl trijų pareigūnų atėjimas į Breydel pastatą Briuselyje, į tariamai 1996 m. lapkričio mėnesį vykusį susirinkimą, nebuvo pažymėtas *ad hoc* registre. Trečia, tyrėjai iš viso neapklausė M, kuri nagrinėjamų įvykių metu buvo kabineto vadovo sekretoriato vedėja. Ketvirta, nebuvo atsižvelgta į įvairių parodymų prieštaravimus ir nesutapimus.
- 181 Trečia, ieškovo teisės į gynybą buvo pažeistos, suteikus RTBF žurnalistų grupei teisę pateikti į OLAF patalpas ir filmuoti tiesiogiai ieškovą apkaltinančius konfidencialius dokumentus, siekiant juos parodyti 2000 m. gruodžio 27 d. didelę auditoriją turinčioje laidoje „Įstatymo vardu“.
- 182 Ketvirta, 2002 m. kovo 18 d. ieškovo raštas, kuriame pateikiamos jo pastabos, nebuvo pridėtas prie 2002 m. vasario 22 d. papildomo administracinio tyrimo ataskaitos.
- 183 Antroje pagrindo dalyje ieškovas atskleidžia už tyrimą atsakingos D požiūrį, kuri, pirma, nepridėjo suinteresuotojo asmens apklausos ataskaitos prie 2001 m. kovo 27 d. rašto, antra, pateikė kaip įrodytus ieškovą kaltinančius faktus É. Cresson adresuotame 2001 m. lapkričio 23 d. laiške ir, trečia, nepridėjo jo 2002 m. kovo 18 d. rašto prie 2002 m. vasario 22 d. papildomo administracinio tyrimo ataskaitos.
- 184 Pirmiausia Komisija primena, kad pareigūnų vienodo vertinimo principas negali būti aiškinamas taip, kad pareigūnas, nubaustas už nuostatų pažeidimą ir siekdamas išvengti jam taikomos priemonės, gali remtis aplinkybe, jog kitas pareigūnas, pažeidęs minėtas nuostatas, nebuvo nubaustas. Nagrinėjamu atveju šis principas turi būti taikomas *a fortiori*, nes ieškovas nebuvo nubaustas.
- 185 Antra, Komisija ginčija ieškovo argumentą, kad nebuvo atsižvelgta į jo pateiktus faktinius įrodymus. Iš tiesų tyrimų ataskaitos parašytos hipotetiniais, o ne tvirtinančiais teiginiais, ir visi skirtumai tarp apklaustų pareigūnų pareiškimų yra paminėti.
- 186 Trečia, Komisija tvirtina, kad 2002 m. kovo 18 d. ieškovo rašte iš esmės pakartojami teiginiai, pateikti 2001 m. rugsėjo 12 d. ieškovo ieškinyje, pridėtame prie IDOC tyrimo ataskaitos. Taigi ieškovui pastaboms pateiktas ataskaitos projektas dėl šio rašto neturėjo būti pakeistas, nes į rašte buvusius elementus atsižvelgta jau rengiant minėtą ataskaitą.
- 187 Dėl antros pagrindo dalies Komisija atsako, kad É. Cresson adresuotame 2001 m. lapkričio 23 d. rašte D nereikia savo nuomonės, bet pakartoja liudijimus. Todėl šiame rašte nėra jokio pažeidimo, susijusio su šališkumu. Dėl 2002 m. kovo 18 d. ieškovo rašto Komisija pateikia nuorodą į savo argumentus, pateiktus dėl pirmosios pagrindo dalies.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 188 Pirmiausia dėl argumento, kad nebuvo pareikšti kaltinimai kitiems prie R. Berthelot priskyrimo prie lygio ir jo įdarbinimo JTC prisidėjusiems asmenims, būtina pabrėžti, kad institucija turi didelę diskreciją pradėti ir vykdyti administracinius tyrimus, jei yra pagrįstas įtarimas, kad buvo padarytas drausmės pažeidimas (žr. šio sprendimo 173 punktą).
- 189 Pirma, atsižvelgiant į šią didelę diskreciją ir, antra, į elementus, dėl kurių gali kilti pagrįstų įtarimų ieškovo atžvilgiu (žr. šio sprendimo 176 punktą), ieškovo argumentas, kad kai kuriems pareigūnams nebuvo iškeltos administracinės bylos, nėra vertintinas kaip pirmajame pagrinde nurodytas teisių į gynybą trūkumas ar pažeidimas.
- 190 Antra, dėl ieškovo argumento, kad už tyrimą atsakingos tarnybos neatsižvelgė į kai kurias jo parodymus, pažymėtina, kad suinteresuotasis asmuo neįrodė, jog minėtos tarnybos nepridėjo prie bylos ir nenagrinėjo įrodymų, kurias jis pateikė.
- 191 Trečia, dėl ieškovo argumento, kad 2002 m. kovo 18 d. raštas nebuvo pridėtas prie IDOC papildomo administracinio tyrimo ataskaitos, būtina pabrėžti, kad atsižvelgiant į suinteresuotojo asmens parodymus, kurie buvo pridėti prie minėtos ataskaitos, šiame rašte nebuvo pateikta jokių naujų faktinių elementų. Be to, pareigūno teisė reikšti savo nuomonę apie su juo susijusius faktus nesuponuoja tyrėjų pareigos keisti ataskaitos išvadas, atsižvelgiant į apklausiamo pareigūno reikalavimus.
- 192 Galiausiai, ketvirta, ieškovo argumentai dėl tyrimus vykdžiusių institucijų šališkumo turi būti atmesti. Iš tiesų, pirma, tai, kad už tyrimą atsakinga D prie savo 2001 m. kovo 27 d. rašto nepridėjo ieškovo apklausos ataskaitos, nėra tokio nešališkumo įrodymas, nes minėta ataskaita buvo pridėta prie galutinės IDOC ataskaitos. Antra, kaip teisingai tvirtina Komisija, klaidinga teigti, kad 2001 m. lapkričio 23 d. laiške, adresuotame É. Cresson, D pateikė kaip įrodytus ieškovą kaltinančius faktus. Iš tiesų šiame laiške D tik prašė buvusio Komisijos nario paaiškinimų, konkrečiai kalbant, dėl JTC asistentės T parodymų. Trečia, dėl argumento, kad 2002 m. kovo 18 d. raštas nebuvo pridėtas prie IDOC papildomo administracinio tyrimo ataskaitos, jau buvo nurodyta, kad pareigūno teisė reikšti savo nuomonę apie su juo susijusius faktus nesuponuoja tyrėjų pareigos keisti ataskaitos išvadas, atsižvelgiant į apklausiamo pareigūno reikalavimus.
- 193 Argumentas dėl tariamo leidimo, kurį Komisija suteikė RTBF žurnalistų grupei filmuoti konfidencialų dokumentą, susijusį su ieškovu, bus išnagrinėtas nagrinėjant trečiąjį pagrindą dėl OLAF tyrimų konfidencialumo principo pažeidimo, kuriame pateikiami tie patys faktai.
- 194 Todėl, išskyrus, kiek tai susiję su šiuo paskutiniu argumentu, kurį Tarnautojų teismas vertins nagrinėdamas trečiąjį pagrindą, teisės į gynybą pažeidimai, kuriuos antrajame pagrinde kelia ieškovas, nėra pagrįsti.

c) Dėl trečiojo pagrindo, grindžiamo OLAF tyrimų konfidencialumo principo pažeidimu

Šalių argumentai

- 195 Trečiasis pagrindas susijęs su OLAF tyrimų konfidencialumo principo pažeidimu. Ieškovas teigia, kad OLAF ir (arba) Komisija suteikė leidimą RTBF 2000 metais pateikti į OLAF patalpas, susipažinti su griežtai konfidencialiais su ieškovu susijusiais dokumentais ir kai kurias jų nufilmuoti. Taip ieškovo apklausos OLAF protokolas, priskirtas prie „slaptų“ dokumentų, 2000 m. gruodžio 27 d. buvo parodytas didelę auditoriją turinčioje laidoje „Įstatymo vardu“, viešai apkaltinant ieškovą.
- 196 Be to, Komisija tariamai pažeidė savo pareigą teikti ieškovui pagalbą, nes nesiėmė nė menkiausių veiksmų nustatyti už šio dokumento parodymą atsakingus asmenis ir atkurti ieškovo reputaciją.

- 197 Komisija ginčija šio pagrindo priimtinumą, nes jį ieškovas jau buvo iškėlęs savo 2004 m. spalio 14 d. skunde, kuriame ginčijamas sprendimas dėl perkėlimo. Komisija tvirtina, kad šis skundas buvo atmestas 2005 m. kovo 15 d. Paskyrimų tarnybos sprendimu, kurio ieškovas neapskundė per Tarnybos nuostatų 91 straipsnyje nustatytą terminą.
- 198 Papildomai Komisija mano, kad šis pagrindas nėra pagrįstas, ir neigia davusi leidimą RTBF susipažinti su ieškovu susijusiais dokumentais.
- 199 Visų pirma Komisija nurodo, kad OLAF pagal bendrąjį interesą informuoti visuomenę apie savo komunikacijos strategiją pateikia audiovizualinei žiniasklaidai bendrus savo patalpų vaizdus vaizdų banko forma ir leidžia filmuoti bendrus vaizdus OLAF patalpose, nesuteikdama galimybės susipažinti su dokumentais ar patekti į svarbias patalpas.
- 200 Antra, Komisija tvirtina, kad ieškovo apklausos OLAF protokolas buvo perduotas Belgijos teisminėms institucijoms ir kadangi jį gavo Komisijai nepavaldžios institucijos, negalima teigti, jog Komisija leido RTBF žurnalistams susipažinti su šiuo dokumentu.
- 201 Taigi Komisija ginčija bet kokią ryšį tarp bendrų OLAF patalpų vaizdų ir nagrinėjamo konfidencialaus dokumento parodymo. Komisija apgailestauja, kad informacija buvo paskleista, tačiau neigia, kad yra už tai atsakinga, ir pabrėžia, kad įrodinėjimo pareiga tenka ieškovui.
- 202 Dėl tariamo pareigos padėti pažeidimo Komisija tvirtina, kad ieškovas jai nepateikė prašymo pagal Tarnybos nuostatų 24 straipsnį.

Tarnautojų teismo vertinimas

– Dėl pagrindo priimtumo

- 203 Tiesa, kad konfidencialių dokumentų paskelbimas 2000 m. gruodžio 27 d. televizijos laidoje buvo paminėtas ieškovo 2004 m. spalio 14 d. skunde, kuris buvo atmestas Paskyrimų tarnybos sprendimu ir kurio ieškovas neapskundė pagal Tarnybos nuostatų 91 straipsnį. Šiame ieškinyje ieškovas vienu sakiniu paminėjo tariamai konfidencialių su juo susijusių dokumentų paskelbimą laidoje „Įstatymo vardu“ tam, kad pademonstruotų „daugelį priekabiavimo priemonių“, nuo kurių jis nukentėjo, susijusių su byla *Cresson*, o jo perkėlimas buvo tik vienas iš priekabiavimo aspektų.
- 204 Tačiau vienintelis šio skundo dalykas buvo prašymas atšaukti sprendimą dėl perkėlimo. Juo nebuvo siekiama atlyginti žalą suinteresuotajam asmeniui dėl Komisijos tariamai įvykdytų pažeidimų.
- 205 Pareigūnas gali teisėtai remtis tuo pačiu pagrindu, tuo pačiu argumentu ar tuo pačiu faktu grįsdamas kelis reikalavimus, kurių dalykas teisės požiūriu yra skirtingas (pagal analogiją žr. 2008 m. rugsėjo 19 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Chassagne prieš Komisiją*, T-253/06 P, Rink. VT p. I-B-1-43 ir II-B-1-295, 149 punktą).
- 206 Todėl Komisijos prašymas dėl nepriimtumo turi būti atmestas.
- ##### – Dėl pagrindo pagrįstumo
- 207 Prieš analizuojant šio pagrindo pagrįstumą būtina trumpai apžvelgti ginčijamą laidos „Įstatymo vardu“ dalį.
- 208 Laidoje buvo trumpai paminėtas ieškovo vardas ir parodytas vaizdas, kuris komentuojant laidos vaizdus pristatytas kaip OLAF vykdytos ieškovo apklausos protokolas.

209 Ieškovo vardas minimas vykstant pokalbiui su bendrovės H vadovu H. Ponas H aiškina, kad jis be kvietimo atvyko į É. Cresson kabinetą, norėdamas paprašyti, kad É. Cresson biuras perimtų buto, kuriame gyvena R. Berthelot, nuomą, kurią iki šiol mokėjo bendrovė H. Jis teigia nustebeęs, kad kabineto vadovas buvo pasikeitęs ir naujasis vadovas, t. y. ieškovas, jį nemandagiai išprašė lauk, klausdamas, ką reiškia šis pokštas. Paskui buvo parodyti keli OLAF patalpų vaizdai, tada ekrane trumpai parodytas neįskaitomas dokumentas, kurį žurnalistas pristatė kaip OLAF vykdytos ieškovo apklausos protokolą, kuris buvo taip pakomentuotas:

„OLAF tyrimo ataskaitoje yra [ieškovo] apklausa. Ji patvirtina, kad lydimas pono H R. Berthelot buvo atvykęs į É. Cresson sekretoriatą vieną ar du kartus.“

210 Toliau laidoje nagrinėjamas kitas bylos aspektas.

211 Taigi aptariamoje laidoje ieškovo vardas ir OLAF vykdytos jo apklausos protokolo dalis buvo trumpai ir netiesiogiai paminėti, ieškovo asmeniškai neapkaltinant.

212 Net jei ieškovas ir nebuvo asmeniškai apkaltintas, labai gaila, kad dokumentas, laidos vaizdo komentaruose pateiktas kaip OLAF vykdytos ieškovo apklausos protokolas, buvo parodytas aptariamoje laidoje.

213 Pagal teismų praktiką, nagrinėjant ieškinį dėl žalos atlyginimo, ieškovas turi įrodyti, kad buvo įvykdytos visos Europos Sąjungos deliktinės atsakomybės atsiradimo sąlygos. Vis dėlto ši taisyklė gali būti sušvelninta, jei aplinkybė, dėl kurios atsirado žala, galėjo atsirasti dėl daugelio įvairių priežasčių ir jei atsakove esanti institucija nepateikė jokių įrodymų, leidžiančių nustatyti, dėl kurių iš šių priežasčių ta aplinkybė galėjo atsirasti, nors ji buvo palankesnėje padėtyje pateikti įrodymų šiuo klausimu, taip pripažįstant šiai institucijai atsakomybę dėl kilusio neaiškumo (šiuo klausimu žr. 2008 m. liepos 8 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Franchet ir Byk prieš Komisiją*, T-48/05, Rink. p. II-1585, 182 ir 183 punktus).

214 Tačiau nagrinėjamu atveju negalima teigti, kad Komisija buvo palankesnėje padėtyje pateikti įrodymų, kurie leistų nustatyti informacijos paskleidimo priežastį. Todėl Komisijai negali būti pripažinta atsakomybė dėl šio informacijos paskleidimo neaiškumo.

215 Iš tiesų, kaip teisingai tvirtina Komisija, ji pati ir OLAF nebuvo vienintelės institucijos, kurios turėjo ieškovo OLAF apklausos protokolą, nes jis buvo perduotas Belgijos nacionalinėms institucijoms, siekiant pradėti baudžiamąjį persekiojimą.

216 Be to, Komisija nurodo, kad OLAF pagal bendrąjį interesą informuoti visuomenę apie savo komunikacijos strategiją pateikia audiovizualinei žiniasklaidai bendrus savo patalpų vaizdus vaizdų banko forma ir leidžia filmuoti bendrus vaizdus OLAF patalpose. Taigi negalima nustatyti jokio ryšio tarp OLAF patalpų vaizdų ir laidoje parodyto dokumento, pateikto kaip ieškovo apklausos protokolas, vaizdo.

217 Be to, dėl pagrindo, pagal kurį Komisija tariamai pažeidė savo pareigą padėti, būtina pabrėžti, kad ieškovas nepateikė pagalbos prašymo pagal Tarnybos nuostatų 24 straipsnį. Taip pat, nesant išskirtinių aplinkybių, Komisija neprivalėjo ieškovui automatiškai suteikti pagalbos. Iš tiesų tik minėtos aplinkybės gali įpareigoti instituciją imtis nustatytų pagalbos veiksmų savo iniciatyva, be suinteresuotojo asmens prašymo (1986 m. birželio 12 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Sommerlatte prieš Komisiją*, 229/84, Rink. p. 1805, 20 punktas; 2006 m. gegužės 31 d. Tarnautojų teismo nutarties *Frankin ir kt. prieš Komisiją*, F-91/05, Rink. VT p. I-A-1-25 ir II-A-1-83, 23 ir 24 punktai).

218 Taigi pagrindas dėl institucijos pareigos suteikti pagalbą pažeidimo turi būti atmestas.

219 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, kad trečiąjį pagrindą reikia atmesti kaip nepagrįstą.

d) Dėl ketvirtojo pagrindo, jog ieškovo imuniteto nuo teismų jurisdikcijos panaikinimas buvo neteisėtas

Šalių argumentai

- 220 Šiame pagrinde ieškovas ginčija sprendimo, apie kurį jis buvo informuotas 2001 m. vasario 7 d., panaikinti jo imunitetą nuo teismų jurisdikcijos teisėtumą.
- 221 Ieškovas teigia, kad sprendimas panaikinti pareigūno imunitetą yra rimta priemonė, todėl prieš priimant tokį sprendimą ieškovui turėjo būti leista išsakyti savo nuomonę taip, kaip tai buvo padaryta Pramonės generalinio direktorato direktoriaus W atveju.
- 222 Ieškovas taip pat tvirtina, kad sprendimas panaikinti jo imunitetą nuo teismų jurisdikcijos, išsiųstas Belgijos ikiteisminio tyrimo teisėjui, nebuvo jam pateiktas ir todėl jis negalėjo nustatyti, ar sprendimas buvo pakankamai motyvuotas.
- 223 Galiausiai ieškovas teigia, kad sprendimas panaikinti jo imunitetą nuo teismų jurisdikcijos jį diskriminuoja ir šiuo sprendimu piktnaudžiaujama įgaliojimais, nes kai kuriems asmenims, susijusiems su byla *Berthelot*, imunitetas nebuvo panaikintas.
- 224 Komisija atsako, jog institucijos turi pareigą bendradarbiauti vykstant baudžiamajam procesui ir kad nagrinėjamu atveju joks Bendrijų interesas nepateisintų atsisakymo panaikinti ieškovo imunitetą nuo teismų jurisdikcijos.
- 225 Komisija mano, kad pareigūno nuomonė neturi būti išklausoma prieš priimant sprendimą panaikinti jo imunitetą nuo teismų jurisdikcijos, nes pareigūnas turi teisę į gynybą baudžiamajame procese, kuris prieš jį gali būti pradėtas panaikinus imunitetą. Komisija teigia, kad net jei ieškovo teiginys dėl išankstinės Pramonės generalinio direktorato direktoriaus W apklausos yra teisingas, šis atvejis nesukūrė precedento, įpareigojančio instituciją visada apklausti pareigūną prieš sprendžiant dėl baudžiamojo persekiojimo institucijos pateikto prašymo panaikinti imunitetą. Šiuo klausimu institucija turi diskrecines galias.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 226 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką pareigūnas, kuris per Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose nustatytus terminus neapskundė Paskyrimų tarnybos sprendimo, dėl kurio patyrė žalą, neturi teisės remtis tariamu tokio sprendimo neteisėtumu ieškinyje dėl žalos atlyginimo (1987 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Schina prieš Komisiją*, 401/85, Rink. p. 3911, 9 punktas; 1991 m. birželio 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Valverde Mordt prieš Teisingumo Teismą*, T-156/89, Rink. p. II-407, 144 punktas).
- 227 Kadangi ieškovas per Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose nustatytus terminus neapskundė akto, kuriuo panaikintas jo imunitetas nuo teismų jurisdikcijos ir apie kurį ieškovas buvo informuotas 2001 m. vasario 7 d. Personalo ir administracijos generalinio direktorato laišku, būtina išnagrinėti šio akto prigimtį, siekiant nustatyti, ar jis yra asmens nenaudai priimtas aktas, ar veiksmas, neturintis sprendžiamojo pobūdžio.
- 228 Šį klausimą Tarnautojų teismas turi išnagrinėti savo iniciatyva, nes jis susijęs su ikiteisminės procedūros ir ieškinio terminų laikymusi.
- 229 Pareigūno nenaudai priimti aktai yra priemonės, sukeliančios privalomų teisinių pasekmių, kurios daro poveikį suinteresuotojo asmens interesams, minėtu būdu pakeisdamos jo teisinę padėtį (1989 m. vasario 14 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Bossi prieš Komisiją*, 346/87, Rink. p. 303, 23 punktas).

- 230 Buvo nuspręsta, jog nors Protokolu Europos Bendrijoms pripažįstamos privilegijos ir imunitetai yra tik funkcinio pobūdžio, nes jais siekiama, kad nebūtų trukdoma Bendrijų funkcionavimui ir jų nepriklausomumui, vis dėlto jie buvo aiškiai suteikti Bendrijos institucijų pareigūnams ir kitiems tarnautojams. Aplinkybė, jog privilegijos ir imunitetai yra numatyti Bendrijos viešo intereso sumetimais, pateisina institucijoms suteiktą galią prireikus atšaukti imunitetą, tačiau nereiškia, kad šios privilegijos ir imunitetai yra suteikti Bendrijai, o ne tiesiogiai jos pareigūnams ir kitiems tarnautojams. Taigi Protokolas nurodytiems asmenims sukuria subjektinę teisę (žr. 2008 m. spalio 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mote prieš Parlamentą*, T-345/05, Rink. p. II-2849, 27 ir 28 punktus).
- 231 Protokolo dėl privilegijų ir imunitetų 12 straipsnyje nustatytas imunitetas nuo teismo proceso saugo pareigūnus ir tarnautojus nuo valstybių narių institucijų patraukimo atsakomybėn dėl veiksmų, atliktų einant pareigas. Todėl sprendimas panaikinti imunitetą, vien dėl to, kad panaikinama ši apsauga, pakeičia pareigūno ar tarnautojo teisinę padėtį, atkurdamas jo, kaip asmens, kuriam taikomos bendrosios valstybių narių teisės normos, statusą, ir dėl to šiomis bendromis teisės normomis nustatytos priemonės, tarp jų sulaikymo ir patraukimo atsakomybėn priemonės, jam yra taikomos tiesiogiai, nepriimant jokių tarpinių taisyklių (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Mote prieš Parlamentą* 34 punktą).
- 232 Nacionalinės valdžios institucijoms palikta diskrecija tęsti arba nutraukti pareigūno atžvilgiu pradėtą patraukimo atsakomybėn procesą panaikinus jo imunitetą neturi reikšmės kalbant apie tiesioginį poveikį jo teisinei padėčiai, nes sprendimo panaikinti imunitetą poveikis yra tik apsaugos, kuria jis naudojosi kaip pareigūnas ar tarnautojas, panaikinimas, neapimantis jokios papildomos įgyvendinimo priemonės (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Mote prieš Parlamentą* 35 punktą).
- 233 Iš to, kas pasakyta, aišku, kad sprendimas, kuriuo Komisija panaikino ieškovo imunitetą nuo teismo proceso, yra asmens nenaudai priimtas aktas.
- 234 Tačiau kadangi ieškovas per Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose nustatytus terminus neapskundė akto, kuriuo panaikintas jo imunitetas nuo teismų jurisdikcijos, jis nebeturi teisės remtis šio sprendimo neteisėtumu ieškinyje dėl žalos atlyginimo.
- 235 Todėl ketvirtasis pagrindas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

e) Dėl penktojo pagrindo, grindžiamo ieškovo sprendimo dėl perkėlimo neteisėtumu

Šalių argumentai

- 236 Ieškovo teigimu, sprendimas dėl perkėlimo nebuvo pakankamai motyvuotas, priimtas pažeidžiant tarnybos interesus ir yra paslėpta drausminė nuobauda.
- 237 Komisija ginčija šio pagrindo priimtinumą. Iš tiesų dėl sprendimo perkelti buvo pateiktas 2004 m. spalio 14 d. skundas, kurį Paskyrimų tarnyba atmetė 2005 m. kovo 15 d. sprendimu. Ieškovas šio sprendimo neapskundė teismui per Tarnybos nuostatų 91 straipsnyje nustatytą terminą.
- 238 Komisija papildomai teigia, kad sprendimas dėl perkėlimo yra pagrįstas tarnybos interesais ir primena, kad institucijos turi didelę diskreciją, organizuodamos savo tarnybas.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 239 Kaip buvo nurodyta nagrinėjant ketvirtąjį pagrindą, pareigūnas, kuris per Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose nustatytus terminus neapskundė Paskyrimų tarnybos sprendimo, dėl kurio pareigūnas patyrė žalą, neturi teisės remtis tariamu tokio sprendimo neteisėtumu ieškinyje dėl žalos atlyginimo.

240 Nagrinėjamu atveju 2004 m. spalio 19 d. ieškovas pateikė 2004 m. spalio 14 d. skundą pagal Tarnybos nuostatų 90 straipsnį, ginčydamas sprendimą dėl perkėlimo, bet nepateikė ieškinio teismui pagal minėtų nuostatų 91 straipsnį dėl 2005 m. kovo 15 d. Paskyrimų tarnybos sprendimo, kuriuo buvo atmestas jo skundas.

241 Taigi ieškovas negali remtis tariamu sprendimo dėl perkėlimo neteisėtumu šiame ieškinyje dėl žalos atlyginimo.

242 Todėl penktasis pagrindas turi būti atmestas.

f) Dėl šeštojo pagrindo, grindžiamo procedūros, pradėtos pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, pažeidimais

243 Ši reikalavimą sudaro dvi dalys. Pirmą pagrindą dalis pateikta dėl sprendimo, kuriuo atmetama galimybė, kad ieškovas galėjo nukentėti nuo nelaimingo atsitikimo darbe. Antra pagrindą dalis pateikta dėl sprendimo nurodyti IDOC atlikti papildomą tyrimą.

244 Be to, laiškuose Tarnautojų teismui, o vėliau ir posėdyje, ieškovas nurodė įvairius procedūros, vykdytos pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, pažeidimus. Konkrečiai kalbant, ieškovas teigė, kad dėl Komisijos veiksmų jis pateko į „uždarą ratą“, „pragaro spiralę“, nes, viena vertus, nepagrįstai pratęsęs procedūrą pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį toliau tęstusi situacijos, kurioje ieškovas yra jau kelerius metus, neapibrėžtumas ir tai trukdytų stabilizuotis jo sveikatos būklei; kita vertus, Komisija atsisakytų jam atlyginti, kol sveikatos būklė nebūtų stabili.

245 Reikia priminti, kad nors pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 48 straipsnio 2 dalies pirmą pastraipą, taikomą *mutatis mutandis*, vykstant procesui negalima pateikti naujų pagrindų, išskyrus tuos atvejus, kai jie pagrindžiami teisinėmis arba faktinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui, pagrindas, kuris išplečia anksčiau nurodytą pagrindą, bet kuriuo atveju turi būti laikomas priimtiniu (2007 m. balandžio 26 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Alcon prieš OHMI*, C-412/05 P, Rink. p. I-3569, 38 punktą).

246 Nagrinėjamu atveju papildomi ieškovo pateikti kaltinimai nėra pagrįsti faktinėmis ir teisinėmis aplinkybėmis, kurios tapo žinomos vykstant procesui, kadangi jos buvo paminėtos tik keliant klausimą dėl nepriimtumo, susijusį su per ankstyvu prašymu atlyginti žalą, kilusią dėl profesinės ligos, ir negali būti vertinami kaip išplečiantys dvi šeštojo pagrindo dalis ar kitus anksčiau nurodytus pagrindus.

247 Be to, 2009 m. vasario 18 d. ieškovas pateikė trečią ieškinį Tarnautojų teisme, įregistruotą numeriu F-12/09, kuriuo prašė, viena vertus, panaikinti 2008 m. balandžio 28 d. Komisijos sprendimą, kuriuo atsisakyta spręsti dėl Tarnybos nuostatų 73 straipsnio 2 dalies b punkto, ir, kita vertus, atlyginti žalą, kurią patyrė, jo teigimu, dėl visų Komisijos padarytų pažeidimų vykdant jo ligos pripažinimo profesine liga procedūrą, tarp kurių – ir nepagrįstas procedūros pratęsimas.

248 Todėl minėti kaltinimai turi būti atmesti kaip nepriimtini šioje byloje, o Tarnautojų teismas privalo nagrinėti tik dvi ieškinyje nurodytas pagrindų dalis.

Dėl pirmos pagrindų dalies, grindžiamos tariamai neteisėtu galimo nelaimingo atsitikimo darbe atmetimu

– Šalių argumentai

249 Ieškovas tvirtina, kad jau 2003 m. liepos 25 d. savo pirmame ieškinyje, o vėliau nuolat per visą procedūrą tvirtino, kad serga profesine liga ir (arba) patyrė nelaimingą atsitikimą darbe. Komisija netyrė, ar jis nukentėjo dėl nelaimingo atsitikimo darbe.

250 Komisija atsako, kad, atsižvelgdama į nagrinėjamos bylos aplinkybes ir paties ieškovo pareiškimus, ji teisingai pradėjo procedūrą dėl profesinės ligos kilmės pripažinimo, o ne dėl nelaimingo atsitikimo.

– Tarnautojų teismo vertinimas

251 Ankstesniųjų draudimo taisyklių 2 straipsnyje, taikytame tuo metu, kai ieškovas pateikė pareiškimus, nelaimingas atsitikimas apibrėžiamas kaip bet koks išorinis ir staigus ar šiurkštus arba neįprastas įvykis ar faktorius, sukėlęs žalą pareigūno fizinei ar psichinei sveikatai.

252 Pagal ankstesniųjų draudimo taisyklių 16 straipsnį pareigūnas, nukentėjęs dėl nelaimingo atsitikimo, ar jo teisių perėmėjai privalo pranešti apie nelaimingą atsitikimą institucijos, kurioje apdraustasis dirba, administracijai. Pranešime apie nelaimingą atsitikimą turi būti detalai nurodyta nelaimingo atsitikimo diena ir valanda, priežastys ir aplinkybės bei galimų liudininkų ir trečiojo atsakingo asmens pavardės. Prie pranešimo turi būti pridėta medicininė pažyma, kurioje nurodomas sužeidimų pobūdis ir tikėtinos nelaimingo atsitikimo pasekmės. Pranešimas turi būti pateiktas per dešimt darbo dienų nuo nelaimingo atsitikimo dienos.

253 Pagal ankstesniųjų draudimo taisyklių 17 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmą sakinį pareigūnas, kuris prašo, kad jam būtų pritaikytos minėtos taisyklės dėl profesinės ligos, per protingą terminą nuo ligos pradžios ar pirmosios medicinos diagnozės momento turi pateikti pranešimą administracijai.

254 2003 m. liepos 25 d. ieškovas nusiuntė Komisijai laišką, pavadintą „Nelaimingo atsitikimo darbe / profesinės ligos pranešimas ([ankstesniųjų draudimo taisyklių] 17 straipsnis)“, kuriame pareiškė, kad patyrė didelį depresijos priepuolį.

255 2004 m. spalio 25 d. ieškovas pateikė Komisijai naują pareiškimą, kad dėl psichologinio priekabiavimo jo atžvilgiu patyrė gilią depresiją. Šio laiško tema pavadinta šitaip: „<...> Mano sveikatos būklės pripažinimas profesine liga ir (arba) nelaimingu atsitikimu darbe — Pasekmės vykdant Tarnybos nuostatų 73 ir 78 straipsniuose numatytas procedūras <...>“.

256 Reikia konstatuoti, kad nors ieškovo 2003 m. liepos 25 d. pranešime minimos ir nelaimingo atsitikimo, ir profesinės ligos sąvokos, aiškiai remiamasi tik ankstesniųjų draudimo taisyklių 17 straipsniu dėl procedūros, taikomos pripažįstant profesinę ligos prigimtį, o ne minėtų taisyklių 16 straipsniu dėl įvykio pripažinimo nelaimingu atsitikimu. Šiame pranešime aprašoma depresija, t. y. liga, kurią ieškovas patyrė.

257 Taip pat, nors kaip ieškovo 2004 m. spalio 25 d. pranešimo objektas nurodomos ir nelaimingo atsitikimo, ir profesinės ligos sąvokos, šiame ieškinyje taip pat remiamasi depresija, kurią ieškovas patyrė.

258 Todėl atsižvelgdama į ieškovo pranešimus Komisija teisingai nusprendė, kad jais buvo siekiama ne pripažinti įvykį nelaimingu atsitikimu, bet pripažinti ligos, kuria sirgo ieškovas, profesinę prigimtį, ir todėl pradėjo procedūrą dėl minėtos ligos pripažinimo profesine liga.

259 Todėl pirma pagrindo dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

Dėl antros pagrindo dalies, susijusios su IDOC procedūros pažeidimais

– Dėl tariamo kreipimosi į IDOC neteisėtumo

260 Ieškovas teigia, kad sprendimas kreiptis į IDOC yra neteisėtas, jei buvo priimtas pagal BVS, susijusių su administraciniais tyrimais ir drausminėmis bylomis, 2 straipsnio 1 dalį arba pagal šio straipsnio 2 dalį. Dėl pirmojo atvejo ieškovas mano, kad tyrimas, kuriuo siekiama nustatyti, ar Komisijos pareigūnas

pažeidė savo pareigas, yra visiškai nenaudingas medicininio požiūriu nustatant profesinę pareigūno ligos prigimtį. Dėl antrojo atvejo ieškovas tvirtina, jog faktai, kuriuos jis nurodo, siekdamas įrodyti, kad nukentėjo nuo psichologinio priekabiavimo, yra neginčijami ir dėl jų nereikėjo jokio papildomo tyrimo.

261 Komisija primena, kad sprendimas kreiptis į IDOC buvo priimtas pagal BVS, susijusių su administraciniais tyrimais ir drausminėmis bylomis, 2 straipsnio 2 dalį, ieškovui 2004 m. spalio 25 d. laiške pareiškus, kad patyrė psichologinį priekabiavimą. Iš tiesų pagal procedūrą, pradėtą pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, susijusią su profesinės ieškovo ligos prigimties pripažinimu, reikėjo patikrinti, ar nebuvo institucijos kaltės.

262 Būtina priminti, kad pagal BVS, susijusių su administraciniais tyrimais ir drausminėmis bylomis, 2 straipsnio 2 dalį IDOC gali būti pavesta atlikti tyrimus, įskaitant atliekamus pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį.

263 Teismų praktikoje nurodyta, kad administracinio tyrimo, vykdomo pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, tikslas yra objektyviai surinkti visus įrodymus, leidžiančius nustatyti profesinę ligos prigimtį bei aplinkybes, dėl kurių ši liga kilo. Tuo atveju, jei nustatant profesinę ligos prigimtį pagrindinis dėmesys turi būti skiriamas suinteresuotojo pareigūno darbo sąlygoms, tyrimo metu reikia objektyviai tirti ir suinteresuotojo asmens darbo sąlygas, ir pačią jo ligą (žr. 2004 m. kovo 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vainker prieš Parlamentą*, T-48/01, Rink. VT p. I-A-51 ir II-197, 129 punktą).

264 Nagrinėjamu atveju, pirma, procedūra, kuria siekta pripažinti profesinę ieškovo nervinės depresijos prigimtį, buvo pradėta 2003 m. liepos 31 d. pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį po to, kai 2003 m. liepos 25 d. ieškovas pateikė pranešimą. Antra, 2004 m. spalio 25 d. ieškovas pateikė Komisijai naują pranešimą, kuriame nurodyta, kad jo nervinė depresija kilo dėl psichologinio priekabiavimo.

265 Taigi institucija turėjo pagrindą atlikti išsamų tyrimą, susijusį ir su ieškovo liga, ir su jo darbo sąlygomis.

266 Gavusi 2004 m. spalio 25 d. ieškovo laišką Komisija teisingai pavedė IDOC atlikti administracinį tyrimą dėl ieškovo darbo sąlygų, siekdama nustatyti, ar ieškovas iš tikrųjų nukentėjo nuo psichologinio priekabiavimo.

267 Todėl ieškovo argumentas turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

– Dėl tariamo IDOC šališkumo

268 Ieškovas tvirtina, jog IDOC nebuvo nešališka ir nepriklausoma, kad galėtų atlikti administracinį tyrimą, nes kai kurie asmenys, dirbantys IDOC, atliko veiksmus, kurie ieškovui atrodė kaip psichologinis priekabiavimas.

269 Komisija nurodo, kad ieškovo teiginiai neleidžia aiškiai nustatyti įvykių ir atsakingų asmenų.

270 Tarnautojų teismas mano, kad reikalavimą dėl IDOC šališkumo reikia atmesti kaip nepagrįstą, nes nėra pakankamai aiškių ieškovo teiginių, susijusių su asmenimis, dėl kurių kiltų šios institucijos nešališkumo klausimas. Šiuo klausimu būtina konstatuoti, kad faktas, jog ieškovas nesutinka su IDOC ataskaitos išvadamis, nėra savaime pakankamas pagrindas nustatyti šios tarnybos nešališkumą.

– Dėl atsisakymo ieškovui perduoti IDOC medžiagą

271 Ieškovas prieštarauja tam, kad Paskyrimų tarnyba remiasi 2005 m. kovo 16 d. IDOC medžiaga, nors 2005 m. birželio 9 d. laišku buvo atsisakyta ją pateikti ieškovui.

- 272 Komisija atsako, kad atsisakymas pateikti IDOC medžiagą ieškovui yra pagrįstas dėl dviejų priežasčių. Pirmą, minėtą medžiagą pagal draudimo taisyklių nustatytą procedūrą yra parengiamasis aktas, kurį institucijos paskirtas gydytojas turėjo gauti be pavojaus, kad jo atskleidimas galėtų paveikti medicininės ataskaitos išvadas. Antra, taikant Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatytą išimtį institucijos gali atsisakyti leisti susipažinti su dokumentu, jeigu jo atskleidimas galėtų pažeisti inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugą.
- 273 Pirmiausia, kiek tai svarbu, Tarnautojų teismas pažymi, kad argumentas dėl atsisakymo pateikti 2005 m. kovo 16 d. IDOC medžiagą, jei būtų kvalifikuojamas kaip pažeidimas priimant Individualių išmokų administravimo ir mokėjimo biuro „Draudimo ir profesinių ligų“ skyriaus vadovo 2005 m. birželio 9 d. sprendimą, kuriuo atsisakoma ieškovui pateikti minėtą medžiagą ir kuris yra suinteresuoto asmens nenaudai priimtas aktas, turėtų būti atmestas kaip nepriimtinas. Iš tiesų, kaip buvo nurodyta nagrinėjant ketvirtąjį pagrindą, pareigūnas, kuris per Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose nustatytus terminus neapskundė jo nenaudai priimto akto, negali remtis tariamu šio sprendimo neteisėtumu ieškinyje dėl žalos atlyginimo.
- 274 Tačiau nagrinėjamu atveju ieškovas ginčija tai, jog Komisija visą laiką laikėsi pozicijos, kad gali neleisti ieškovui susipažinti su minėtu dokumentu, nors pati juo rėmėsi ieškovo atžvilgiu. Taigi šis argumentas turi būti nagrinėjamas kaip ginčijantis administracijos veiksmų teisėtumą. Todėl šis argumentas yra priimtinas kaip grindžiantis reikalavimus dėl žalos atlyginimo.
- 275 Tarnybos nuostatų 26 straipsnyje numatyta, kad kiekvieno pareigūno atžvilgiu sudaroma ir vedama asmens byla, kurioje yra visi su administracine pareigūno padėtimi susiję dokumentai ir ataskaitos dėl jo gebėjimų, naudingumo ar elgesio bei pareigūno pateiktos pastabos dėl minėtų dokumentų. Institucija negali naudotis arba remtis dokumentais pareigūno atžvilgiu, jei šie dokumentai jam nebuvo perduoti prieš juos suklasifikuojant. Pagal teismų praktiką šiomis nuostatomis siekiama užtikrinti pareigūno teisę į gynybą (žr. 1972 m. birželio 28 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Brasseur prieš Parlamentą*, 88/71, Rink. p. 499, 11 punktą; 1987 m. spalio 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Strack prieš Komisiją*, 140/86, Rink. p. 3939, 7 punktą ir 1991 m. spalio 1 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją*, C-283/90 P, Rink. p. I-4339, 20 ir 21 punktus).
- 276 Dėl prieigos prie medicininių dokumentų, susijusių su profesinės ligos pripažinimo procedūra, draudimo taisyklėse nustatyta speciali procedūra, pagal kurią pateikus sprendimo projektą pagal draudimo taisyklių 21 straipsnį pareigūno prašymu jo pasirinktam gydytojui galima pateikti visą medicinos ataskaitą, kuria remdamasi Paskyrimų tarnyba ketina priimti sprendimą, taip pat galima kreiptis į gydytojų komisiją, kurios narys yra pareigūno pasirinktas gydytojas (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 9 punktą bei minėto Sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 22 punktą).
- 277 Iš tiesų gerbiant pareigūno teises būtina sudaryti jam galimybę susipažinti su medicininio pobūdžio dokumentais (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 10 punktą). Tačiau ši pareigūno teisė turi būti derinama su medicininio konfidencialumu, į kurį atsižvelgdamas kiekvienas gydytojas gali spręsti dėl pranešimo jo gydomiems ar tiriamiems asmenims apie galimų jų ligų prigimtį (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 11 punktą ir nurodytą teismų praktiką). Draudimo taisyklėse nustatant netiesioginę prieigą prie dokumentų per pareigūno paskirtą mediką, kuriuo pasitikima, suderinamos pareigūno teisės su medicininio konfidencialumo būtinybe (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 12 punktą; minėto Sprendimo *Vainker prieš Parlamentą* 137 punktą).
- 278 Teismų praktikoje nurodyta, kad gerbiant pareigūno teises jam būtina suteikti prieigą ne tik prie medicininio pobūdžio dokumentų, bet ir prie konstatuotų faktų, kuriais remiantis priimamas sprendimas pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 10 punktą). Taigi dokumentai, kuriais konstatuojami faktai, susiję su atsitikimu, įvykusi darbo metu, ir kuriais gali būti grindžiama procedūra, kuria pagal draudimo taisykles siekiama pripažinti nelaimingo atsitikimo darbe faktą ar profesinę ligą, taip pat turi būti pripažįstami kaip medicininio

pobūdžio dokumentai (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 13 punktą; 1990 m. liepos 12 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją*, T-154/89, Rink. p. II-445, 33 punktą ir minėto Sprendimo *Vainker prieš Parlamentą* 136 punktą).

- 279 Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas pabrėžė, jog yra būtina, kad visapusiška medicinos ataskaita, kurią pateikti gali prašyti pareigūnas jo pasirinktam gydytojui ir kuri būtų pateikta medicininės komisijos, nustatytos draudimo taisyklėse, nariams, apimtų galimą administracinio tyrimo ataskaitą. Taigi atitinkamą prašymą pateikęs pareigūnas turi teisę pareikšti nuomonę dėl tyrimo ataskaitos teiginių per gydytoją, kuriuo jis pasitiki, bei pasinaudoti galimybe prašyti, kad gydytojų komisija pateiktų savo nuomonę (žr. minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 34 ir 35 punktus).
- 280 Be to, tai, kad kai kurių dokumentų pobūdis yra medicininis, nereiškia, kad kai kuriais atvejais šie dokumentai negali būti susiję su administracine pareigūno padėtimi. Šiuo atveju minėti dokumentai turi būti pridėti prie suinteresuotojo asmens bylos (žr. minėto Sprendimo *Strack prieš Komisiją* 13 punktą; minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 36 punktą).
- 281 Taigi, viena vertus, byla, kuria remiasi institucijos paskirtas gydytojas ar gydytojų komisija, vertindami profesinį ligos pobūdį, yra medicininio pobūdžio ir todėl su ja galima susipažinti tik netiesiogiai, per pareigūno paskirtą gydytoją, ir, kita vertus, administracinio pobūdžio elementai, kurie gali būti šioje byloje ir kurie gali paveikti administracinę pareigūno padėtį, taip pat turi būti asmens byloje ir pagal Tarnybos nuostatų 26 straipsnį pareigūnas su jais gali susipažinti tiesiogiai (žr. minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 24 punktą).
- 282 Taigi bendrai visiems institucijos paskirtam gydytojui ar medikų komisijai pateiktiems dokumentams taikomi draudimo taisyklių reikalavimai. Reikalavimas kai kuriuos iš šių dokumentų pridėti prie pareigūno asmens bylos ir leisti pareigūnui susipažinti su šiais dokumentais netaikomas, nebent jei administracija, kurioje pareigūnas dirba, naudoja šiuos dokumentus įvertindama ar keisdama administracinę pareigūno padėtį (žr. minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 25 punktą).
- 283 Nagrinėjamu atveju reikia pripažinti, jog tuo metu, kai ieškovas 2005 m. gegužės 19 d. laišku pateikė prašymą, kad jam būtų pateikta IDOC medžiaga, Komisija jo dar nebuvo informavusi apie sprendimo, susijusio su ieškovo ligos pripažinimo profesine liga prašymu, projektą. Iš tiesų tokį pranešimą ieškovas gavo tik 2007 m. kovo 16 d. Iki šios datos IDOC medžiagą buvo galima vertinti kaip parengiamąjį aktą pagal draudimo taisykles.
- 284 Tačiau Paskyrimų tarnyba savo 2005 m. lapkričio 10 d. sprendime, kuriuo atmetas ieškovo prašymas dėl kompensacijos, grįsdama savo argumentus, kuriais atmetamas minėtas prašymas, rėmėsi IDOC medžiaga.
- 285 Iš tiesų Paskyrimų tarnyba savo 2005 m. lapkričio 10 d. sprendime nurodo, kad „2005 m. kovo 16 d. IDOC, be kita ko, nusprendė, kad nė vienas iš [ieškovo] nurodytų pagrindų, kuriais jis grindžia savo teiginius, objektyviai neatskleidžia piktnaudžiavimo, kuriuo jis kaltina ir kuris yra vienas iš psichologinio priekabiavimo esminių požymių, kaip tai nustatyta Tarnybos nuostatų 12a straipsnyje“, ir kad „jo atžvilgiu sprendimai buvo priimti vadovaujantis institucijų interesais ir griežtai laikantis teisės aktų“.
- 286 Kadangi Paskyrimų tarnyba priimdama aktą ieškovo nenaudai rėmėsi IDOC medžiaga, galima teigti, kad šis dokumentas yra susijęs su suinteresuotojo asmens administracine padėtimi pagal Tarnybos nuostatų 26 straipsnį.

- 287 Todėl ieškovas turi teisę susipažinti su IDOC medžiaga pagal Tarnybos nuostatų 26 straipsnį (šiuo klausimu žr. minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Strack prieš Komisiją* 13 punktą; minėto Teisingumo Teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 24 ir 25 punktus ir minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Vidrányi prieš Komisiją* 36 punktą).
- 288 Atsisakydama pateikti ieškovui IDOC medžiagą, nors ji buvo susijusi su suinteresuotojo asmens administracine padėtimi, kaip tai matyti iš 2005 m. lapkričio 10 d. Komisijos sprendimo, Komisija pažeidė Tarnybos nuostatų 26 straipsnį.
- 289 Šių išvadų nepaneigia Komisijos pateikti argumentai, kad, pirma, IDOC medžiaga yra medicininės procedūros parengiamasis aktas, ir, antra, kad turėtų būti taikoma Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje numatyta išimtis, leidžianti institucijoms atsisakyti leisti susipažinti su dokumentu, jeigu jo atskleidimas galėtų pažeisti inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugą.
- 290 Iš tiesų dėl pirmojo Komisijos pateikto argumento, atsižvelgiant į tai, kad Komisija nusprendė remtis IDOC medžiaga ne medicininėje procedūroje, o priimdama sprendimą, susijusį su ieškovo administracine padėtimi, negalima teigti, kad minėtas dokumentas buvo parengiamojo pobūdžio medicininėje procedūroje.
- 291 Dėl argumento, grindžiamo inspekcijų, tyrimų ir audito tikslų apsaugos pažeidimu, pažymėtina, jog iš paties Reglamento Nr. 1049/2001 pavadinimo aišku, kad jo taikymo sritis susijusi su galimybe visuomenei susipažinti su Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos dokumentais.
- 292 Pareigūno ar tarnautojo, kuris reikalauja, kad jam būtų leista susipažinti su jo administracine padėtimi susijusiu dokumentu, teisės nėra tokios pačios kaip visuomenės nario, kuris prašo leidimo susipažinti su institucijos dokumentais, teisės.
- 293 Iš tiesų pareigūnų ir tarnautojų teisės šioje srityje išplaukia iš specialių Tarnybos nuostatų 26 straipsnio, kuriame nustatyti specialūs įpareigojimai institucijoms, siekiant apsaugoti suinteresuotojo asmens teises į gynybą, kaip tai pabrėžiama teismų praktikoje. Taigi pareigūnai turi specialias teises pagal Tarnybos nuostatų 26 straipsnį.
- 294 Be to, prirėikus pareigūno prašymui turi būti taikomos specialios su viešąja tarnyba susijusios nuostatos dėl susipažinimo su tam tikrais dokumentų tipais, pavyzdžiui, medicininio pobūdžio dokumentais.
- 295 Iš to, kas pasakyta, aišku, kad Komisijos nurodyta išimtis, numatyta Reglamento Nr. 1049/2001 4 straipsnio 2 dalies trečioje įtraukoje, nedraudžia taikyti Tarnybos nuostatų 26 straipsnio nuostatų. Taigi ši išimtis nesuteikė Komisijai teisės atsisakyti pateikti ieškovui IDOC medžiagą.
- 296 Taigi Komisija, atsisakydama ieškovui leisti susipažinti su IDOC medžiaga, nors ji buvo susijusi su ieškovo administracine padėtimi, padarė tarnybinį pažeidimą.

g) Dėl septintojo pagrindo, grindžiamo 2004 m. spalio 29 d. Invalidumo komisijos nuomonės neteisėtumu

Šalių argumentai

- 297 Šiuo reikalavimu ieškovas ginčija Invalidumo komisijos 2004 m. spalio 29 d. nuomonės teisėtumą. Jis mano, kad Invalidumo komisija turėjo pareikšti nuomonę dėl galimo ryšio tarp jos nustatyto ieškovo invalidumo ir ieškovo darbo sąlygų.

- 298 Ieškovo nuomone, Komisija pažeidė Tarnybos nuostatų 78 straipsnį, nurodydama, kad šiame straipsnyje apibrėžto tyrimo pradžia priklauso nuo to, ar buvo prieš tai taikytos Tarnybos nuostatų 73 straipsnyje nustatytos procedūros. Ieškovas pabrėžia, jog savo 2004 m. birželio 23 d. laiške jis prašė, kad pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktą pastraipą būtų nustatyta, kad jo invalidumas atsirado atliekant savo pareigas. Grįsdamas savo argumentus ieškovas nurodo 1992 m. vasario 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Plug prieš Komisiją* (T-165/89, Rink. p. II-367).
- 299 Komisija tvirtina, kad Invalidumo komisija vykdo savo įgaliojimus taip, kad sprenddama dėl ryšio tarp pareigūno invalidumo ir jo profesinės veiklos ji turi tyrimo, vykdyto pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, rezultatus. Taigi Invalidumo komisijos darbas suskirstytas į etapus. Pirmiausia Invalidumo komisija sprendžia tik dėl suinteresuotojo asmens invalidumo. Paskui ji sustabdo savo darbą, kol jai pateikiami pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį atliekamo tyrimo rezultatai. Antrame etape Invalidumo komisija vėl susirenka ir nusprendžia dėl ryšio tarp pareigūno profesinių pareigų atlikimo sąlygų ir jo invalidumo. Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas patvirtino tokią procedūros eigą minėtame Sprendime *Lucaccioni prieš Komisiją*.
- 300 Komisija pabrėžia, kad tokia procedūros tvarka nedraudžia ieškovui gauti invalidumo pašalpos pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio trečią pastraipą, laukiant procedūros, vykdomos pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, rezultato. Vienintelis klausimas, kuris kyla dėl tyrimo sustabdymo, susijęs su išmokomis pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktą pastraipą, konkrečiai kalbant, su institucijos mokamomis įmokomis pagal pensijų sistemą. Savo pastabose Komisija pabrėžė, kad tuo atveju, jei būtų pripažįstama profesinė ieškovo ligos prigimtis, Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penkta pastraipa būtų taikoma ieškovo naudai atgaline data, nuo dienos, kurią buvo priimtas sprendimas, pripažįstantis ieškovo invalidumą. Priėmus 2008 m. kovo 28 d. sprendimą, kuriuo pripažįstama profesinė ieškovo ligos prigimtis, pagal proceso organizavimo priemonę Komisija pateikė Tarnautojų teismui 2008 m. birželio 16 d. sprendimą, kuriuo panaikinamas ir pakeičiamas 2004 m. lapkričio 8 d. sprendimas, kuriuo Paskyrimų tarnyba, atsižvelgdama į 2008 m. birželio 9 d. Invalidumo komisijos išvadas, pripažino ieškovo teisę į invalidumo pašalpą pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktą pastraipą nuo dienos, kurią buvo pripažintas ieškovo invalidumas, t. y. nuo 2004 m. lapkričio 30 dienos.

Tarnautojų teismo vertinimas

- 301 Kaip buvo nurodyta nagrinėjant ketvirtąjį pagrindą, pareigūnas, kuris per Tarnybos nuostatų 90 ir 91 straipsniuose nustatytus terminus neapskundė jo nenaudai priimto Paskyrimų tarnybos sprendimo, neturi teisės remtis tariamu tokio sprendimo neteisėtumu ieškinyje dėl žalos atlyginimo.
- 302 Kadangi ieškovas neapskundė 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimo dėl jo išėjimo į pensiją ir kuriuo buvo pripažinta jo teisė į invalidumo pašalpą pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio trečią, o ne penktą minėtos nuostatos pastraipą, jis neturi teisės remtis tariamu tokio sprendimo neteisėtumu šiame ieškinyje dėl žalos atlyginimo.
- 303 Tačiau šiuo reikalavimu ieškovas ne ginčija 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimo teisėtumą, bet apsiriboja kritika dėl 2004 m. spalio 29 d. Invalidumo komisijos nuomonės dėl to, kad joje nebuvo kalbėta dėl galimo ryšio tarp nustatyto ieškovo invalidumo ir jo profesinės veiklos, atsižvelgiant į jau pradėtą tyrimą pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį.
- 304 Būtina patikrinti, ar nagrinėjamu pagrindu dėl Invalidumo komisijos nuomonės teisėtumo ieškovas nesiekia išvengti, kad pagrindas, kuris grindžiamas 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimo neteisėtumu, nebūtų pripažintas nepriimtiniu, nesant skundo ir teismo ieškinio dėl šio sprendimo.
- 305 Šis su ikiteisminės procedūros ir ieškinio terminų laikymusi susijęs klausimas turi būti teismo išnagrinėtas savo iniciatyva.

- 306 Pagal teismų praktiką Invalidumo komisijos nuomonė turi būti vertinama kaip išėjimo į pensiją procedūros parengiamasis aktas (žr. 1997 m. birželio 3 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *H prieš Komisiją*, T-196/95, Rink. VT p. I-A-133 ir II-403, 48 punktą; 2006 m. lapkričio 15 d. Pirmosios instancijos teismo nutarties *Jiménez Martínez prieš Komisiją*, T-115/05, Rink. VT p. I-A-2-269 ir II-A-2-1409, 29 ir 30 punktus).
- 307 Nors negalima atmesti galimybes, kad parengiamasis aktas gali padaryti žalos pareigūnui, nepaisant galutinio sprendimo, kuris rengiamas tokiu aktu, reikia pripažinti, kad nagrinėjamu atveju ieškovas neteigia, kad Invalidumo komisijos nuomonė jam padarė atskirą žalą nuo žalos, kurią jam galėjo sukelti sprendimas, priimtas minėtos nuomonės pagrindu, t. y. 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimas.
- 308 Iš tiesų ieškovas tvirtina, kad Invalidumo komisijos nuomonė yra neteisėta, nes joje laukiant tyrimo pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį duomenų nepareiškama nuomonė dėl ieškovo invalidumo prigimties.
- 309 Tačiau būtent 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimas, kuriuo ieškovas buvo išleistas į pensiją ir jam pripažinta teisė į invalidumo pašalpą pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio trečią, o ne pagal Tarnybos nuostatų 78 straipsnio penktą pastraipą, galėjo sukelti ieškovui žalą.
- 310 Kadangi pagrindas dėl Invalidumo komisijos nuomonės neteisėtumo susijęs su parengiamuoju aktu, o ieškovas nepaiškino, kaip minėta nuomonė jam sukėlė atskirą žalą nuo žalos, kurią galėjo sukelti galutinis sprendimas, ir kadangi ieškovas nereikalavo panaikinti 2004 m. lapkričio 8 d. Paskyrimų tarnybos sprendimo bei nepateikė ieškinio dėl žalos atlyginimo per nustatytus terminus ginčyti tokio sprendimo pasekmes, šis pagrindas turi būti atmestas kaip nepriimtinas.

h) Dėl aštuntojo pagrindo, grindžiamo drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu pradėjimo ir vykdymo neteisėtumu

Preliminari pastaba

- 311 Šiuo pagrindu ieškovas kaltina tuo, kad jo atžvilgiu buvo pradėtos ir vykdomos drausminės procedūros, nors, jo nuomone, niekada nebuvo pateikti minėtas procedūras grindžiantys įrodymai. Šiuo pagrindu daroma nuoroda į visus pagrindus, pateiktus ieškinyje F-124/05.
- 312 Pagal teismų praktiką ieškinyje daroma nuoroda į kitą ieškinį, kurį ieškovas pateikė kitoje byloje, neištraukia į pirmąjį ieškinį pagrindų, nurodytų antrajame (žr. 2006 m. gruodžio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Angelidis prieš Parlamentą*, T-424/04, Rink. VT p. I-A-2-323 ir II-A-2-1649, 42 punktą).
- 313 Pirmiausia būtina išnagrinėti, ar pagrindas, kiek jame daroma nuoroda į visus ieškinyje F-124/05 pateiktus pagrindus, yra priimtinas pagal Teisingumo Teismo statuto 21 straipsnio ir Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies, taikytinos Tarnautojų teismui *mutatis mutandis* ieškinio pateikimo momentu, nuostatas.
- 314 Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 44 straipsnio 1 dalies tikslas yra leisti teismui spręsti dėl pakankamai aiškiai suformuluotų pagrindų.
- 315 Tačiau šios nuostatos negalima aiškinti taip, kad ji šalis įpareigoja laikytis perdėto formalumo, kuris tik apsunkintų teisminį procesą (pagal analogiją žr. 2009 m. birželio 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Othman prieš Tarybą ir Komisiją*, T-318/01, Rink. p. II-1627, 57 punktą).

- 316 Nagrinėjamu atveju ieškovo pateikta nuoroda siekiama, kad jam nereikėtų atsižvelgiant į bylą F-124/05 ir F-96/06 sąryšį pakartoti ieškinyje, įregistruotame numeriu F-96/06, išdėstytą trisdešimties puslapių argumentų, jau pateiktą ieškinyje, įregistruotame numeriu F-124/05, bei dar kartą pateikti kelių šimtų puslapių minėto ieškinio priedų.
- 317 Be to, bylos F-124/05 ir F-96/06 buvo sujungtos 2009 m. sausio 22 d. Tarnautojų teismo pirmininko nutartimi.
- 318 Esant tokioms aplinkybėms, todėl, kad aštuntajame pagrinde daroma nuoroda į visus ieškinyje F-124/05 pateiktus pagrindus, šis pagrindas nėra nepriimtinas.
- 319 Toliau šiame sprendime iš eilės bus išnagrinėti šeši ieškinio F-124/05 pagrindai, kurių kiekvienas vertinamas kaip atskira šio ieškinio aštuntojo pagrindo dalis. Ieškinio F-124/05 pagrindų dalys bus nagrinėjamos kaip šio ieškinio aštuntojo pagrindo dalių sudedamosios dalys.
- 320 Be to, pirmasis ieškinio F-124/05 pagrindas dėl Paskyrimų tarnybos atsisakymo atsižvelgti į Belgijos teismo sprendimą nutraukti bylą, nepaisant ryšio, kuri pati Paskyrimų tarnyba nustatė tarp baudžiamojo proceso ir drausminės procedūros, ir antrasis šio ieškinio pagrindas dėl minėto sprendimo nutraukti bylą galutinio ir neskundžiamo pobūdžio pažeidimo turi būti nagrinėjami kartu, nes jie abu susiję su Belgijos baudžiamojo teismo sprendimo pasekmėmis drausminei procedūrai.

Dėl pirmos ir antros pagrindo dalių, grindžiamomis tuo, kad nebuvo atsižvelgta į Belgijos teismo sprendimą nutraukti baudžiamąją bylą

– Šalių argumentai

- 321 Ieškovas teigia, kad drausminė procedūra jo atžvilgiu buvo iškelta tik dėl Belgijos institucijų pradėto baudžiamojo persekiojimo. Apie tai galima spręsti iš 2004 m. sausio 16 d. Paskyrimų tarnybos sprendimo jo atžvilgiu iškelti drausminę procedūrą, kuriuo ši aiškiai siejama su baudžiamuoju procesu. Faktai, kuriais grindžiami baudžiamosios bylos ir drausminės procedūros kaltinimai, yra visiškai tokie patys, skiriasi tik jų baudžiamasis ar drausminis kvalifikavimas. Be to, du procesai vienu metu nepalieka abejonių dėl glaudaus jas siejančio ryšio. Todėl drausminė procedūra turėjo būti užbaigta siekiant atsižvelgti į galutinį 2004 m. birželio 30 d. Belgijos baudžiamojo teismo sprendimą nutraukti bylą, kuriame nuspręsta, kad faktai, kuriais grindžiamas kaltinimas, nėra įrodyti. Jei būtų nuspręsta kitaip, būtų pažeistas galutinis ir neskundžiamas minėto sprendimo pobūdis bei valstybių narių suverenitetas.
- 322 Komisija atsako, kad ieškovo argumentuose trūksta faktinių įrodymų, nes sprendime pradėti drausminę procedūrą aiškiai nurodyta, jog, be baudžiamųjų kaltinimų, drausminė procedūra paremta ir ataskaita dėl 2002 m. vasario 22 d. papildomų IDOC administracinių tyrimų. Komisija tvirtina, kad Belgijos baudžiamasis teismas turi kompetenciją spręsti tik dėl kaltinimų pagal Belgijos baudžiamąjį kodeksą, ir drausminėje procedūroje kvalifikuodama faktus Paskyrimų tarnyba nėra saistoma baudžiamojo teismo atlikto kvalifikavimo pagal kitas nuostatas. Bet kuriuo atveju pagrindai, grindžiami principo, pagal kurį baudžiamoji byla sustabdo drausminės procedūros nagrinėjimą ir *res judicata* principo pažeidimais, yra nereikšmingi nagrinėjamu atveju, nesant galutinio sprendimo drausminėje procedūroje.

– Tarnautojų teismo vertinimas

- 323 Kaip nurodyta Pirmosios instancijos teismo praktikoje, Tarnybos nuostatų 88 straipsnio penkta pastraipa, kokia ji buvo taikoma iki 2004 m. balandžio 30 d., dabar – Tarnybos nuostatų IX priedo 25 straipsniu, siekiama dvejopo tikslo. Viena vertus, šiuo straipsniu siekiama neapsunkinti baudžiamojon atsakomybėn patraukto pareigūno padėties dėl veiksmų, kurie taip pat yra drausminės procedūros jo institucijoje objektas. Kita vertus, kai drausminė procedūra sustabdoma, kol bus baigtas

baudžiamasis procesas, tai leidžia ją atliekant atsižvelgti į nustatytus faktus, kuriais rėmėsi teisėjas, priimdamas galutinį sprendimą baudžiamojoje byloje. Šiuo klausimu reikia priminti, kad Tarnybos nuostatų IX priedo 25 straipsnyje įtvirtintas principas, jog „baudžiamasis procesas sustabdo drausminę procedūrą“, o tai yra pateisinama, ypač dėl to, kad baudžiamąją bylą nagrinėjantys nacionaliniai teismai turi gerokai didesnes galimybes atlikti tyrimą nei Paskyrimų tarnyba. Taigi tuo atveju, kai tie patys faktai gali turėti baudžiamojo pažeidimo ir tarnybinių pareigūno pareigų pažeidimo sudėties požymių, administracija privalo remtis vykstant baudžiamajam procesui bylą nagrinėjusio teismo nustatytais faktais. Šiam nustačius bylos faktus, administracija gali juos teisiškai vertinti iš drausmės pažeidimo pozicijų, tikrindama, ar jie laikytini tarnybinių pareigų pažeidimu (žr. 2004 m. birželio 10 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *François prieš Komisiją*, T-307/01, Rink. p. II-1669, 75 punktą).

324 Nagrinėjamu atveju iš sprendimo, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą, motyvuojamosios dalies aišku, kad drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu pradėjimas buvo pagrįstas ne tik Belgijoje pradėtu baudžiamuoju persekiojimu dėl dokumentų klastojimo ir sukčiavimo, susijusių su komandiruočių įsakymais ir R. Berthelot išlaidų ataskaitomis, bet ir aktyviu ieškovo vaidmeniu neteisėtai perkeliant R. Berthelot ir jį įdarbinant JTC.

325 Valstybės prokuroro kaltinamajame akte nurodyta, kad jokiame pareiškime ieškovas nebuvo minimas nei tiesiogiai, nei netiesiogiai, kad jokie daiktiniai įrodymai neleido teigti, jog suinteresuotasis asmuo dalyvavo inkriminuojamose veikose ir kad jis pats pateikė įrodymus, įrodančius komandiruočių įsakymų falsifikavimą. Sprendime nutraukti bylą, kuris nukreipia į valstybės prokuroro baigiamąjį raštą, nurodyta, kad tyrimo medžiaga leidžia neabejoti kaltinimų dėl klastojimo ir sukčiavimo buvimu, bet niekas neleidžia pagrįstai apkaltinti kurio nors iš kaltinamųjų, dėl kurių buvo atliekamas tyrimas.

326 Taigi sprendimu nutraukti bylą tik draudžiama drausmės priežiūros organams kaltinti ieškovą dėl klastojimo ir sukčiavimo, susijusių su R. Berthelot komandiruočių įsakymais ir išlaidomis, už kuriuos baudžiama pagal Belgijos baudžiamąją teisę. Minėtas sprendimas nedraudžia drausmės priežiūros organams kaltinti suinteresuotąjį asmenį dėl galimų drausmės pažeidimų, susijusių su R. Berthelot priskyrimu prie lygio ir įdarbinimu JTC.

327 Todėl dvi pirmos aštuntojo pagrindo dalys turi būti atmetos kaip nepagrįstos.

Dėl trečios pagrindo dalies, susijusios su tariamai nepagrįstu ryšiu tarp drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu ir proceso prieš buvusį Komisijos narį

– Šalių argumentai

328 Papildomai ieškovas tvirtina, kad sprendimas, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą, yra neteisėtas dėl to, kad juo minėta procedūra lieka sustabdyta, neteisėtai siejant šį sustabdymą su tuo metu Teisingumo Tiesme nagrinėtos É. Cresson bylos baigtimi.

329 Ieškovas ypač prieštarauja dėl analogijos su Tarnybos nuostatų IX priedo 25 straipsniu, kuriuo rėmėsi Paskyrimų tarnyba grįsdama ginčijamą sprendimą, ir nurodo, kad minėtas Sprendimas *Tzoanos prieš Komisiją* nėra taikytinas nagrinėjamu atveju, nes jis susijęs su atveju, kuomet pareigūno atžvilgiu vykdomos dvi procedūros, baudžiamoji ir drausminė, o nagrinėjamu atveju yra dvi procedūros, susijusios su dviem skirtingais asmenimis. Ieškovas teigia, jog Paskyrimų tarnybos pateiktas aiškinimas yra prieštaringas, nes jame nurodyta, kad Tarnybos nuostatų IX priedo 25 straipsniu siekiama neapsunkinti pareigūno padėties, priimant drausminės procedūros sprendimą anksčiau nei užbaigiamas baudžiamasis procesas, o nagrinėjamu atveju ginčijamu sprendimu jis būtų nubaustas, užuot apsaugojus jo interesus.

- 330 Galiausiai ieškovas kaltina tu, jog ginčijamo sprendimo motyvuojamoji dalis nesuprantama, nes joje nurodyta, kad „bet koks sprendimas dėl esmės Jūsų byloje, nesvarbu, ar byla būtų baigta, ar toliau tęsiama, nėra nesusijęs su É. Cresson byla Teisingumo Teisme ir todėl galėtų būti vertinamas kaip mėginimas daryti netinkamą įtaką“. Ieškovas nurodo, kad jis nesupranta, kam gali būti padaryta įtaka: pačiai Paskyrimų tarnybai, Teisingumo Teismui, Tarnautojų teismui? Pateikdama šį argumentą Paskyrimų tarnyba pažeidė pareigą motyvuoti pagal Tarnybos nuostatų 25 straipsnio antrą pastraipą, todėl ginčijamas sprendimas yra neteisėtas.
- 331 Komisija iš esmės atsako į ieškovo argumentus, nurodydama, kad jokia nuostata neįpareigoja Paskyrimų tarnybos sustabdyti procedūras, tačiau ji negalėjo pagrįstai patraukti pareigūną atsakomybėn prieš tai nebaigusi nagrinėti asmens, kurio naudai pareigūnas tariamai veikė, atvejo. Ji taip pat pabrėžia, kad sprendimas sustabdyti procedūrą nebūtų pažeidęs ieškovo interesų, bet, priešingai, šie interesai minėtu sprendimu būtų apsaugoti. Tai įrodo aplinkybė, kad, atsižvelgdama į tai, jog Teisingumo Teismas neskyrė jokios bausmės buvusiai Komisijos narei, institucija atsakovė nusprendė užbaigti drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu.
- Tarnautojų teismo vertinimas
- 332 Ieškovo teigimu, viena vertus, dėl nenuoseklumo sprendimas, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą, pažeidžia Tarnybos nuostatų 25 straipsnyje nustatytą reikalavimą pagrįsti sprendimus, kita vertus, minėtame sprendime padaryta teisės klaida.
- 333 Pirmiausia reikia priminti, kad motyvai turi suteikti galimybę teismui vykdyti ginčijamo sprendimo teisėtumo kontrolę ir pateikti suinteresuotajam asmeniui pakankamai informacijos, kad būtų aišku, ar šis sprendimas yra tinkamai pagrįstas, ar jis turi trūkumą, dėl kurio gali būti ginčijamas jo teisėtumas (2002 m. balandžio 23 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Campolargo prieš Komisiją*, T-372/00, Rink. VT p. I-A-49 ir II-223, 49 punktas ir 2006 m. spalio 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Bonnet prieš Teisingumo Teismą*, T-406/04, Rink. VT p. I-A-2-213 ir II-A-2-1097, 67 punktas).
- 334 Pagrindinis ieškovo pateiktas argumentas siekiant pateisinti prašymą dėl drausminės procedūros jo atžvilgiu užbaigimo yra Belgijos baudžiamojo teismo sprendimas nutraukti bylą.
- 335 Sprendime, kuriuo atsisakoma nutraukti drausminę procedūrą, nurodoma, kad drausminiai ir baudžiamieji procesai yra atskiri ir nepriklausomi vienas nuo kito. Briuselio pirmosios instancijos teismas kvalifikavo faktus tik pagal Belgijos baudžiamąją teisę, o ne pagal Komisijos pateiktus kaltinimus dėl išipareigojimų Bendrijai. Todėl Belgijos teismo proceso baigtis nedaro įtakos drausminei procedūrai ir tai, kad Belgijos baudžiamasis procesas baigėsi sprendimu nutraukti bylą, nereiškia, kad turi būti užbaigta drausminė procedūra.
- 336 Iš to, kas pasakyta, aišku, kad ginčijamame sprendime ieškovui pateikiama pakankamai informacijos, jog būtų aišku, ar šis sprendimas yra tinkamai pagrįstas motyvais, dėl kurių jo prašymas užbaigti drausminę procedūrą buvo atmestas, ir buvo suteikta galimybė teismui vykdyti sprendimo teisėtumo kontrolę.
- 337 Be to, neatsižvelgiant į atsakymą į ieškovo prašymą užbaigti procedūrą, ginčijamame sprendime nurodyta, kad drausminė procedūra suinteresuotojo asmens atžvilgiu turi likti sustabdyta.
- 338 Paskyrimų tarnyba grindė tolesnį procedūros sustabdymą ryšiu tarp drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu ir Teisingumo Teismo pradėto proceso prieš É. Cresson.

339 Toks motyvavimas, nepaisant pateiktos neaiškios nuorodos dėl „netinkamo bandymo paveikti“, ieškovui pateikia pakankamai informacijos, kad būtų aišku, ar šis sprendimas yra tinkamai pagrįstas motyvais, grindžiančiais tolesnį drausminės procedūros sustabdymą, bei suteikia galimybę Tarnautojų teismui vykdyti sprendimo teisėtumo kontrolę.

340 Todėl pagrindas dėl nepakankamo ginčijamo sprendimo motyvavimo turi būti atmestas kaip nepagrįstas.

341 Kalbant apie pagrindą dėl teisės klaidos, nors jokia nuostata neįpareigojo Paskyrimų tarnyba sustabdyti procedūros, laukiant, kol bus priimtas sprendimas byloje *Komisija prieš Cresson*, ieškovo atvejis buvo susijęs su É. Cresson atveju, nes ieškovas buvo É. Cresson kabineto vadovas tuo metu, kai įvyko dalis sukčiavimo veikų, kuriomis kaltinamas suinteresuotasis asmuo, ir ši sąsaja yra aplinkybė, į kurią Komisija turėjo teisę atsižvelgti.

342 Todėl, nepaisant aplinkybės, kad dėl tokio sustabdymo pailgėja drausminės procedūros trukmė, pats sprendimas nepatraukti ieškovo atsakomybėn iki tol, kol bus išspręstas buvusios Komisijos narės atvejis, buvo teisėtas ir pagrįstas.

343 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, jog aštuntojo pagrindo trečia dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

Dėl ketvirtos pagrindo dalies, jog nepakako įrodymų, kurių pagrindu buvo pradėta drausminė procedūra

– Šalių argumentai

344 Ieškovas teigia, kad drausminė procedūra jo atžvilgiu buvo pradėta, nors ją grindžiantys faktai „niekada nebuvo įrodyti ir net buvo paskelbti nepagrįstais [Briuselio pirmosios instancijos teismo nutartyje]“.

345 Komisija teigia, kad sprendimas pradėti drausminę procedūrą gali būti pripažintas neteisėtais tarnybiniais veiksmais tik išimtinu atveju, jei siekiama pakenkti situacijoje, kai sprendimo priėmimo momentu ieškovo atžvilgiu nėra jokių įtarimų. Nagrinėjamu atveju buvo kitaip, nes ieškovui buvo pareikšti rimti kaltinimai dėl jo dalyvavimo darant sunkius pažeidimus.

– Tarnautojų teismo vertinimas

346 Ši pagrindo dalis susijusi su sprendimo pradėti drausminę procedūrą neteisėtumu.

347 Iš šalių pateiktų argumentų išplaukia, kad šalys nesutaria dėl institucijos diskrecijos, susijusios su sprendimu pradėti drausminę procedūrą, ribų ir atitinkamai dėl tokio sprendimo teisėtumo kontrolės, kurią vykdo Europos teismas, griežtumo.

348 Iš tiesų, ieškovo manymu, sprendimas pradėti drausminę procedūrą yra neteisėtas, nes kaltinimai, kurių pagrindu pradėta minėta procedūra, nėra įrodyti, o tai suponuoja, kad teismas turi vykdyti įprastą minėto sprendimo kontrolę. Tačiau, Komisijos nuomone, toks sprendimas gali būti pripažintas neteisėtais tarnybiniais veiksmais tik išimtinu atveju, kai siekiama pakenkti, ir todėl teismo kontrolė turėtų apsiriboti piktnaudžiavimo įgaliojimais patikrinimu.

349 Taigi prieš nagrinėjant ar šiuo atveju sprendimas, kuriuo Komisija pradėjo drausminę procedūrą, ieškovo atžvilgiu buvo teisėtas, pirmiausia būtina nustatyti Paskyrimų tarnybos diskreciją priimant sprendimą pradėti drausminę procedūrą ir iš to išplaukiančią teismo kontrolę.

350 Prieš aptariant šiuos klausimus būtina pateikti dvi pastabas.

- 351 Pirma, ginčijamo akto teisėtumas turi būti vertinamas neatsižvelgiant į faktines ir teises aplinkybes, buvusias priimant aktą (žr. 1979 m. vasario 7 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, 15/76 ir 16/76, Rink. p. 321, 7 punktą). Drausminės procedūros tyrimo metu po sprendimo pradėti minėtą procedūrą priėmimo nustatyti elementai nedaro įtakos minėto sprendimo teisėtumui, nes tyrimu siekta nustatyti, ar pradiniai įtarimai buvo pagrįsti (pagal analogiją žr. minėto Sprendimo *Giraudy prieš Komisiją* 145 punktą).
- 352 Antra, aplinkybė, kad drausminė procedūra buvo užbaigta nepritaikius jokios drausminės nuobaudos atitinkamam pareigūnui, nedraudžia teismui vykdyti sprendimo, kuriuo pradėta drausminė procedūra suinteresuotojo asmens atžvilgiu, teisėtumo kontrolės.
- 353 Iš tiesų kiltų šališkumo pavojus, jei būtų pripažinta, kad Paskyrimų tarnyba turi absoliučią ir neribotą galią pradėti drausminę procedūrą pareigūno atžvilgiu, paskui ją užbaigti nepritaikius jokios sankcijos ir nesuteikiant galimybės minėtam pareigūnui tinkamu momentu ginčyti minėtos procedūros pradėjimą, nes nebuvo pritaikyta sankcija, dėl kurios jis galėtų pateikti ieškinį.
- 354 Taigi turi būti teisinės Paskyrimų tarnybos diskrecijos ribos, kuomet ji priima sprendimą pradėti drausminę procedūrą. Tokių ribojimų turėtų kontroliuoti teismas.
- 355 Beje, Komisijos argumentai neprieštaruoja tokiai pozicijai. Iš tiesų institucija teigia ne tai, kad neturėtų būti jokios sprendimo pradėti drausminę procedūrą teisminės kontrolės, bet tai, kad tokia kontrolė turėtų apsiriboti piktnaudžiavimu įgaliojimais.
- 356 Reikia priminti, kad pagal Tarnybos nuostatų 86 straipsnio 1 dalies redakciją, taikytą iki 2004 m. balandžio 30 d., pagal kurią buvo priimtas sprendimas pradėti drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu, pareigūnui, tyčia ar dėl aplaidumo nesilaikiusiam įsipareigojimų, gali būti taikoma drausminė nuobauda.
- 357 Minėtos nuostatos tekste pasirinktas žodžių junginys „gali būti taikoma“ reiškia, kad jei pareigūnas nesilaikė kurio nors iš įsipareigojimų, jis nebūtinai visada ir privalomai turi būti baudžiamas, o tik gali būti baudžiamas.
- 358 Taigi Tarnybos nuostatų 86 straipsnio 1 dalies nuostatos redakcija, taikyta iki 2004 m. balandžio 30 d., neišvengiamai suponuoja didelę Paskyrimų tarnybos diskreciją tiek dėl galimybės pradėti drausminę procedūrą, tiek dėl galimybės taikyti galimą pasirinktą nuobaudą užbaigus šią procedūrą.
- 359 Kaip nurodyta Pirmosios instancijos teismo praktikoje, sprendimu pradėti drausminę procedūrą pareigūno atžvilgiu siekiama sudaryti galimybę Paskyrimų tarnybai išnagrinėti kaltinimų atitinkamo pareigūno atžvilgiu tikrumą ir rimtumą bei išklausti šį pareigūną atitinkamu klausimu, siekiant susidaryti nuomonę, viena vertus, dėl galimybės visiškai užbaigti drausminę procedūrą arba paskirti drausminę nuobaudą pareigūnui ir, kita vertus, atitinkamu atveju prieš paskiriant nuobaudą dėl būtinybės nurodyti pareigūnui kreiptis į drausmės komisiją pagal Tarnybos nuostatų IX priede nustatytą procedūrą (žr. 2003 m. kovo 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Pessoa e Costa prieš Komisiją*, T-166/02, Rink. VT p. I-A-89 ir II-471, 36 punktą ir 2005 m. spalio 5 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Rasmussen prieš Komisiją*, T-203/03, Rink. VT p. I-A-279 ir II-1287, 41 punktą).
- 360 Taigi, atsižvelgiant į drausminės procedūros objektą ir tikslą, kaip jie apibrėžti Pirmosios instancijos teismo praktikoje, tam, kad būtų galima teisėtai pradėti drausminę procedūrą, nebūtina, priešingai nei teigia ieškovas, kad suinteresuotajam asmeniui pateikti kaltinimai būtų „įrodyti“. Būtent drausmine procedūra siekiama išsiaiškinti faktus, kuriais kaltinamas suinteresuotasis asmuo.
- 361 Todėl ieškovo argumentui, kad jo atžvilgiu buvo pradėta ir nenutraukta drausminė procedūra, nors ją grindžiantys įrodymai nebuvo „pateikti“, negalima pritarti.

- 362 Kita vertus, būtina išnagrinėti Komisijos argumentą, kad sprendimas pradėti drausminę procedūrą pareigūno atžvilgiu gali būti neteisėtas tik piktnaudžiavimo įgaliojimais atveju.
- 363 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką piktnaudžiavimo įgaliojimais sąvokos taikymo sritis labai aiški ir apima atvejus, kuomet administracinė institucija naudojasi įgaliojimais siekdama kitų tikslų nei tų, dėl kurių jai buvo suteikti šie įgaliojimai. Sprendimas tik tuomet laikomas priimtu piktnaudžiaujant įgaliojimais, jei remiantis objektyviais, svarbiais ir nuosekliais duomenimis paaiškėja, kad jis buvo priimtas tik ar bent jau iš esmės siekiant kitų nei nurodytieji tikslų (žr. 1996 m. birželio 11 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Anacoreta Correia prieš Komisiją*, T-118/95, Rink. VT p. I-A-283 ir II-835, 25 punktą ir 1999 m. liepos 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Séché prieš Komisiją*, T-112/96 ir T-115/96, Rink. VT p. I-A-115 ir II-623, 139 punktą).
- 364 Taigi piktnaudžiavimas įgaliojimais susijęs su ypač sunkiais neteisėtumo atvejais.
- 365 Be to, išliktų šališkumo pavojus, jei būtų pripažinta, kad sprendimo pradėti drausminę procedūrą pareigūno atžvilgiu neteisėtumo atvejai apima tik piktnaudžiavimo įgaliojimais atvejus. Iš tiesų tuomet Paskyrimų tarnybos rimtas aplaidumas nebūtų baudžiamas.
- 366 Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir siekiant apginti nagrinėjamo pareigūno teises Paskyrimų tarnyba turi būti vertinama kaip neteisėtai vykdanči įgaliojimus ne tik įrodžius piktnaudžiavimą įgaliojimais, bet ir tuo atveju, jei nėra pakankamai tikslų ir svarbių įrodymų, kad suinteresuotasis asmuo įvykdė drausminį pažeidimą (šiuo klausimu žr. minėto Sprendimo *Franchet ir Byk prieš Komisiją* 352 punktą).
- 367 Atsižvelgiant į didelę Paskyrimų tarnybos diskreciją ir šiai diskrecijai priskirtinas ribas, teismo kontrolė turi būti apribota materialinių faktų, į kuriuos atsižvelgė administracija, pradėdama drausminę procedūrą, tikslumo patikrinimu, t. y. ar nėra akivaizdžios įrodymų vertinimo klaidos bei ar nebuvo piktnaudžiaujama įgaliojimais (pagal analogiją dėl drausminės nuobaudos žr. 1997 m. gegužės 15 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *N prieš Komisiją*, T-273/94, Rink. VT p. I-A-97 ir II-289, 125 punktą ir 2000 m. gegužės 17 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Tzikis prieš Komisiją*, T-203/98, Rink. VT p. I-A-91 ir II-393, 50 punktą).
- 368 Nagrinėjamu atveju reikia pripažinti, kad OLAF ir IDOC ataskaitose nebuvo atmesta galimybė, jog ieškovas dalyvavo neteisėtai R. Berthelot priskiriant prie lygio.
- 369 Iš tiesų 1999 m. lapkričio 23 d. OLAF ataskaitoje, remiantis iš dalies sutampančiais pareigūnų parodymais, minima tikimybė, kad ieškovo kabinete įvyko susirinkimas, kuriame buvo aptariama galimybė perkvalifikuoti R. Berthelot į I kvietinių mokslininkų grupę. 2002 m. vasario 22 d. IDOC ataskaitoje nurodyta, kad tyrimo elementų analizė leidžia manyti, kad toks susirinkimas tikrai įvyko tarp 1996 m. lapkričio 21 ir 29 dienos.
- 370 Taigi yra pakankamai svarių įrodymų, kad ieškovas aktyviai dalyvavo bent jau R. Berthelot priskiriant prie lygio, kuris priimant sprendimą pradėti drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu tariamai buvo neteisėtas, net neturint jokio rašytinio įrodymo, pagrindžiančio įvairius pareigūnų parodymus, ir nepaisant to, kad ieškovas ginčijo kai kurių liudijimų tikrumą. Taigi sprendimas pradėti drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu buvo pagrįstas pakankamai tiksliais ir svarbiais faktais.
- 371 Esant tokioms aplinkybėms Paskyrimų tarnyba nepažeidė savo diskrecijos ribų, pradėdama drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu.
- 372 Iš to, kas pasakyta, aišku, kad aštuntojo pagrindo ketvirta dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

Dėl penktos pagrindo dalies, grindžiamos rūpestingumo pareigos, įpareigojimo suteikti pagalbą ir teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu

– Šalių argumentai

373 Ieškovas kaltina Komisiją, kad ji pradėjo ir tęsė drausminę procedūrą, „kuri buvo vykdoma šališkai ir per kurią Paskyrimų tarnyba nepadarė visko, kas buvo jos galioje, kad suprastų tikrą įvykių eigą“. Tuo Komisija tariamai pažeidė savo rūpestingumo pareigą, pareigą suteikti pagalbą bei teisėtų lūkesčių apsaugos principą. Grįsdamas šį motyvą ieškovas primena daugelį teisės į gynybą trūkumų ir pažeidimų vykstant įvairiems administraciniais tyrimams, dėl kurių tokiu pagrindu pradėta drausminė procedūra yra bevertė.

374 Komisija neigia pažeidusi savo rūpestingumo pareigą bei pareigą suteikti pagalbą. Ji pabrėžia, viena vertus, kad tuo atveju, jei yra svarios aplinkybės, sukeliančios įtarimą, kad pareigūnas pažeidė savo tarnybines pareigas, rūpestingumo pareiga niekaip nedraudžia Paskyrimų tarnybai pradėti drausminę procedūrą suinteresuotojo asmens atžvilgiu, ir, kita vertus, negalima teigti, kad institucija nesiėmė visų būtinų priemonių nustatyti, ar ieškovui pateikti kaltinimai yra pagrįsti.

– Teisingumo Teismo vertinimas

375 Būtina išnagrinėti, ar pradėdama ir tęsdama drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu Komisija pažeidė savo rūpestingumo pareigą, pareigą suteikti pagalbą ir teisėtų lūkesčių apsaugos principą.

376 Pagal nusistovėjusią teismų praktiką rūpestingumo pareiga atspindi abipusių teisių ir pareigų, kurias Tarnybos nuostatai nustato reguliuojant valdžios institucijos ir viešosios tarnybos tarnautojų santykius, pusiausvyrą. Ši pareiga suponuoja, kad sprendama dėl pareigūno padėties Paskyrimų tarnyba turi atsižvelgti į visas aplinkybes, kurios gali lemti jos sprendimą, ir ne tik į tarnybos, bet ir į atitinkamo pareigūno interesus (žr. 1990 m. birželio 20 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Burban prieš Parlamentą*, T-133/89, Rink. p. II-245, 27 punktą ir minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Séché prieš Komisiją* 147 punktą).

377 Patys reikalavimai, susiję su rūpestingumo pareiga, negali būti vertinami kaip draudžiantys Paskyrimų tarnybai pradėti drausminę procedūrą pareigūno atžvilgiu. Iš tiesų toks sprendimas priimamas pirmiausia vadovaujantis institucijos interesu, kad galimi pareigūno tarnybinių pareigų pažeidimai būtų nustatyti, ir, jei būtina, jis būtų nubaustas.

378 Todėl Komisijos negalima kaltinti jokių rūpestingumo pareigos pažeidimu vien dėl to, kad ji pradėjo drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu.

379 Dėl kitų ieškovo kaltinimų, susijusių su drausminės procedūros jo atžvilgiu pradėjimu ir tęsimu, pažymėtina, kad, viena vertus, jie buvo atmesti nagrinėjant kitas aštuntojo pagrindo dalis ir, kita vertus, konkretus pagrindas dėl nepagrįstos minėtos procedūros trukmės bus nagrinėjamas toliau.

380 Antra, pagal nusistovėjusią teismų praktiką Tarnybos nuostatų 24 straipsnyje nustatyta pareiga suteikti pagalbą siekiama, kad institucija apsaugotų pareigūnus nuo trečiųjų asmenų, kolegų ir jų vadovų veiksmų, o ne nuo pačios institucijos veiksmų, kurie kontroliuojami pagal kitas Tarnybos nuostatų normas (žr. 1993 m. vasario 18 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mc Avoy prieš Parlamentą*, T-45/91, Rink. p. II-83, 60 punktą ir 1995 m. liepos 13 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Saby prieš Komisiją*, T-44/93, Rink. VT p. I-A-175 ir II-541, 54 punktą).

381 Būtina pabrėžti, kad OLAF, Personalo ir administracijos generalinis direktoratas ir IDOC, kurių tyrimus ieškovas skundžia, nėra tretieji asmenys institucijos atžvilgiu. Be to, ieškovas nepateikia jokių įrodymų dėl kolegų ar ieškovo vadovų veiksmų, kurie pateisintų institucijos pagalbą.

382 Todėl ieškovo nurodytas pareigos suteikti pagalbą pažeidimas nėra pagrįstas.

383 Trečia, pagal nusistovėjusią teismų praktiką, nors teisė reikalauti apsaugoti teisėtus lūkesčius taikoma bet kuriam privačiam asmeniui, esančiam situacijoje, iš kurios išplaukia, kad administracija suteikė jam pagrįstų lūkesčių, joks pareigūnas negali remtis teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu, jei administracija nesuteikė jam konkrečių garantijų (žr. 1990 m. kovo 27 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Chomel prieš Komisiją*, T-123/89, Rink. p. II-131, 26 punktą ir minėto Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Séché prieš Komisiją* 160 punktą).

384 Nagrinėjamu atveju administracija ieškovui nesuteikė jokios konkrečios garantijos, kuria ieškovas galėtų remtis. Taigi Komisijos negalima kaltinti jokių teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu.

385 Iš to, kas pasakyta, aišku, kad pagrindo penkta dalis turi būti atmesta kaip nepagrįsta.

Dėl šeštos pagrindo dalies, jog pažeista drausmės priežiūros institucijos pareiga veikti per protingą terminą

– Šalių argumentai

386 Ieškovas teigia, kad pagrįstas terminas, per kurį Paskyrimų tarnyba turėjo priimti sprendimą, buvo viršytas. Ieškovas remiasi minėtu Sprendimu *François prieš Komisiją*, kuriame buvo nuspręsta, kad net jei nėra senaties termino, drausmės įstaigos privalo veikti taip, kad procedūra, kuria siekiama skirti nuobaudą, būtų pradėta per protingą terminą; nagrinėjamu atveju ieškovas nurodo, kad ginčijami įvykiai vyko nuo 1995 iki 1997 metų ir administracija sužinojo apie juos ir veikas, kurios galėjo būti pripažintos tarnybinių pareigų pažeidimais, 1999 m. lapkričio mėnesį pateikus OLAF ataskaitą arba bent jau nuo 2002 metų. O Paskyrimų tarnyba pradėjo drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu tik 2004 m. sausio 16 d. 2004 m. birželio 30 d. Belgijos teismui priėmus sprendimą nutraukti bylą, principas, kad baudžiamoji byla sustabdo drausmės bylos nagrinėjimą, nebebuvo taikytinas, tačiau daugiau jokie drausminės procedūros tyrimo veiksmai nebuvo atlikti. Taip buvo pažeistas principas, kuris įpareigoja Paskyrimų tarnybą priimti sprendimą per protingą terminą.

387 Komisijos nuomone, nagrinėjamo atvejo aplinkybės buvo labai specifinės. Byla *Berthelot* buvo susijusi su daugiau atliktų tyrimų, kuriais siekta nustatyti, kiek Komisija, kaip kolegiali institucija, arba kai kurie jos nariai individualiai yra atsakingi už sukčiavimą, blogą valdymą ar nepotizmą. Tokio masto tyrimai negalėjo būti atlikti laikantis drausminėms byloms įprastai taikomų terminų. Iš viso buvo atlikti trys administraciniai tyrimai ir pradėtas vienas baudžiamasis procesas, kurie parodo nagrinėjamų aplinkybių sudėtingumą.

388 Be to, Komisija mano, kad vertinant drausminės procedūros trukmę neturėtų būti atsižvelgiama į leistinus drausminės procedūros sustabdymo laikotarpius, nes institucija nekontroliuoja proceso trukmės teisme.

389 Galiausiai Komisija pabrėžia, kad Teisingumo Teismas atmetė É. Cresson pateiktą argumentą dėl per ilgos procedūros trukmės byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Komisija prieš Cresson*, šio sprendimo 90–92 punktuose.

– Tarnautojų teismo vertinimas

390 Iš gero administravimo principo išplaukia, kad drausmės priežiūros institucijos privalo vykdyti drausminę procedūrą rūpestingai ir veikti taip, kad kiekvienas tyrimo veiksmas būtų vykdomas per pagrįstą terminą po ankstesnio veiksmo (minėto Sprendimo *François prieš Komisiją* 47 punktas;

2007 m. lapkričio 8 d. Tarnautojų teismo sprendimo *Andreasen prieš Komisiją*, F-40/05, Rink. VT p. I-A-1-337 ir II-A-1-1859, 194 punktas ir nurodyta teismų praktika; Europos Sąjungos Bendrajame Teisme nagrinėjamas dėl šio sprendimo pateiktas apeliacinis skundas, byla T-17/08 P).

- 391 Ši rūpestingumo ir pagrįstų terminų laikymosi pareiga taip pat taikoma drausminės procedūros pradžia, konkrečiai kalbant, tuo atveju ir nuo to momento, kada administracija sužino apie įvykius ir veiksmus, kurie gali būti pripažinti pareigūno tarnybinių pareigų pažeidimu. Iš tiesų, net jei nėra senaties termino, drausmės priežiūros institucijos privalo veikti taip, kad procedūra, kuria siekiama skirti nuobaudą, būtų pradėta per protingą terminą (minėto Sprendimo *François prieš Komisiją* 48 punktas ir nurodyta teismų praktika).
- 392 Taigi nepagrįstą drausminės procedūros trukmę gali lemti ir išankstinių administracinių tyrimų eiga, ir pačios drausminės procedūros eiga. Laikotarpis, į kurį reikia atsižvelgti įvertinant drausminės procedūros trukmės pagrįstumą, yra ne tik laikotarpis, kuris prasideda nuo sprendimo pradėti minėtą procedūrą, momento. Atsakymui į klausimą, ar drausminė procedūra po to, kai buvo pradėta, buvo vykdoma, kaip reikalaujama, rūpestingai, daro įtaką aplinkybė, kad nuo tariamo drausmės pažeidimo įvykdymo momento iki sprendimo pradėti drausminę procedūrą praeina daugiau ar mažiau ilgas laikotarpis.
- 393 Protingas procedūros trukmės pobūdis turi būti vertinamas atsižvelgiant į konkrečias kiekvienos bylos aplinkybes, būtent į ginčo svarbą suinteresuotam asmeniui, bylos sudėtingumą bei ieškovo ir kompetenciją turinčių institucijų veiksmus (šiuo klausimu žr. 1998 m. gruodžio 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Baustahlgewebe prieš Komisiją*, C-185/95 P, Rink. p. I-8417, 29 punktą ir nurodytą teismų praktiką).
- 394 Joks konkretus kriterijus nėra lemiamas. Būtina atskirai išnagrinėti kiekvieną jų ir įvertinti bendrą poveikį. Kai kurie teiginiai dėl vėlavimo, kuriais kaltinama Paskyrimų tarnyba, gali atrodyti pagrįsti, jei vertinami atskirai, tačiau jie gali atrodyti nepagrįsti, jei vertinami kartu. Reikalavimai, susiję su procedūros vykdymu rūpestingai, neviršija reikalavimų, suderinamų su gero administravimo principu.
- 395 Kai dėl Paskyrimų tarnybos priimtų sprendimų procedūra viršija trukmę, kuri įprastai būtų pripažįstama kaip pagrįsta, būtent ši institucija turi įrodyti, kad buvo ypatingos aplinkybės, pagrindžiančios tokią ilgesnę trukmę (pagal analogiją dėl darbo įvertinimų žr. 1983 m. gegužės 5 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Ditterich prieš Komisiją*, 207/81, Rink. p. 1359, 26 punktą).
- 396 Atsižvelgiant į šiuos principus, būtina nustatyti, ar drausminės procedūros vykdymo trukmė buvo pagrįsta. Dėl to prieš nagrinėjant, ar objektyviai nustatyta trukmė gali būti pripažįstama kaip pagrįsta, pirmiausia būtina priminti pagrindinius įvykius, kurie lėmė minėtos procedūros pradžia, bei pagrindinius šios procedūros etapus.
- 397 2004 m. sausio 16 d. sprendime, kuriuo pradėta drausminė procedūra ieškovo atžvilgiu, jis kaltinamas tuo, kad aktyviai dalyvavo priskiriant R. Berthelot prie lygio ir jį įdarbinant JTC.
- 398 R. Berthelot buvo perkvalifikuotas nuo 1996 m. rugsėjo 1 d. ir jam buvo pasiūlytas kvietinio mokslininko postas nuo 1997 m. kovo 1 d. Taigi sprendimas pradėti drausminę procedūrą buvo priimtas praėjus daugiau nei septyneriems metams nuo įvykių, dėl kurių kaltinamas ieškovas. Pareigūno drausminei procedūrai tokia trukmė savaime yra neiginčijamai neįprastai ilga.
- 399 1999 m. lapkričio 23 d. OLAF užbaigė savo tyrimo ataskaitą dėl R. Berthelot kaip kvietinio mokslininko darbo sąlygų Komisijoje, o 2002 m. vasario 22 d. IDOC užbaigė savo papildomo administracinio tyrimo ataskaitą dėl R. Berthelot kaip kvietinio mokslininko Mokslų tyrimų generaliniame direktorate, darbo laikotarpio. Laikotarpiu tarp pastarosios ataskaitos atidavimo ir drausminės procedūros pradžios nebuvo vykdomas joks papildomas tyrimas. Taigi sprendimas pradėti

drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu buvo priimtas apytikriai praėjus dvejiems metams nuo paskutinės administracinio tyrimo ataskaitos. Ši drausminės procedūros pareigūno atžvilgiu trukmė taip pat neįprastai ilga.

- 400 Pateikus paskutinę tyrimo ataskaitą vienintelis įvykis, kurį galima vertinti kaip svarbų drausminei procedūrai, yra 2003 m. kovo 18 d. Belgijos baudžiamųjų institucijų kaltinimai ieškovui. Tačiau buvo praėję dešimt mėnesių nuo šio įvykio ir drausminės procedūros pradžios, o tokia trukmė taip pat yra neįprastai ilga.
- 401 2004 m. sausio 16 d. Paskyrimų tarnybos sprendimu buvo pradėta ir iš karto sustabdyta drausminė procedūra pagal Tarnybos nuostatų 88 straipsnio penktos pastraipos redakciją, taikytą iki 2004 m. balandžio 30 d., kurioje numatyta, kad jei pareigūnas už tuos pačius veiksmus patraukiamas baudžiamojon atsakomybėn, galutinis sprendimas priimamas tik tada, kai bylą išnagrinėjęs teismas priima galutinį nuosprendį. 2004 m. birželio 30 d. Belgijos baudžiamajam teismui paskelbus sprendimą nutraukti bylą, Komisija 2004 m. liepos 13 d. laišku informavo ieškovą, kad drausminė procedūra prieš jį yra sustabdyta, laukiant Komisijos narių kolegijos sprendimo dėl É. Cresson.
- 402 Drausminė procedūra galiausiai buvo užbaigta 2006 m. spalio 16 d. sprendimu, t. y. praėjus beveik dešimčiai metų po įvykių, dėl kurių ieškovas kaltinamas.
- 403 Taigi, antra, būtina išnagrinėti, ar Komisija pateikė įrodymų, leidžiančių pripažinti, kad ši objektyviai ilga trukmė vis dėlto gali būti vertinama kaip pagrįsta nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis.
- 404 Būtina iš anksto priminti, kad byloje, kurioje priimtas Sprendimas *Komisija prieš Cresson, É. Cresson* pateikė panašų argumentą, kokį ieškovas pateikia nagrinėjamoje byloje. Iš tiesų É. Cresson teigė, kad, atsižvelgiant į įvairių ataskaitų apie inkriminuosiamus faktus prieinamumą ilgą laiką ir į bylos nesudėtingumą, faktas, kad drausminė procedūra buvo iškelta pateikiant kaltinimus 2003 m. sausio 21 d., t. y. praėjus daugiau kaip septyneriems metams po Komisijos atskleistų aplinkybių, yra nepriimtinas (žr. Sprendimo *Komisija prieš Cresson* 78 punktą).
- 405 Teisingumo Teismas atmetė šį argumentą nuspręsdamas, jog, atsižvelgiant į tai, kad EB 213 straipsnio 2 dalimi dar niekuomet nebuvo remiamasi keliant bylą Komisijos nariui dėl jo elgesio kadencijos metu, institucija galėjo manyti esant būtina užtikrinti ypatingą budrumą.
- 406 Jei, kaip nusprendė Teisingumo Teismas, Komisija galėjo teisėtai manyti, kad būtina užtikrinti ypatingą budrumą pradėdant procedūrą prieš É. Cresson, ši aplinkybė neatleidžia institucijos nuo jos pareigos atlikti per protingą terminą galimą drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu.
- 407 Be abejonės, ieškovo atvejis buvo susijęs su É. Cresson atveju, nes suinteresuotasis asmuo buvo É. Cresson kabineto vadovas tuo laikotarpiu, kai buvo padaryta dalis É. Cresson inkriminuosiamų sukčiavimo veikų. Kaip Tarnautojų teismas jau nusprendė nagrinėdamas trečią šio pagrindo dalį (žr. šio sprendimo 341 ir 342 punktus), šis ryšys yra aplinkybė, į kurią Komisija turėjo teisę atsižvelgti.
- 408 Tačiau tarp dviejų bylų buvo esminių skirtumų, kurie neleido atsakove esančiai institucijai automatiškai ir vienodai taikyti ieškovui sprendimus, priimtus dėl buvusios Komisijos narės.
- 409 Pirmiausia ieškovo, kaip pareigūno, tarnybinė padėtis buvo kitokia nei É. Cresson. Iš tiesų É. Cresson, kaip Komisijos narė, politiniu pagrindu gavusi ribotos trukmės mandatą, buvo, viena vertus, politiškai atsakinga už savo bei asmenų, kurie veikė jos naudai ir pagal jos nurodymus, veiksmus ir, kita vertus, jai buvo taikoma speciali procedūra pagal EB 213 straipsnį ir AE 126 straipsnį. Ji paliko savo postą praėjus daugiau nei trejiems metams po to, kai prieš ją buvo pradėta procedūra pagal minėtus straipsnius. O ieškovui, kaip pareigūnui, pagal Tarnybos nuostatus buvo taikoma lojalumo Europos Bendrijoms pareiga ir jis turėjo likti dirbti Komisijoje. Tačiau sunku tikėtis, kad pareigūnas tęstų

įprastą darbą ir išlaikytų Tarnybos nuostatų reikalaujamą lojalumą Bendrijoms, jei bėgant metams dėl jo veiklos tarnyboje iš eilės atliekami tyrimai ir gresia, kad jo atžvilgiu bus vykdomos drausminės procedūros.

- 410 Antra, nors tam tikrą laiką ieškovas buvo É. Cresson kabineto vadovas, įvykių, kurių pagrindu pateikti kaltinimai É. Cresson, chronologijoje jis nevaidino esminio vaidmens. Iš tiesų, kuomet 1995 m. gruodžio 21 d. ieškovas buvo paskirtas É. Cresson kabineto vadovu, neteisėtas R. Berthelot įdarbinimas jau buvo įvykęs, nes R. Berthelot užėmė kviestinio mokslininko postą Mokslo tyrimų generaliniame direktorate nuo 1995 m. rugsėjo 1 dienos.
- 411 Tiesa, kad ieškovas yra kaltinamas dėl dalyvavimo priskiriant R. Berthelot prie lygio ir neteisėtai jį įdarbinant JTC, tačiau aplinkybė, kad R. Berthelot jau buvo priimtas į darbą pas É. Cresson, kuomet ieškovas pradėjo dirbti jos kabinete, rodo, kad galimas ieškovo vaidmuo nustatytose neteisėtose veikose negalėjo būti esminis ir buvo daugiausia pagalbinis. Per posėdį pati Komisija nurodė, kad „yra klaidinga teigti, jog [ieškovas] buvo pagrindinis veiksmų kurstytojas“.
- 412 Šie reikšmingi skirtumai tarp buvusios Komisijos narės ir ieškovo padėties yra lemiami veiksniai vertinant, ar neįprastai ilga, iš pirmo žvilgsnio – per ilga (žr. šio sprendimo 398–402 punktus), šios procedūros trukmė gali vis dėlto būti pripažinta pagrįsta.
- 413 Be abejonės, konkrečių kaltinimų ieškovui tikrasis pagrindas buvo tas pats svarbus bendrasis interesas, t. y. visuomenės pasitikėjimas tinkamu aukščiausio lygmens Europos institucijų funkcionavimu bei tuo, kad nėra naudojimosi įtaka ar tokio naudojimosi slėpimo. Šiuo atžvilgiu ieškovo atvejis drausmės požiūriu buvo ne atskiras įvykis, o bendresnės situacijos dalis, kuri atskleidus jos problemas gerokai viršijo suinteresuotojo asmens situaciją.
- 414 Tačiau konkrečiomis nagrinėjamo atvejo aplinkybėmis, įvertinant visas minėtas aplinkybes ir ypač lemiamus skirtumus tarp ieškovo ir buvusios Komisijos narės atvejų, bei atsižvelgiant į atitinkamą platesnį viešąjį interesą, būtina nuspręsti, kad Komisija neįrodė, jog neįprastai ilga laikotarpio iki drausminės procedūros pradžios trukmė bei pačios procedūros trukmė galėtų vis dėlto būti pripažintos pagrįstomis.
- 415 Iš viso to, kas išdėstyta, aišku, jog Komisija padarė tarnybinius pažeidimus, viena vertus, nepateikdama ieškovui IDOC medžiagos ir, kita vertus, pradėdama ir tęsdama drausminę procedūrą, taip pažeisdama savo rūpestingumo pareigą.

2. Dėl žalos ir priežastinio ryšio

- 416 Pirmiausia Komisijos atsisakymas pateikti ieškovui IDOC medžiagą gali būti vertinamas kaip sukėlęs ieškovui moralinę žalą, kylančią dėl jausmo, kad susiduriama su neskaidriu požiūriu į esminį dokumentą ieškovo teisei į gynybą įgyvendinti (dėl moralinės žalos, kilusios dėl teisės į gynybą pažeidimo, žr. 2008 m. rugsėjo 11 d. Tarnautojų teismo sprendimo *Bui Van prieš Komisiją*, F-51/07, Rink. VT p. I-A-1-289 ir II-A-1-1533, 93 ir 94 punktus; Europos Sąjungos Bendrajame Teisme nagrinėjamas dėl šio sprendimo pateiktas apeliacinis skundas, byla T-491/08 P).
- 417 Tarnautojų teismas, atsižvelgdamas į bylos aplinkybes ir vertindamas patirtą žalą *ex aequo et bono*, mano, jog 5 000 EUR suma yra tinkama kompensacija ieškovui.
- 418 Antra, dėl institucijos pareigos veikti per protingą terminą pradedant ir vykdant drausminę procedūrą pažeidimo ieškovas ilgą laiką patyrė neapibrėžtumą, kuris sukelia atlygintiną moralinę žalą. Atsižvelgiant į tai, kad, viena vertus, sprendimas pradėti drausminę procedūrą buvo priimtas praėjus daugiau nei septyneriems metams nuo inkriminuojamų įvykių, ir, kita vertus, į tai, kad pradėta

procedūra buvo vykdoma beveik trejus metus, dėl ko bendrai praėjo beveik dešimt metų tarp inkriminuojamų įvykių ir drausminės procedūros užbaigimo, reikia *ex aequo et bono* nustatyti 25 000 EUR ieškovo žalos atlyginimo sumą.

- 419 Iš viso to, kas išdėstyta, matyti, jog ieškovo naudai iš Komisijos turi būti priteista 30 000 EUR moralinei žalai atlyginti, kilusiai dėl Komisijos pažeidimų.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 420 Pagal Tarnautojų teismo procedūros reglamento 122 straipsnį šio reglamento II dalies 8 skyriaus nuostatos dėl bylinėjimosi išlaidų ir teismo išlaidų taikomos tik Tarnautojų teismo po šio reglamento įsigaliojimo dienos, tai yra 2007 m. lapkričio 1 d., gautose bylose. Su nagrinėjama sritimi susijusios Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento nuostatos ir toliau taikomos *mutatis mutandis* byloms, kurių Tarnautojų teismas nebaigė nagrinėti iki šios dienos.
- 421 Pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti bylinėjimosi išlaidas, jeigu laimėjusi šalis to reikalavo. Tačiau pagal to paties reglamento 88 straipsnį bylose tarp Bendrijų ir jų tarnautojų institucijos padengia savo išlaidas.
- 422 Be to, pagal Pirmosios instancijos teismo procedūros reglamento 87 straipsnio 3 dalies pirmą pastraipą, jeigu kiekvienos šalies dalis reikalavimų patenkinama, o dalis atmetama, arba remdamasis išimtiniais motyvais Pirmosios instancijos teismas gali paskirstyti išlaidas šalims ar nuspręsti, kad kiekviena šalis padengia savo bylinėjimosi išlaidas.
- 423 Galiausiai pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 6 dalį, jeigu byloje nereikia priimti sprendimo, Pirmosios instancijos teismas bylinėjimosi išlaidų klausimą sprendžia savo nuožiūra.
- 424 Dėl reikalavimų panaikinti Komisijos sprendimą, išreikštų ieškinyje, įregistruotame numeriu F-124/05, Tarnautojų teismas pabrėžia, kad tie reikalavimai nebeturi objekto priėmus 2006 m. spalio 16 d. sprendimą užbaigti drausminę procedūrą ieškovo atžvilgiu, kuriuo institucija atsakovė užtikrino suinteresuotajam asmeniui rezultatą, jo siektą minėtais ieškinio reikalavimais.
- 425 Tačiau dėl ieškinių, įregistruotų numeriais F-124/05 ir F-96/06, reikalavimų atlyginti žalą būtina pabrėžti, kad buvo nuspręsta, jog tik du iš daugelio ieškovo nurodytų pažeidimų buvo įrodyti ir ieškovas prisiteisė kur kas mažesnę žalos atlyginimą, nei prašė.
- 426 Atsižvelgdamas į visa tai, kas išdėstyta, Tarnautojų teismas nusprendžia, kad tinkamai įvertins bylos aplinkybes nusprenddamas, jog Komisija, be savo pačios bylinėjimosi išlaidų, padengs pusę ieškovo bylinėjimosi išlaidų. Ieškovas padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų.

Remdamasis šiais motyvais,

TARNAUTOJŲ TEISMAS (plenarinė sesija)

nusprendžia:

1. **Nebėra pagrindo spręsti dėl ieškovo reikalavimų, pateiktų ieškinyje, įregistruotame numeriu F-124/05, A prieš Komisiją.**
2. **Priteisti iš Europos Komisijos sumokėti ieškovui 30 000 EUR kompensaciją jo patirtai moralinei žalai atlyginti.**

3. **Europos Komisija padengia savo ir pusę ieškovo bylinėjimosi išlaidų, susijusių su ieškiniais, įregistruotais numeriu F-124/05, *A prieš Komisiją*, ir numeriu F-96/06, *G prieš Komisiją*.**
4. **Ieškovas padengia pusę savo bylinėjimosi išlaidų, susijusių su ieškiniais, įregistruotais numeriu F-124/05, *A prieš Komisiją*, ir numeriu F-96/06, *G prieš Komisiją*.**

Mahoney

Gervasoni

Kreppel

Tagaras

Van Raepenbusch

Paskelbta 2010 m. sausio 13 d. viešame posėdyje Liuksemburge.

Kanclerė

Pirmininkas

W. Hakenberg

P. Mahoney

Turinys

Teisinis pagrindas

- I — Nuostatos dėl privilegijų ir imuniteto
- II — Nuostatos dėl tyrimų, atliekamų kovojant su sukčiavimu
- III — Nuostatos dėl drausminių procedūrų
- IV — Nuostatos dėl draudimo profesinių ligų ir nelaimingų atsitikimų atveju
- V — Nuostatos dėl išmokų invalidumo atveju
  - A — Tarnybos nuostatai
  - B — Tarnybos nuostatų redakcija, taikyta iki 2004 m. balandžio 30 d.
- VI — Nuostatos dėl pareigūno asmens bylos
- VII — Nuostatos dėl dokumentų viešumo

Faktinės bylos aplinkybės

- I — Cresson bylos kontekstas
- II — Aplinkybės, susijusios su ieškovu

Procesas

- I — Byloje F-124/05, prieš ją sujungiant su byla F-96/06
- II — Byloje F-96/06, prieš ją sujungiant su byla F-124/05
- III — Sujungtose bylose F-124/05 ir F-96/06

Šalių reikalavimai

I — Byloje F-124/05

II — Byloje F-96/06

Dėl teisės

I — Dėl ieškinio F-124/05

A — Šalių argumentai

B — Tarnautojų teismo vertinimas

II — Dėl ieškinio F-96/06

A — Dėl priimtimumo

1. Šalių argumentai

2. Tarnautojų teismo vertinimas

B — Dėl esmės

1. Dėl pažeidimų, kuriais kaltinama Komisija

a) Dėl pirmojo pagrindo, jog pareikšti kaltinimai ieškovui byloje Berthelot buvo tariamai nepagrįsti

Šalių argumentai

Tarnautojų teismo vertinimas

b) Dėl antrojo pagrindo, grindžiamo administracinių tyrimų trūkumais ir teisės į gynybą pažeidimais

Šalių argumentai

Tarnautojų teismo vertinimas

c) Dėl trečiojo pagrindo, grindžiamo OLAF tyrimų konfidencialumo principo pažeidimu

Šalių argumentai

Tarnautojų teismo vertinimas

— Dėl pagrindo priimtimumo

— Dėl pagrindo pagrįstumo

d) Dėl ketvirtojo pagrindo, jog ieškovo imuniteto nuo teismų juridiskcijos panaikinimas buvo neteisėtas

Šalių argumentai

Tarnautojų teismo vertinimas

- e) Dėl penktojo pagrindo, grindžiamo ieškovo sprendimo dėl perkėlimo neteisėtumu
- Šalių argumentai
- Tarnautojų teismo vertinimas
- f) Dėl šeštojo pagrindo, grindžiamo procedūros, pradėtos pagal Tarnybos nuostatų 73 straipsnį, pažeidimais
- Dėl pirmos pagrindo dalies, grindžiamos tariamai neteisėtu galimo nelaimingo atsitikimo darbe atmetimu
- Šalių argumentai
  - Tarnautojų teismo vertinimas
- Dėl antros pagrindo dalies, susijusios su IDOC procedūros pažeidimais
- Dėl tariamo kreipimosi į IDOC neteisėtumo
  - Dėl tariamo IDOC šališkumo
  - Dėl atsisakymo ieškovui perduoti IDOC medžiagą
- g) Dėl septintojo pagrindo, grindžiamo 2004 m. spalio 29 d. Invalidumo komisijos nuomonės neteisėtumu
- Šalių argumentai
- Tarnautojų teismo vertinimas
- h) Dėl aštuntojo pagrindo, grindžiamo drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu pradėjimo ir vykdymo neteisėtumu
- Preliminari pastaba
- Dėl pirmos ir antros pagrindo dalių, grindžiamomis tuo, kad nebuvo atsižvelgta į Belgijos teismo sprendimą nutraukti baudžiamąją bylą
- Šalių argumentai
  - Tarnautojų teismo vertinimas
- Dėl trečios pagrindo dalies, susijusios su tariamai nepagrįstu ryšiu tarp drausminės procedūros ieškovo atžvilgiu ir proceso prieš buvusį Komisijos narį
- Šalių argumentai
  - Tarnautojų teismo vertinimas
- Dėl ketvirtos pagrindo dalies, jog nepakako įrodymų, kurių pagrindu buvo pradėta drausminė procedūra
- Šalių argumentai
  - Tarnautojų teismo vertinimas

Dėl penktos pagrindo dalies, grindžiamos rūpestingumo pareigos, įpareigojimo suteikti pagalbą ir teisėtų lūkesčių apsaugos principo pažeidimu

- Šalių argumentai
- Teisingumo Teismo vertinimas

Dėl šeštos pagrindo dalies, jog pažeista drausmės priežiūros institucijos pareiga veikti per protingą terminą

- Šalių argumentai
- Tarnautojų teismo vertinimas

2. Dėl žalos ir priežastinio ryšio

Dėl bylinėjimosi išlaidų

Šio sprendimo bei jame pacituotų Europos Sąjungos teismų sprendimų tekstus galima rasti interneto tinklalapyje www.curia.europa.eu